

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is

II. év.

Budapest, 1898, szombat, május 7-én.

126. szám.

A buzavámok.

(K. J.) Csudálatos dolog az, ami az utolsó napokban Ausztriában történik. A kenyeret drágálják. Joggal. Kevés buza termett az idén mindenütt a világon; drágaság volt a föld egész kerekén és a gabona ára, most, mikor minden készlet fogytán van, napról-napra emelkedik. Ezek tények. Ki merné őket tagadni? Mi bizonyára nem. Hiszen mi is drága kenyeret eszünk; ép oly drágát, mint az osztrákok. És ha a kenyér olcsóbb volna, nekünk is jól esnék. Igen természetesnek találjuk tehát, hogy valaki — bárki, még ha hivatásszerű népbolondító is — olcsóbb kenyeret óhajt.

De hogy az osztrák urak a náluk megszokott, de azért nem épen rokonszenvesebb virtuóz fesztelenséggel előállnak és a nagy szerénységre kényszerült kormányuktól követelik, hogy „csinálja meg a magyar kormányval együtt a gabonavámok ideiglenes eltörlését” — egész egyszerűen, minden taktória nélkül, mintha egészen természetes dolog volna, hogy a magyar lemond az ő érdekeit védő gabonavámokról, mikor az osztrák söröző ur kicsinyli a „salzstanglit” — azt mégis kissé feltűnőnek merjük találni.

Hogy is van ez? Lássuk csak kissé!

Azok az osztrákok, akik törvényhozó testületeikben, közigazgatási közegyei gyűléseiben, közigazgatási tanácskozásaikban, uton-útfélen az egész életen végig féktelen dühvel, mérges konokossággal, ádáz gyűlölettel, szennyes szájjal, korcsmai neveltelenséggel szidják, pisz-

kolják, rágalazzák és gunyolják a magyart;

azok az osztrákok, kiknek egész politikájuk abból áll, hogy a magyart támadják, kik egymás között mindenben egyenletlenek és csak a magyarnak megrottására irányuló törekvésükben értenek egyet;

azok az osztrákok, kik a monarchia két államának egyességét csak úgy akarják megkötni, ha az Magyarország politikai megalázásával és közgazdasági leigázásával egyértelmű;

azok az osztrákok, kik készek saját parlamentárizmusukat feláldozni, ha ez öngyilkos tényből az a remény fakad számukra, hogy a magyar közjog egyik alaptörvényén csorbát üthetnek: —

azok az osztrákok most, mikor a kenyérkosár, a szőlő anyagi értelmében, kissé magasabbra van aggatva, a világ legtermészetesebb nyugalmaival követelik, hogy Magyarország egyezzen bele a gabonavámok felfüggesztésébe.

Ez valóban szép látvány. Ez több, mint közönséges bátorság. Ebben valami hősiesség van. Mert a lehetetlennek látszót kísérli meg. Ez tiszteletet gerjeszthet.

És a legérdekesebb benne az, hogy egyiküknek sem jut eszébe a gabona-vámok institálásának oka. Egyikük sem emlékszik meg arról, hogy a gabona-vámok Magyarország kompenzációját képezik a rettentő magas iparvámokért, melyekkel Ausztria legfontosabb jövedelmi forrásai vannak megvédve. Egyikük, sem gondol arra, hogy Magyarország, Ausztria egyetlen iparfogyasztó kolóniája, a gabna-

vámok révén szerzi meg egyik kis részét ama tömérdek pénznek, melyet náluk költ és melylyel népüket eltartja.

Hát nem épületes ez? Nem méltó ez a csudálatra?

Az egész éven végig a csehek nyíltan és titokban agyarkodnak a magyar gabona fogyasztása ellen. A pékeket kapacitálják, hogy inkább Argentína lisztjét fogyasztják mint Magyarországit. Mikor van buza, akkor arra izgatnak, hogy a vámost idegent egyék: mikor nincs buza, akkor vámostlanul akarják enni ugyanazt az idegent.

A németek valóban nem is oly ostobák, aminőknek őket a világtörténet hirdeti.

De hát mi is élünk még. Nekünk is van ebbe beleszólásunk. Vannak törvényeink és jogaink. Azokat megtartjuk; ezeket megvédjük.

Habozás nélkül kimondjuk, hogy nekünk az a hajthatatlan ellenséges magatartás, melyet Ausztria népei és ezeknek vezéreiből ellenünk évek óta tanusítanak, elegendő ok volna arra, hogy most, mikor odaát megszorultak, semmi engedékenységre ne hajoljunk. A jellemességnek még a politikában is vannak követelése. És az ellenségben könyörölni, az lehet nemes dolog, de nem kötelesség. Mit nekünk az ő gyomruk! Mi majd csak eléjük valahogy az új buzáig. Ők pedig fizessék kenyerüket, ahogy birják. Mi is fizetjük a posztót, a vásznat, a petróleumot, ahogy muszáj.

De nem helyezkedünk e jogos, e természetes álláspontra.

Évszázadok óta mi voltunk a má-

„Idegenségek.”

„A kis késem elveszett. Boldogtalan vagyok. Lassan járj, tovább érsz.” Akármilyen ártatlannak látszik e három mondat, a dolog úgy áll, hogy a magyar író ilyeneket többé nem írhat büntetlenül: oda a szabadság, atyafiak. Tudniillik csakugyan igaz az, hogy a sajtószabadság megőltetése fokozatos.

Ime ugyanis kezdetben Csokonai Vitéz Mihálynak még szabad volt ilyeneket írni: „Leülünk karikába nimfák és pástorok egy kis téren, melyet a terepély bikfák körülzártak, minden tartózkodás nélkül, ártatlan s nyájas megbizakodással.” Ugye uraim, itt valóban nem lehet tudni, hogy kik voltak minden tartózkodás nélkül s ártatlan, nyájas megbizakodással: a nimfák-e vagy a bikfák?! Vitéz, szóval, homályos, vitéz major potentíát követ el a mondatszerkezeten, de azért Vitézt még nem bántja senki. Ő megírhatja ezt is: „Kelj föl szerencsésített vendég!” Vitéz ugyanis független és salvus conductussal jár, akár a kupát, akár a pennát vesszük. Már ellenben Kazinczy Ferencnek nagy a baja, ő reá reáolvassák a nyelvbéli vétkezést. Hogy ő páter Szaicz Leo Máriáról, az I g a z m a g y a r írójáról azt mondja: „Első meglátása megérdeklő a nézőt; oldalán szíjörvől az olvasó esőrög, melynek akkor apológiáján, szent tűznek hevülve dolgozott”; hogy ő továbbá Sir John Andrewsról, az első magyar

gőzhajó kapitányáról így ír: „Tisztelem az ily kipontozgatott caractert, de én csak azokhoz érzemvonzatni magamat, akiknek keblek lángolni, akik vétkeket ejteni is tudnak”; hogy ő szóval, lángoló kebel, de vétkeket is ejt, azt ő már nem viszi el szárazon. Ismeretes is, hogy nyelvészeteért mennyit szenvedett e nagy ember, aki még komolyan vette az édesvízi kapitányokat. De tovább menvén, azt látjuk, hogy Kazinczy nagy és parányi utódainak még nagyobb a szenvedésük. Így akarja ezt már hármincz esztendő előtt Szarvas Gábor és így akarják ezt ma a Szarvas Gábor követői, mert mondom, ma már az a helyzet, hogy a magyar író többé nem írhatja le az idézett három mondatokat büntetlenül.

Ugyanis, ha azt írjuk: „A kis késem elveszett”, akkor a „Magyar Nyelvőr” rögtön így szól:

— Ez a mondat sértő egy gallicizmus. Szerző bizonyosan sokáig volt Párisban, hogy most a „mon canif est perdu”-vel hasogatja a jó magyar nyelvérzékét.

Ha aztán azt írjuk: „Boldogtalan vagyok”, akkor a „Nyelvőr” így beszél:

— Ez a mondat hü, de égrekiáltó fordítása az „Ich bin unglücklich”-nek, tehát germanizmus, tehát megint gyarapítani akarják a némettel való szellemi közösséget, már pedig közös lónak turós a háta. (Ez a közmondás nincs ugyan irodalmi színvonalon, de a „Nyelvőr” szerkesztősége használni szokta.)

Ha végül azt írjuk: „Lassan járj, tovább érsz”, akkor meg természetesen ez a válasz: — Chi va piano, va sano, olaszul van mondva.

Oda a szabadság, atyafiak. A körülményesebb gondolatközlést megtiltotta a „Nyelvőr”, mert ime már egész mondatot nem írhatunk büntetlenül. Hatáskörünk ezentúl már csak a magányos szókra terjed, miként Gőnczy Pál hatásköre az ő fali táblácskái.

A „Magyar Nyelvőr” áprilisi számát lapozgatván, valamint az azt megelőzőket forogtatván, nyugodt lélekkel le lehet vonni ezt a tulzott következtetést. Az emberiség gondolkodói ugyanis Pobedonoszewen kezdve egészen Császár Elemérig, el vannak telve azzal a nagy eszmével, hogy a sajtónak millió hibái vannak. A szent zsinat prokurátora azt mondja, hogy a firmánk rossz, a közvélemény; a tanár ur meg azt mondja, hogy a pennánk rossz szintén. A „Magyar Nyelvőr” szerint ugyan az ujságíró is elismeri hibáit és szereti hibáit „a szűkre szabott idejének betudni”, de ennek csak a fele igaz, mert az ujságíró csakis szűkre szabott idejének tudja be, hogy imitt-amott nyelvbéli botlásokon érik; azonban a szűkre szabott idejének már nem tudja ezt be mégsem, mert ennek a nevelőnek csak akkor volna itt helye, ha az ujságírónak még egy másik fajta ideje is volna, nem csak a szűkre szabott. Sajnos, ilyen bőséget nem ismer az ujságíró.

sok nyomorúságának enyhítői. Beleszoktunk e szerephe. Hivatásunkká vált. Elhallgattatjuk tehát felháborodásunkat. Nem keserítjük az inséget a jogos megtorlás eltörésének kényszeréből fakadó önvád súlyával. Hadd gondolják ők, hogy mi nem vágunk vissza még ellenségeinkre sem. Hadd higgyék ők, hogy az „Unverfrorenheit“ erény.

De a gabonavám eltörését azért megengedhetőnek nem véljük.

Nem pedig azért, mert nem volna semmi haszna.

Oly időkben, mint a mostaniak, a vámok eltörése nem a fogyasztónak, hanem a külföldi spekulációnak válik javára. Mikor a külföldi gabona birtokosa látja, hogy az inség nyomása alatt árúja előtt eltörlik a vámot, korántsem oly emberi, hogy árúját a régi áron adja; hanem azonnal fölrugtatja árát annyival, amennyit az eltörött vám kitesz. Mert tudja, hogy az éhes ország kénytelen az ő gabonáját megvenni még magasabb áron is. Keserűen tapasztalta ezt Franciaország tegnap és tegnapelőtt. A francia kormány — sok ellenállás után, mert tudta, hogy az engedmény hiábavaló — végre választási kortesfogásból felfüggesztette a hétfrankos buzavámot. És amint ezt megtette, azonnal fölment a buza ára majdnem az egész eltörött vám összegével ott, honnan a buzát Franciaországba hozzák — Amerikában. A hét frank, melyről a francia állam a munkás-voksok kedvéért lemondott, Leiter ur zsebébe ment, ki, hir szerint, huszonöt millió bushel buzát bir papiroson és az amerikai contreminet már tönkre tette.

Ez is szép dolog, majdnem oly szép, mint az osztrákok okvetetlenkedése. De nem teszi épen szükségessé az utánzást.

A mi vámunk nem nagy. Ha eltörlik, legnagyobb részében az orosz kereskedők pénztárczájába fog folyni. És a rendszabály az osztrák fogyasztók ügyén semmit sem fog lendíteni. De viszont érzékenyen meg fogja károsítani malmainkat, melyeknek eddig drágán vásá-

rolt árújukra még jobban rá fogja zudítani a külföldi versenyt.

A gabonavámok fölfüggesztése tehát nekünk árt és az osztrákoknak nem használ.

Ennélfogva nem helyeselhetnők a kormány eljárását, ha e kérdésben az osztrák „népemberek“ kaczer deklamációinak engedne.

Csak hadd maradjon meg a vám; az osztrák politikus uraknak meg lesz a hajhászott népszerűségük már indítványuk következtében is.

És így minden rendben lesz.

Kétkulacos indokolás.

(p-d.) Megemlékeztünk már arról, hogy mily kétkulacos politikát folytat az osztrák kormány a kiegyezési javaslatok indokolásában. Most ezt a politikát kellő részletességgel akarjuk bemutatni, mert úgy véljük, hogy az nem utolsó tényezője a mai helyzet teljes megismerésének.

Ott van mindenekelőtt az egyenes felhívás az egyik javaslat elvetésére, ha csak Magyarország nem emeli a kvótáját a fogyasztási adóknak a fogyasztó terület számára való biztosításáról szóló javaslat indokolásában. Ez a tétel így hangzik:

„Der demgemäß in den Staatseinnahmen zu gewärtigende namhafte Ausfall dürfte jedoch unter der Bedingung keinen genügenden Grund bilden, dem an und für sich gerechten und billigen Grundsatze, wonach jedem Ländergebiete die seinem Consum an Bier, Mineralöl und Zucker treffende Steuer zukommen habe, durch freiwillige Änderung der bisher zu Gunsten der österreicherischen Reichshälfte bestehenden Geseze entgegenzutreten, weil die hieburc finanziell gestärkte Position der anderen Reichshälfte in der Erhöhung der Beitragsleistung zu den gemeinsamen Auslagen gleichwertigen Ausdruck findet.“

Tehát az osztrák kormány elismeri, hogy igazságos és méltányos az az elv, mely szerint mindegyik ország megkapja saját fogyasztása után az adót, de azért — tudva, hogy ez elv megvalósulása az osztrák adó-bevételek csökkentését jelenti, „talán“ még sem kell ez elvet megbuktatni, föltéve, hogy Magyarország

ezentul ugyanannyival fizet többet a kvótában, mint amennyit az igazság és méltányosság ellenére vesztett a fogyasztási adók körül. Vagyis ez az osztrák indokolás így szól: Ez a javaslat igazságos és méltányos, de azért buktassátok meg föltétlenül, ha a magyar nem emeli a kvótát, sőt azt sem bánom, ha kvótá-emelés daczára is elbuktatjátok. („Dürfte“... keinen Grund bilden...)

Sőt ennél is tovább megy e javaslat kétkulacosossága. Maga beismeri, hogy a nyerspetroleum vámjának fokozása, valamint az oderbergi és dzieditzi finomítók kiépítése következtében ezentul Magyarország még a petroleum körül is károsodnék, de azért egyáltalán nem fájna az osztrák kormánynak, ha leszavazná a javaslatát.

A petroleum körül egyáltalán szép termése van a kétkulacososságnak. Így a vám-tarifa módosításáról szóló javaslat indokolása (8. lap) az ásvány-olajjal kapcsolatban Erdély érdekeiről szól. Mintha nem tudná mindenki, hogy a magyar petroleum-ipar áldozata a kiegyezésnek és hogy ezt az áldozatot melyik osztrák tartománynak hozzuk.

De menjünk át a vámszövetség terére. Ott (az indokolás 19. oldalán) ezt találni:

„Im Stadium der Verhandlung war es durch längere Zeit in Aussicht genommen, an dieser Stelle eine Vereinbarung über die gegenseitige Gleichstellung der Staatsangehörigen und Produkte bei der Ausschreibung und Vergebung von öffentlichen Lieferungen zu treffen. Es ergab sich jedoch schließlich, daß eine vorbehaltlose Verständigung, welche geeignet wäre den diesfalls laut gewordenen Wünschen mit praktischer Wirkung rasch abzuhelfen, nicht zu erreichen war. Dagegen würde jede Vereinbarung dieser Art für uns ein formelles Hinderniß gebildet haben, um eine legislative Ordnung auf dem Gebiete des Submissionswesens unter dem speciellen Gesichtspunkte der vorzugsweisen Berücksichtigung der heimischen Produktion herbeizuführen. Unter diesen Umständen glaubte die Regierung die volle Dispositionsfreiheit vorziehen zu sollen.“

Tudvalevő, hogy a tárgyalások folyamán az osztrákok azt kívánták, mondassék ki a törvényben, hogy állami versenytárgyalásokon a magyar ipart nem szabad kedvezményekben részesíteni. E kívánság ellen a magyar gazdasági élet fellázadt s így az osztrák törekvés meghiusult. Erre a tényre felel az indokolásnak

De ne bántuk ilyen tréfákkal a „Nyelvőr“ magyarságát, indukezióját, mondatszerkezetét. Ne kritizáljuk azt, hogy a 146-ik lapon valaki a „cserben hagyás“-t fejtegetvén, a természetes magyarázat mellé (hogy tudniillik a bört megeszi a cser, tehát ott rossz lenni), e természetes magyarázat mellé külön odateszi azt a naiv okoskodást is, hogy a timárlegények tán valahol valamikor beledugtak valakit a cserbe és „cserbenhagyás“ innen is keletkezhetett (!); ne ütődjünk meg a 149. lapon azon, hogy a „bárka“ szó, Szarvas Gábor hagyatéka szerint, az oláh barca-ból származhatik, is mikor pedig az igen természetesen csak irodalmi uton evezhetett be hozzánk, avagyis latinból, olaszból vagy németből és pedig ha jól sejtjük, valamikor a Metastasiót fordító költők idejében; továbbá ne csufolódjunk azon sem, hogy a 168-ik lapon a szerkesztő azt ajánlja, hogy jó lenne „a mi kaptaszterü hivatalos stílusunkat kigyomlálni“, mikor tudvalevőleg seholssem gyomlálják a kaptát. Hasonlóképen hagyjuk Kardos Albertet is a 181-ik lapon így szóló: „Das Buch aufschlagen“, magyarul így van: „Nyiss rá ezen s ezen lapra.“ (Talán „erre vagy arra a lapra“?) Végül ne fontoskodjunk azzal sem, hogy a magyar Tudományos Akadémia nyelvtudományi bizottságának megbízásából szerkesztett „Magyar Nyelvőr“ megengedi a maga munkatársainak, hogy a „Sparmeister“-t lefordítsák „pénzkuvasz“-nak meg „garashuszár“-nak (179. lap), de helyteleníti azt, hogy egy magyar író a „bildschön“-t le merte

fordítani „szoborszép“-nek, mert, persze, ebben az utóbbi fordításban nincs sem sarkantyupengés, sem bajuszpedró. Egyszóval, mondom, hagyjuk mindezt, ne bántuk mindezt, térjünk vissza arra, hogy a „Nyelvőr“ szakadatlanul korbolja a saját az idegenszerűségekért. (Másképp: „idegenségekért“.) Micsoda hát az az idegenség? Az idegenség közvetett beismerése annak, hogy a mi nyelvünk bizonyos tekintetben szegény; a „Nyelvőr“ is bizonyosan bevallja, hogy a klasszikus és a nyugati nyelveknek nagyobb a szókincsük, minélfogva képes kifejezésekben és szóösszetételekben is gazdagabbak. Már most, mikor én a Szuszogó Tót Péter fiával, a Misával, játsztam a Tiszaparton és németül csak annyit tudtam, amennyit a negyedik elemi osztályban tanultam, hogy azt mondja: „Ich tadele — én ócsárolok; du tadelst, — te ócsarolsz“, avagyis németül egy szót sem tudtam, mert a tanító ur régibb paedagogiai rendszer szerint még azt sem magyarázta meg, hogy legalább magyarul mit jelent az „ócsarolni“; — mondom, e régi boldog időkben, midőn chauvinista is voltam, mert ki nyolcz esztendő voltam, e gyermek korszakban, midőn 243 fogalmam volt össze-viszsa és egyáltalában nem éreztem, hogy a nyugati műveltség szele árad felém, akkor, ebben az időben (ésküszöm önnek Simonyi Zsigmond a professor ur) egyetlenegy idegenség sem jött ki számon. De ha majd most valamelyik novella-hősnemnek egyszer azt kell mondania, hogy „pour le roi de Prusse“,

akkor én azt minden habozás nélkül úgy fogom fordítani, hogy: „a porosz királynak dolgoztam kérem.“ Tudom, hogy ez nem magyaros, de a „hijába“, vagy a „tengerbe hordtam a vizet“, — az nem elégít ki, mert én ép a pour le roi de Prusse-re gondoltam és a porosz királynak ott kell a papiroson lenni.

Az idegenség ugyanis természetes evoluczióból kerül. A Nyugat hozza magával, a nagy Nyugat hozza, mint számos egyéb dolgot. A Nyugat hoz fogalmakat a beszédhez, mikép ideákat hozott az öltözködéshez. Már most ugyebár asszimilálnunk kell, mint Wallace miniszter mondja? Persze, hogy azt kell tennünk. Asszimilálnunk is, mi jámbor leczáfolt újságírók, de sok esetben meg van az asszimiláció már akkor, amidőn magyar igére fordítottuk le az idegen igét! Sokszor persze a gondolatot is le kell fordítanunk, sokszor, nem mindig. Mikor?! Annak nem a „Nyelvőr“ a megmondhatója, hanem a fül. A fül, amit a doktor Börnének csak külsőleg adott meg az Isten.

Ez az idegenségek metafizikája. A művelt magyar közönség az ő idegenségeivel a szájjában (íme ez is egy idegenség) szintén így cselekszik velünk együtt mintegy öntudatlanul, egy óriási evoluczió parányi alanya gyanánt. Nem bánjuk hát, a „Nyelvőr“ kutassa ki a határozók rejtelmét, végezzen hasznos tudományos munkát, gyűjtsön érdekes tájszólásokat — de ne bántsa az idegenségeket — a d i n f i n i t u m.

itt idézett passzusa. A felelet pedig egyrészt fenyegetés Magyarország irányában, másrészt felhívás a Reichsrathhoz, hogy követelje a magyar ipar kedvezményekben való részesítésének tilalmát, mert hiszen világos dolog, hogy mi attól nem igen ijedünk meg, ha Ausztriában törvény kimondja, hogy versenyek alkalmával igenis lehet kedvezőbben látni az osztrák ajánlattal, mint a magyarral. Ugyis így volt eddig is.

Nem kisebb mértékű az a kétkulacsosság sem, amelyet a bank- és valuta-javaslatok csoportja körül talál az ember. Itt az osztrák indokolás még a legképtelenebb ráfogástól sem riad vissza.

Azt mondja e javaslatok indokolása, hogy Ausztria aránylag nagyobb terhet vállal a valutarendezés kedvéért, mint mi. Azt kifogásolja ezzel, hogy a terhek 30 és 70 százalékos arány szerint oszlanak meg. Azt persze mélyen elhallgatja, hogy ez az arány meg van állapítva már 1867 és 1868 óta és azon változtatni nem lehet, úgy hogy e 30 százalékos arányban foglalt hasznót — ha ugyan haszon az a 30 százalék — nem a mostani valuta-javaslatok nyújtják Magyarországnak. Valamint, hogy egyszóval sem emlékezik meg arról, hogy a valuta-rendezéssel kapcsolatos pénzügyi eredményből — így a váltópénz kibocsátásával járó hasznból is — 70 százaléket kap Ausztria, nemcsak a terhekből. Ha tehát nagyobb a terhe, akkor viszont nagyobb a haszna is.

Erről azonban nem beszél az indokolás, hanem csak Magyarország 30 perzentjéről és azt is olybá tünteti föl, mintha ez a 30 százalék valami újabb osztrák áldozat lenne, mintha mi nem fizettük volna meg azt nagyon is drágán már 1867-ben, az osztrák államadósági teher 30 százalékanak átvállalásával.

Pedig nem is ez a legnagyobb ferditése az osztrák indokolás eme részének. Még nagyobb őszinteség-hiányt követ el a kétkulacsos indokolás az ugynevezett sóbánya-jegyek, a salinák ügyében. Tudvalevő, hogy e sójegyek beváltása kizáróan Ausztria feladata és hogy ezek végleges beváltása is most történik majd a valuta-rendezéssel kapcsolatban. Az indokolás már most azt is Ausztria jogtalan megkárosításának tünteti föl és hozzáteszi:

„Dabei kann niemals vergehen werden, daß die je Schwebende Schuld gleich der sogenannten 80-Millionenschuld des Staates an die Bank ihrer ursprünglichen Entstehung nach nicht nur den Bedürfnissen des diesseitigen Staatsgebietes entsprang.“

Azt akarja elhíttetni az osztrák kormány, hogy a 100 millió forint salina beváltásához is hozzá kellene járulnia Magyarországnak 30 százalékkal, mert hisz a salina-adósság felvételében Magyarország érdekeinek is volt része. Ezzel szemben pedig az igazság az, hogy ez adósság kamataihoz és törlesztéséhez Magyarország már 1867 óta hozzájárul, mert az is benne van amaz adósságok sorában, melyek után évenként az államadósági járulékot fizetjük. Az 1867: XV. t.-cz. 5. §-a egyenesen kimondja, hogy: „a gmündeni, aussei és halleini sóbányákra bekebelezett 100,000,000 forintnyi zálogjegyek, amelyeknek kamatoztatásához és törlesztéséhez szükséges összegekből a Magyarországra eső évi járadék az 1. és 2. §§-ban megállapított állandó és változhatatlan összegekben már befoglalva van . . .“ Az osztrák indokolás tehát magukat a kiegyezési törvényeket akarja meghamisítani, csak hogy feltüntethesse, hogy az lenne az igazság, ha a salinák 100 milliójából ránk eső részt kétszer fizetnénk meg.

Emellett aztán valósággal verekedőleg

az a rosszakarat, melylyel azt a tényt magyarázza, melynek értelmében ezentul nem 30 százaléket kapunk a két állam bankhaszonrészesedéséből, hanem annyit, amely arányban hozzájárulunk a bankhaszon előállításához. Jelentéktelen az afölött való panasz, hogy ezentul e nyereségrészesedést a bank közvetlenül kifizeti a két államnak és nem fordítják azt a bankadósság törlesztésére; törvény szerint tudvalevően évenként csak 180,000 forintot tartozunk e célra fordítani, de azért fáj az osztrák indokolásnak, hogy nem számunk erre 450,000 forintot. Apró semmiség, amikor az osztrák kormány mentegődik (az indokolás 90. lapján), hogy bár a közjogi helyzet megkívánja, csak azért járult hozzá a bankügy terén való magyar paritáshoz, mert a magyar kormány nagyon sarokba szoritotta.

És végezetül rá kell mutatni arra, hogy a törvények egyenes elferdítése mellett számba se jöhet, ha az osztrák indokolás egyszerűen elhallgatja, hogy mily áldozatot hoz Magyarország, amikor megengedi, hogy a bank részéről a privilegium meghosszabbításaért fizetett 16 millió a bankadósságból egyszerűen leirassék, a két államnak való kifizetés helyett; ha az osztrák indokolás egyfelől beismeri, hogy a paritást a közjogi helyzet megköveteli, de másfelől megint mégis osztrák koncesszióknak tekinti azt, mondván, hogy:

„Die k. k. Regierung verfennt nicht, daß in der Einräumung der vollen Parität zu Gunsten des ungarischen Staates ein gewisses Zugewinn für die diesseitigen Reichshälfte gelegen ist.“

Csak a legfőbb tételeket emeltük ki az osztrák indokolásból annak igazolására, mily kevés az őszinteség e javaslatok előterjesztésében. De ezek a tételek eleget bizonyítanak az indokolás általános hangjára vonatkozóan is.

A kétkulacsos indokolás megtekintése után tisztában lesz mindenki, kit terhel majd a felelősség, ha Magyarországnak a kiegyezésre való őszinte törekvése meggyúsulna.

POLITIKAI HIREK.

A delegáció. A közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság tagjai holnap délután öt órakor a képviselőház első számú üléstermében tartják meg a szokásos előértekezletet. Ezen az értekezleten beszélnek meg az elnökség választását és a tagoknak a különböző bizottságokba való beosztását. Régi szokás szerint az idén a képviselőház tagjai közül választanak elnököt és majdnem bizonyos, hogy Széll Kálmánt választják meg. Al-elnökül rendszeren a delegációnak azt a tagját választják meg, aki az előző ülészakban elnökölt. Valószínű tehát, hogy gróf Szapáry Gyula lesz az alelnök, ha ugyan elfogadja a választást, mert most, mint értesülünk, betegesen fekszik taksonyi birtokán. Mivel azonban az alelnök egyszersmind elnöke a hadügyi albizottságnak, abban az esetben, ha gróf Szapáry Gyula akadályozva volna, úgy helyette ideiglenesen a delegáció más tagját bízzák meg a hadügyi albizottság vezetésével. A közös miniszteriumok előterjesztéseit és javaslatait hétfőn adják át mind a két delegációnak. A király május tizenegyedikén fogadja a delegációkat.

Pártértekezlet. Az országgyűlési szabadelvű párt e hónap 8-án, vasárnap est 7 órakor értekezletet tart, amelynek tárgya a mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat.

A gabonavámok leszállítása. Holnap, mint halljuk, minisztertanács lesz a budavári miniszterelnöki palotában, amely a gabonavámok leszállítására vonatkozó osztrák kívánalmakkal fog foglalkozni.

Fiumei ügyek. Fiuméből táviratozzák: Milcénich Péter podestahelyettes ma lisztelgett a kormányzónál s úgy a maga, mint a békés hajlamu polgárok nevében élénk sajnálatát fejezte ki a rapprezentanza renitens magatartása fölött.

A fiumei zavargásra vonatkozólag a félhivatalos „O. É.“ a következőket jelenti: Nehány budapesti lap az utolsó podesta-választásról olyan tudósításokat közölt, amelyek nem felelnek meg a legtávolabbról sem az igazságnak. A tudósításokat csak M a y l ä n d e r és emberei küldhették, mert csak nekik lehet érdekükben tiz utcai gyerek lármáját nagy tüntetésnek és verekedésnek deklarálni. Fiumében tüntetésnek nyoma sem volt (?), bár Mayländerék eleget iparkodtak a rendet megbontani.

Szép, szép ez a szerecsenmosás, de mi inkább hiszünk a mi tudósítónknak, aki hírt adott arról is, hogy egy magyar vasuti hivatalnokot össze-vissza vertek. Ha az „O. É.“ ezt nem „deklarálja verekedésnek“, ugyancsak nagy optimista az ő tudósítója.

KÜLFÖLD.

Az új angol nagykövét Rómában. A Stefani-ügynökség jelenti Rómából: Az olasz kormány hozzájárult Ph. Curric eddigi konstantinápolyi angol nagykövetnek római nagykövetté való kinevezéséhez.

Oroszország agitál. B u k a r e s t b ő l táviratozzák: Ujabbán oly hírek hallatszottak, hogy Oroszország Romániában a nemzetközi Duna-bizottság ellen hangulatot akar kelteni. Ez az orosz hangulatkeltés tárgyitalan, mert nincs egyetlen román párt sem, amely a Dunatorkolat védelmét meg akarná tagadni.

A német trónbeszéd.

(Távirati tudósítás.)

A németek ifju császára hosszabb trónbeszéddel rekesztette be a birodalmi gyűlést s ez a trónbeszéd sok részletében minket is érdekkel. Első sorban természetesen az a passzus, mely a spanyol-amerikai háborúra vonatkozik és a német kormány feladataként a teljes semlegességet hangsúlyozza. Minden kétségen felül áll, hogy hasonló nyilatkozat a mi királyunk beszédéből sem fog hiányozni, amikor a napokban a delegációkat fogja fogadni. De érdekel általában az a békés hangulat, amely a német császár trónbeszédét átlengeti. A véderő szaporítását s az új flottatörvény megalkotását is a béke érdekében mondja üdvösnek. Ami aztán a trónbeszédben a németek belső politikájára vonatkozik, az mifelénk sok tekintetben még irigységet is kelthet. Akár a rendezett pénzügyeket, akár a fejlett gazdasági életet vegyük, az erős német birodalom példát mutatott, hogy a törvényhozás komoly munkája mennyit lendíthet ezeken rövid idő alatt is. És hivatkozhatik a német trónbeszéd a törvényalkotás terén még egy olyan eredményre is, amelyet nálunk rég ideje hiába sürgetnek: a katonai biráskodás reformjára. A német birodalmi gyűlésnek ezt is sikerült a modern jogtudatnak megfelelően megalkotni, míg nálunk most sem jutottak túl a tanulmányozás sablonos ígéretein. Remélhető azonban, hogy a kész német példa serkentő hatással lesz. Hiszen katonai dolgokban ugyis mindig a német példa után szerettünk indulni.

Az ünnepi aktus a fehér-teremben folyt le. Balra a trónról a szövetségtanács tagjai, jobbra a tábornoki kar és szemben a trónnal a képviselők állottak föl. A császár nagy kísérettel a testőr-ezred egyenruhájában, a fekete sasrend szalagjával jelent meg. Kíséretében voltak a Berlinben időző hercegek. Báró B u o i elnök h o e h-ot kiáltott a császárra.

A császár a trón-szék előtt megállott, feltette sisakját, a birodalmi kancellár kezéből átvette a trónbeszédet és érczes hangon felolvasta. A trónbeszéd így hangzik:

Tisztelt urak!

A birodalmi gyűlés első, teljes öt évre terjedő törvényhozási ciklusa immár mögöttük van. Gazdag volt az törvényhozási sikerekben, amelyek maradandóan gyarapítani fogják a haza hatalmát és jólétét.

Az önk kitaró és szakadatlanul nagy czélokra törekvő munkásságának sikerült a közös polgári jog nagy művét a törvényhozási ciklus vége előtt befejezni. Ezzel a szövetséges kormányok és a birodalmi gyűlés egyesült tevékenysége olyan hecses alkotással ajándékozta meg a német nemzetet, aminővel ezérvezt története folyamán még sohasem lirt. Az új közös jog újabb erős kapocs lesz a német törzsek között.

Egységes jogrendet alkottak a katonai bíróság eljárássra nézve is, midőn hozzájárultak az előterjesztett javaslatához, amely ugy a mai jogtudatnak, mint a katonai fegyelemnek megfelel.

Hogy Németország hathatósan megfelelhessen annak a komoly feladatnak, hogy az európai béke bástyája legyen, szüksége volt szárazföldi hadseregének szaporítására, ami a növekvő védképesség kihasználásával volt elérhető. A birodalmi gyűlés, midőn megadta az ehhez szükséges eszközöket, maradandó érdemet szerzett magának a birodalom békés biztonsága körül.

Nagy meglepéssel tölt el, hogy hazafias közreműködésükkel elérhettem azt, hogy a haditengerészetet maradandó törvényes alpra fektethetem. Midőn elismerte a birodalmi gyűlés a haditengerészeti törvény jelentőségét gazdasági fejlődésünk és tengeri védképességünk gyarapítása tekintetében, oly mű létrehozatalához nyújtott segédkezet, amely a jövőben nemzedékek hála méltánylásával fog találkozni.

A birodalom pénzügyi helyzete a lefolyt törvényhozási ciklusban, a gazdasági viszonyok fellendülésének megfelelően, különösen kedvezően fejlődött. Az egyes államoknak a birodalomhoz való viszonya még nem nyerte ugyan meg azt az organikus rendezést, amelyre a szövetséges kormányok törekednek, de a birodalmi helyegilletékre szorító adóemeléssel mégis sikerült a birodalmi költségek fedezésére fizetendő járulékokat az utolsó esztendőben tényleg az egyes államoknak javára eső adó-átutalások határai között tartani. Emellett a birodalmi adósság törlesztésére tetemes összegek állanak készen a fölöslegekből.

A posta- és táviró-ügy terén az új washingtoni világposta-szerződéshez való hozzájárulásuk a tetemes könnyítések egész sorát biztosítja a nemzetközi és a belső forgalomban, valamint a jelentékeny költségtöbblet engedélyezésével lehetővé vált a táviró és telefonintézmények tetemes javítása, különös tekintettel a kisebb helységekre és a vidékre.

A gazdasági és társadalmi törvényhozás terén az önk buzgó közreműködésének a fontos eredmények egész sorozata köszönhető. Különösen remélem, hogy a kézműipar szervezéséről szóló törvény oly alapot teremtett, amelyen ez a tiszteletreméltó osztály tagjainak erősebb összecsatlakozásával és közös érdekeinek rendezett képviselésével új erőkre tesz szert, hogy a nagyipari verseny okozta nehézségekkel szembeállhasson.

A Kelet-Ázsiával való postagözös-összeköttetés részére megadott nagyobb támogatással önk hozzájárult ahhoz, hogy forgalmi összeköttetésünk oly országokkal, amelyek termékeink elhelyezése szempontjából egyre nagyobb jelentőséggel bírnak, szorosabbá válják a kereskedelem-politikai helyzetünk ott megszilárdítását.

Külföldi politikám békeszerető jellege, amelytől távol áll az idegen jogoknak minden megsorbitása, amely azonban a fenyegetett német érdekeket mindenkor a leghathatósabbban meg fogja védelmezni, kifejezést nyer abban a jó viszonyban, amelyben, meglepésemre, a német birodalom valamennyi hatalmassággal áll.

A Spanyolország és az amerikai Egyesült-Államok közt kitört hadállapottal szemben kormányom feladatának azt tartom, hogy egyrészt mind a két fél irányában teljességgel megfeleljen semleges állásunk kötelességeinek, másrészt pedig hasson oda, hogy

a hajóforgalom és a német kereskedelem a zaklatástól és megkárosodástól lehetőleg megkíméltesse.

Az az akció, amelynek érdekében kénytelen voltam hajóhadam egy részét Kia o-C s a u b a küldeni, hogy a német hittérítők kiontott véreért jogos elégtételt szerezzek, abba a helyzetbe juttattott, hogy azt a régóta táplált és teljesen jogosult óhaját, hogy Kelet-Ázsiában kereskedelmi fejlődésre képes és katonailag biztosított támaszpontunk legyen, Kinával létrejött barátságos megegyezés útján, a többi hatalmakhoz való viszony megzavarása nélkül megvalósíthattam.

A görög-török békeszerződéssel kapcsolatban sikerült Görögországban a pénzügyek oly rendezését létrehozni, amely a német, valamint minden más hitelező jogait a fenforgó viszonyok közt elérhető mértékben biztosítja.

Magas szövetségeseimmel együttesen komoly törekvésem a jövőben is az lesz, hogy előmozdítassék a birodalom gazdasági fejlődése különösen, hogy az a nyomás, amely a mezőgazdaság munkájának eredménye voltára sulyosodik, mindinkább enyhüljön és hogy az ipari szorgalom a kereskedelem és a hajózás részére a békés alkotás alapja biztosíttassék és kiterjesztessék. Azt hiszem, hogy ezzel a munkás-osztályok keresetéről és jólétüknek gyarapításáról is a leghathatósabb gondoskodva lesz.

Egynek tudom magamat a német néppel, a mely el van tökéltve, hogy a szövetséges kormányokat e cél elérésében támogassa s az állami, egyházi és polgári élet alapjait fentartsa. Ezzel az erős bizalommal eltelve, remélem, hogy Isten segítségével sikerülni fog a haza belső erőt gyarapítanom és nevének tekintélyét a világ népei között fentartanom.

Midőn hazabocsátom most önöket, tisztelt uraim, szívem szava arra készlet, hogy helyes felfogástól vezérelt készségükért, amelylyel a fontos feladatok megoldásában közreműködtek, egyttal a szövetséges kormányok nevében is kifejezzem önöknek császári köszönetemet.

A trónbeszéd közben több ízben hangzott fel a tetszészaj. Különösen élénk helyesléssel fogadták a hatalmakhoz való békés viszonyról, a spanyol-amerikai háboru ügyében való állásfoglalásról és a mezőgazdaság erejének gyarapításáról szóló részeket.

A trónbeszéd végeztével gróf L e r c h e n f e l d h o c h o t kiáltott a császárra, amelyet a jelen voltak lelkesülten ismételték.

Berlin, május 6.

Amint a „Nordd. Allg. Ztg.” jelenti, V i l m o s császár báró B u o l n a k, a birodalmi gyűlés elnökének a másodosztályú vörös-sas-rendet a csillaggal adományozta.

Az amerikai háboru.

(Távirati tudósítások.)

Az döntő tengeri ütközet egy-két nap alatt megtörténik s ez minden valószínűség szerint el fogja dönteni a háboru sorsát. A new-yorki táviratok — úgy látszik csupa taktikából — azt akarják elhitetni a világgal, hogy az Uniónak legközelebbi célja az, hogy elfoglalja Porto-Rico szigetét s ott szénállomást és flottatérlet rendezzen be. Nem valószínű, hogy az Unió hadvezetősége ilyen kalandos mellékkirándulásokat rendezzen akkor, amikor a háboru középpontja körül még mindig függőben van a helyzet. Valamint, hogy a spanyol hajórajnak a főfeladata az, hogy Kuba blokádját megszüntesse, azonképen az Unio légtermészete-sebb célja az, hogy Kubát okkupálja. Itt kell a döntő tengeri ütközetnek végbemennie, mert az a hadviselő fél, amelyik Havanna előtt győztes marad, az lesz az ur az egész vonalon. Ha Amerika győz, akkor még mindig ráér arra, hogy Porto-Ricot elfoglalja, viszont ha Spanyolország győz, úgy elég gondja leszen az Uniónak arra, hogy kikötővárosait a spanyol bombák elől megvédje.

Spanyolországban a forrongás egyre nagyobb mérvet ölt s a helyzet zavarosságát jellemzi az a körülmény, hogy az egészen eltiport anarchia fölütötte a fejét. Nagyon valószínű, hogy az ostromállapotot a kormány egész Spanyolországra ki fogja terjeszteni.

A mai nap eseményeiről szóló távirataink a következők:

Kuba okkupálása.

Key-West, május 6.

A „Dolphin” hajó, amely Kuba nyugati partjainál cirkált és ide visszatért, jelenti, hogy a spanyolok igen nagy tevékenységet fejtenek ki, erődítéseket és földhányásokat emelnek és minden előkészületet megtesznek, hogy az egész part mentén megakadályozzák a behatolást.

Washington, május 6.

A Kuba blokádját teljesítő amerikai flotta legénysége állítólag nagyon elégedetlenkedik amiatt, hogy teljesen tétlenül kell vesztegelnie.

Key-West, május 6.

A Tampában állomásozó amerikai csapatoknak mozdulatairól a legnagyobb tartózkodással nyilatkoznak az amerikaiak. Ugyiszló-ván semmi hírt sem lehet felőlük hallani, úgy, hogy minden jelentést, amely róluk érkezik, a legnagyobb óvatossággal kell fogadni.

Az a hír, hogy az expedíció legközelebb Kubába indul, mindezek daczára erősen tartja magát. Tampában arról beszélnek, hogy a spanyol hadak nyomoruságos állapotban vannak. A kubai csapatok, állítólag 700 emberre olvadtak le 2500-ról, amely csekély számú legénység nem alkalmazható komolyabb támadás visszaverésére, annyira erőt vett rajta a fegyelmetlenség. (N. Fr. Pr.)

New-York, május 6.

Amint a „World” washingtoni távirata jelenti, M a x i m o G o m e z felkelővezér csapata nem olyan nagy, mint eredetileg gondolták. A Tampában szervezett expedíciónak ennél fogva jelentékenyebb haderőből kell majd állania, mint ahogy az a kormány tervében meg volt állapítva. Tampa 20.000 emberből álló helyőrségét mindenestre elégtelennek tartják.

Washington, május 6.

Az amerikai csapatokat Kubán való part-raszállásuknál egy kétszáz legényből álló spanyol lovasosztály támadta meg, de az amerikaiak gránátlovásokkal számosat közülök leterítették és a többieket futásra kényszerítették. Menekülésüknél azonban egy felkelőcsapattal találkozott, mely a lovasokat az utolsó emberig levágta. Mac Kinley Porto-Rico elfoglalását rendelté el.

Buenos-Aires, május 6.

A „Temerario” spanyol torpedonaszád elindult Ensenadoból.

Rio de Janeiro, május 6.

A „Nietcheroy” amerikai cirkálóhajó innen elindult.

Hírek a Filippini-szigetéről.

Madrid, május 6.

A Filippini szigetéről még mindig nem érkezett semmiféle hivatalos jelentés. A német konzul, az „Imparzial” című spanyol lap szerint, a következő táviratot küldte kormányának: „Cavite az amerikaiak kezébe jutott. A spanyol tengerészek közül két tiszt elesett.” (N. Fr. Pr.)

London, május 6.

Washingtonból érkezett kábeltávirat szerint L o n g tengerészeti miniszter azt az értesítést kapta, hogy D e v e y Manillát bombáztatta. A spanyolok sok embert veszítettek.

San-Franciskóban 6000 ember kézenlétben áll arra, hogy Manilla felé hajózzék, amelyet meg fognak támadni.

Az amerikai tengerészeti hadvezetőségnek az a szándéka, hogy a Manillában lefolyt ütközet alkalmával elsüllyed és elsüllyesztett

spanyol hadihajókat kiemelteti a tengerből és az amerikai hajóhad céljaira átalakítja azokat.

London, május 6.

Sanghaiból és Singapore-ból keltezett két megbízhatatlan távirat a következőket jelenti Manillából:

Devey tengernagy Manillát bombázás után bevette. A város a bombázás következtében több ponton kigyuladt; számos ember elesett.

Deveytől magától semmiféle jelentés nem érkezett Washingtonba.

Madrid, május 6.

Azt beszélnek, hogy miután Kuba és Porto-Rico kormányai távirati uton közölték, hogy nem hisznek az ellenség partraszállásában, két páncélos hajó, két ezirkáló hajó és három szállítóhajó haladéktalanul elindult Cadixből, hogy az amerikaiakat a Filippinszigetéről elűzze és azután a kaliforniai kikötőket bombázza.

Madrid, május 6.

Egyik itt megjelenő lap közli Primo de Riverának, a Filippinszigetek volt kormányzójának Port-Saidból kelt táviratát, melyben azt mondja, hogy az amerikai flotta a védtelen erődket leromboltatja. Manillát azonban sohasem fogja bevenni.

Hadihajók mozdulatai.

London, május 6.

A Reuter-ügynökség jelenti: Az a körülmény, hogy a „Lafayette” a hadüzenet után indult el egy spanyol kikötőből, elegendő indoknak látszik arra, hogy azt a hadi tiltott áru kérdésének megoldásáig fogva tartásuk. Gyanítják, hogy a „Lafayette” hajón kiegészítő csapatok voltak Havanna részére.

Madame Mac Kinley nyilatkozata.

Washington, május 6.

Mac Kinley elnök feleségét meginterjúvolta egy újságíró, akinek a spanyol-amerikai háborúról a következőket mondotta az elnökne:

A spanyol régens-királyné iránt a legnagyobb rokonszenvvel viseltetem. A régens-királyné, nézetem szerint, a spanyol-amerikai háboru indító okai felől nagy tévedésben van.

Az Unio tiltakozik.

Madrid, május 6.

Ide érkezett jelentések szerint a portugál kormány jegyzéket kapott az Egyesült-Államoktól, amelyben az tiltakozik az ellen, hogy Lissabonból április 28-án 900 láda lőszert és élelmiszert küldtek el a capwerdi szigetek mellett horgonyzó spanyol hajóraj számára.

Alfonzo XIII. Porto-Ricóban.

Madrid, május 6.

Az „Alfonzo XIII.” nevű gőzös harmincz tengerésztiszttel, ötszáz katonával, egy üteggel (batterie), továbbá nagyszámú puskával és lővőszeggel Porto-Ricoba érkezett, hogy az amerikaiakat tévedésbe ejtsék, a spanyolok azt jelentették erről a hajóról, hogy Kubába indult. (N. Fr. Pr.)

London, május 6.

New-Yorkból jelentik, hogy Sampton tengernagy már Porto-Rico elé érkezett.

A tonnaadó.

New-York, május 6.

A szenátus bizottsága állítólag, hét szóval öt ellen, elvetette a tonnaadót.

(N. Fr. Pr.)

Forongás Spanyolországban.

Madrid, május 6.

Murciában tegnap zavargások voltak. A zavargók megkísérelték a városház és a törvényszéki épület felgyújtását, elvágták a távirósdronyokat, kiszabadították foglyokat, megakasztották a vasuti forgalmat és kifosztottak egy dinamit-raktárt. A helyzet igen fenyegető.

Köln, május 6.

A „K. Ztg.-nak” jelentik Madridból: Ujabbán ismét több vidéki városban tört ki a lázadás. Sindadrialban kihirdették a statáriumot, mert az anarchista mozgalmak és a gyújtogatások rettegésben tartják a lakosságot. (N. Fr. Pr.)

A spanyol kamara ülése.

Madrid, május 5.

Romero Robledo a mai ülésen folytatja tegnap félbeszakított beszédét. Beszél azokról a reformokról, amelyeket különböző politikai pártok a gyarmatoknak engedélyeztek és amelyek végre az autonómira vezettek. Az autonómiát a területi integritás megtagadásának és a nemzeti élet öngyilkosságának mondja. Megmarad a mellett, hogy nem szabad katonaságot küldeni Kubára oly kormányzat megvédésére, amely megbukott akkor, midőn a spanyolok az amerikaiak ellen Porto-Riconál és a Filippinszigeteken harcoltak.

Kérdi a kormánytól: mit tett a spanyolok javára Kuba szigetén, ahol 100.000 katona van elzárva minden segélyforrás nélkül az ostromzár által Majd áttér a cavite-i csatára és fölemlíti Montejo táviratát, amelyben tudatta, hogy hajórajával elindult, hogy állást foglaljon az ellenséggel szemben. Romero azt kérde: elrendelte-e a tengerészeti miniszter, hogy a hajóraj visszatérjen Manillába.

A tengerészeti miniszter azt válaszolja, hogy ő nem adott parancsot, Montejo önként tért vissza.

Romero kérde, hogy megérkezett-e már a hajóraj az Antillákhoz vagy azt a parancsot kapta, hogy a Kanári-szigetekhez térjen vissza. Ha így áll a dolog, mondják meg, mert ez nagy fontossággal bír. Azt kérde továbbá, van-e a kormánynak haditerve; szándékozik-e támadást intézni olyan helyeken, ahol az ellenség nem várja, vagy, ami megmenthetné Spanyolországot, lehetőleg huzni akarja-e a háborút? Ezután Weyler tábornok visszahívását kritizálja és azt veti szemére a kormánynak, hogy nem volt előrelátó. Tudatja, hogy indítványt fog benyújtani járadék-adó megszavazása iránt. Végül kijelenti, hogy ellenzi a mai adók minden emelését.

Silvela konstatálja, hogy Spanyolország sok évi semlegessége az oka a mai elszigeteltségének. Ő támogatni fogja a kormányt, de ha a kötelesség azt parancsolja, kész megragadni a kormányrudat.

Bermejo tengerészeti miniszter helyreigazítja Romeronak több állítását a manillai harcokról.

Gullon külügyminiszter tagadja, hogy az Egyesült-Államok hivatalosan követelték volna Weyler visszahívását.

Armas kubai képviselő az autonóm kormányzatot védelmezi.

Uri a hevesen megtámadja Sagasztá miniszterelnököt, valamint a külügy- és a hadügyminisztert.

Erre az ülést bezárták.

Pierre Loti a regenskirálynénál.

Paris, május 6.

Pierre Lotit, aki most Madridban van, Mária Krisztina regenskirályné kihallgatáson fogadta. Erről a fogadtatásról Pierre Loti a következőket jelenti a Figarónak:

Kifezést adtam annak a nagy rokonszenvnek, amelylyel Franciaország a regenskirályné és Spanyolország iránt viseltetik.

— Erről meg vagyok győződve — mondta a királyné s ez meghat és holdogga tesz.

Azután a „Maine” ügyre szólva, így szólt:

— Nagyon megrágtalmaztak bennünket. A fiatal királyt is láttam, akin két tengerész egyenruha volt. Két kis nővérel együtt jött be a szobába. A kis király pompás színben van, arca piros s szemei élénken csillognak.

Mikor a királynő elbocsátott, Erzsébet főhercegnő, a királyné anyja magához kéretett és így szólt hozzám:

— Mondja csak, nem nagyon sápadt a királyné?

A baleári szigetek védelme.

Flume, május 6.

A fumei magyar királyi tengerészeti hatóság a tengerészek mihez tartása végett közhírré tette, hogy Minorca szigete körül tengeri aknák vannak lefektetve. Ugy látszik Spanyolország attól tart, hogy a baleári szigeteket az Unio meg fogja támadni.

A gabonavám a Reichsrathban.

Bécs, május 6.

Az osztrák képviselőházban ma ismét viharos ülés volt. Olyan csunya jelenetek játszódtak le, aminek a Badeni regime alatt napirenden voltak. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis ma választott Verkaufnak amaz interpellációjára, amelyet tegnap a gabonavám megszüntetése tárgyában terjesztett elő. Ezt az alkalmat felhasználták a mi jó barátaink, hogy szidják Magyarországot és a legdurvább kifakadásokkal illessék mindazt ami magyar. Természetesen a zsidókról sem feledkeztek meg s az ülés végén különösen az antiszemiták átkozódtak erősen a magyarság és a zsidóság ellen. A gyalázó szavak csak úgy röpkedtek az ülésteremben s az elnök ismét tehetetlen volt a zongókkal szemben. A kölcsönös piszkolódásnak különben folytatása is lesz — a jövőteremben.

A részletes tárgyalásról a következő távirati tudósításunk számol be:

Mindjárt az ülés elején Verkauf szociáldemokrata azt kívánta, hogy a gabonavámok megszüntetésére vonatkozó sürgős indítványát azonnal tárgyalás alá vegyék.

Schönerer ezt ellenezte.

Elnök kijelenti, hogy Verkauf indítványát, tekintettel Schönerer tiltakozására, a Ház szabályai szerint nem bocsáthatja azonnal tárgyalás alá.

Bärenreither kereskedelemügyi miniszter választotta ezután a gabonavámok megszüntetése ügyében benyújtott interpellációkra.

A múlt évi termés rosszasága a fogyasztást illetőleg a gabonáraak lényeges emelkedése következtében érezhető különbséget idézett elő. Midőn a jelen kormány megalakult, az árak emelkedése már nyilvánvaló volt, az utolsó hetekben azonban nem jelentéktelenül emelkedtek. Ezt a tényt a kormány, amely tudatában van felelősségének ebben az általános jólétet érintő kérdésben, haladéktalanul beható megfigyelés tárgyává tette és pedig nemcsak a nemzetközi forgalom, hanem a piacainkon való hullámzások tekintetében is.

Legujabban a külállamok, nevezetesen Olasz- és Franciaországnak eljárása, amelyek megszüntették a gabonavámot, másfelől a tegnap Németországban a gabonavámok megszüntetése ellen tett nyilatkozat természetesen teljes mértékben igénybevétele a kormány figyelmét, mert ezek a rendszabályok úgy tekintendők, mint a gabonapiac általános helyzetének jelentékeny azimptomái, amelyeknek felfogásában az említett államok — úgy látszik épen nem értenek egyet.

A kormány szem előtt tartja, hogy ebben a kérdésben jól megfontolandó érdekek vannak és hogy kötelessége úgy a fogyasztók, mint a mezőgazdasági termelők érdekeit egyforma gondossággal megfontolása körébe vonni. A kormány a gabonavámok felfüggesztésének úgy gazdasági előfeltételeit, mint annak lehetséges következményeit éretten megfontolás tárgyává tette, de azért nem becsülte túl a felfüggesztés esetleg beálló hatásait, mert szemben a fennálló vámtételek eltörlésével — amely vámtétel 1 forint 50 krajczár buzára és rozsa, 75 krajczár árpára és zabra, 80 krajczár tengerre, kölesre és tatárkára, — más áremelő befolyások érvényesülhetnek a világpiacra. (Helyeslés). Mindezeket a megfontolásokat összefoglalva, a kormány arra az elhatározásra jutott, hogy a szóban forgó kérdés megvitatása végett tárgyalásokba bocsát-

kozik a magyar királyi kormány-nyal, (Helyeslés) és tisztelettel tudomására hozza a Háznak, hogy a tárgyalások már folyamatban vannak. (Élénk tetszés.)

Dr. Kolischer indítványt tesz, hogy tekintettel az ügy fontosságára, az interpellációra adott válasz fölött azonnal kezdjék meg a vitát.

Ezt az indítványt elfogadták, amire elsőnek dr. Kolischer szólal fel és hosszabb beszédben a vámok megszüntetését kívánja. A mezőgazdaság az iparnak nagy áldozatokat hozott és hoznia kell még ezután, hogy a kölcsönös vásárlási képesség fenttartható legyen. Felteszi a magyaroktól, hogy ebben a kérdésben ők is utját állják a spekulációnak.

Verkauf Leó (szociáldemokrata) kifejti, hogy a nyomor rendkívül nagy. Ausztriában már normális esztendőben sem elég a kenyérre való gabona. Ha ehhez még drágaság is csatlakozik, akkor még kevésbé lehet az éhséget csillapítani. A megszabott jövedelmű emberek, akik kénytelenek többet kiadni kenyérre, kevesebbet adhatnak ki más cikkekre és ezt azután minden kézműves megérzi. Az állam ellehet a gabonavámok nélkül hiszen már tárgyalnak is a magyar kormányval a felfüggesztés iránt. Csak néhány ezer nagybirtkosnak vannak érdekében a vámok. Rajtuk kívül csak igen csekély számú parasztság az, akiknek érdeke a vámok fentartását kívánja. A megszabott jövedelmű emberek, a kézművesek és a kis-parasztság nem akar vámokat. A nagybirtkosok közül is csak a legnagyobb tőkével rendelkezőknek van még gabonakészletük. Hallatlan dolog, hogy az ipari munkások csekély keresetük mellett még a kenyeret is drágábban fizessék meg. Itt, sajnos, megint Magyarország befolyása mutatkozik. Elmondhatjuk, hogy 70 százalékos kvótát fizetünk, de a befolyásunk csak 30 százalék. Magyarország diktál. Mi mindenben engedünk Magyarországnak; meghátrálunk a magyarok előtt.

Schneider Ernő: A zsidók előtt!

Verkauf Leó Zsidók! Keresztények: Od'adjuk önöknek a zsidó kizsákmányolókat: csináljanak velük, amit akarnak! A szónok azt a kérdést fejtegeti ezután, vajjon a vámok felfüggesztése befolyással volna-e a gabonára és hangsúlyozza, hogy a vámok nem a külföldet, hanem a helyföldi fogyasztókat terhelik. A vámok megszüntetése tehát megtakarítást jelentene a fogyasztókra nézve. Ha mindig a tőzsdét teszik felelőssé, ő azt mondja, hogy elválaszthatatlanul össze van kötve a mai gazdasági renddel és annak törvényeivel. Előbb a kapitalizmusnak kell véget vetni, akkor majd elűnik a tőzsde is. Kijelenti végül, hogy a kormány-
nak feladata és kötelessége még más módokat is keresni, nemcsak a gabonavámok megszüntetését, mert nálunk is zavargások fenyegetnek a kenyér miatt és elvtársai csak nagy erőfeszítéssel képesek azokat megakadályozni. A kormány-
nak éhínség esetén segítőkezet kell nyújtania a népnek. (Tetszés a szociáldemokraták padjain.)

Gregorij József: A rengeteg áremelkedésnek a börze, a spekuláció és a különböző üzárkedés, vagyis a zsidóság az oka. Ha életbe léptetnék a szociáldemokrata államot, a keresztények lennének a munkások és megint csak a zsidóké lenne az uralom. A vámok leszállításától nem vár sikert, hacsak szembe nem száll a kormány a zsidók szemtelenségével. (Helyeslés a keresztény-társadalmi párt padjain.) Van egy kötelék, amely összefűzi az egész zsidóságot: ezt a köteléket kell megsemmisíteni. Panaszodik a zsidók befolyása miatt a bírói karban és a zsidók uralma miatt a sajtóban. A zsidósajtó a legnagyobb erőfeszítéseket teszi, hogy kiszabadítsa egy zsidót az igazságszolgáltatás karmaiból (Közbeküldés: Zola!) Nem azt gondolom. Az az ember szegényfoltja az egész világnak! Akasszanak föl 3000 börze-zsidót, mindjárt leszál holnap a gabona ára. Tessék ezt megcsinálni, ez az egyetlen módja a segítségnek. (Hosszantartó élénk derűtség.)

Steiner Lipót sajnálja, hogy az igazságügy-miniszter a legfőbb törvényszék ama határozatát,

mely szerint a magyar tőzsde választott bíróságának ítéletei Ausztriában nem hajthatók végre, rendeleteleg érvényen kívül helyezte. Emiatt Ausztriában számosan tönkremennek. Ezután egészen Magyarország ellen fordul, mint amelytől várni semmit sem lehet, hasztalan volna minden tárgyalás. Nem remélhető az sem, hogy Magyarország lemondjon az örösi forgalomról.

Kaiser gyanusnak tartja, hogy a lengyelek a gabonavámok megszüntetése mellett foglalnak állást. Felelőti, hogy az ülés előtt számos paraszt jelent meg a Házban, arra kérték a képviselőket, hogy ne járuljanak a gabonavámok megszüntetéséhez. A kormány-
nak a gabonavámok megszüntetése helyett inkább segítenie kellene részesíteni az inség vidéket és szembeszállania az áraknak jogosulatlan felhajtatásával. Ebben leginkább a börze a hibás. (Helyeslés.)

Hagenhofer határozottan ellenzi a gabonavámok megszüntetését.

Lecher Ágost, a bőbeszédű szónok, a gabonavámok megszüntetését kívánja. A tőzsdét ma szükségesnek tartja, csupán a kinövéseit kell lenyesegetni. Nem hiszi azonban, hogy Magyarország hozzá fog járulni a vámok megszüntetéséhez. Igazságos és helyes dolog volna, ha a delegációk a vámokból eredő váratlan bevételi többletnek egy részét az inség enyhítésére fordítanák, 70 : 30 arányban. De Magyarország ehhez nem fog hozzájárulni, mert neki a gabonára emelkedése hasznára válik. A kormány-
nak, amely nem bír elég bátorsággal arra, hogy a másik szerződő felet szerződéses kötelezettségeinek teljesítésére szorítsa, nem lesz bátorsága ahhoz sem, hogy a gabonavámok leszállításának kérdésében a magyaroknak nem tetsző álláspontot foglaljon el. (Élénk helyeslés balról.) Végül a pénzügyminiszter által előterjesztett magyar kiegyezést elfogadhatatlannak mondja. (Helyeslés.)

Wolf szerint azon a ponton állanak, hogy agrárius-párt alakuljon, mint Németországban. A gabonavám megszüntetését ellenzi. Ugyanily értelembe szökölt fel Tekly is.

Vukovics örömmel üdvözlö az indítványt, tekintettel a dalmáciai éhínségre. Tiltakozik az ellen, hogy Dalmácia sorsát Magyarországtól tegyék függővé. Legalább Dalmáciára nézve léptesenek életbe vámkedvezményt. (Helyeslés.)

Erre a vitát berekesztik.

Scheicher vezérszónok ellenzi a gabonavámoknak minden megszüntetését vagy leszállítását. Szomorú dolog, hogy népünk érdekében sohasem tehetünk semmitsem anélkül, hogy előbb a magyar kormánytól kelljen engedelmet kérni. Az inség oka a tőzsde, meg a zsidóság és a szociáldemokraták, azok, akik kiszolgáltatják a népet a zsidóknak. (Élénk helyeslés a keresztény-társadalmi párt padjain, tiltakozás a szociáldemokraták részéről.) A kormány-
nak azok ellen kellene eljárnia, akik megdrágítják az élelmi cikkeket és azokat, mint a középkorban, karóba kellene huzatnia. (Élénk helyeslés a keresztény-társadalmi-párt padjain.)

Ezután helyreigazító felszólalások következtek.

Tittinger valótlannak mondja azt az állítást, hogy a zsidó bírák büntügyi dolgokat jogtalanul közlétesznek és tiltakozik az ellen, hogy egy hitfelekezet ellen ilyen igazságtalan támadásokat intézzenek. (Élénk tetszés. Nagy lármá a keresztény-szociálisták padjain.) Tittinger hazugnak és rágalmazónak mondja Gregoriot.

Ezután Bilinsky helyreigazítja Kaisernek a lengyel klubról mondott megjegyzéseit.

Gessmann hevesen kikel Tittinger fejtegetései ellen.

Kaiser Bilinskyvel polemizál. Beszéde közben Weigel azt kiáltja Girstmayer képviselőnek: — Fogja be a száját!

Girstmayer: Ha még egyszer azt meri mondani, felpofozom!

Weigel: Ön szemtelen fickó! (Nagy zaj.)

Gregorij azt mondja, hogy ha egy zsidó, aminő Tittinger is, valamit mond, azt ő csak kutyaugatás számba veszi. (Nagy derűtség.)

Ezzel a vita véget ért.

A Ház áttér a napirendre: a birodalmi törvényszéknél megürelt s állandó tagsági hely betöltésére teendő hármass kijelölésre.

Erre a tárgyalást megszakították.

A legközelebbi ülés napját írásban fogják tudatni.

TÁVIRATOK.

Nansen Bécsben.

Bécs, május 6. Ő felsége Nansen ma délután egy órakor 25 perczig tartó kihallgatáson fogadta. Nansen frakkban jelent meg a királynál, a Ferencz József-rend nagykeresztjével diszítve. Ő felsége nagyon kegyesen fogadta. Elmenet a közönség nagy lelkesedéssel üdvözölte Nansen. Nansen ma délelőtt meglátogatta az egyetemet. Tanároktól és diákoktól körülveve nézte meg az egyetem összes helyiségeit. Óriási csoport közepében, elmenetele előtt, állva lefényképezték. Ma este a községtanács dísztermében felolvasást tartott Nansen, amelyet közel 2000 ember hallgatott végig. A közönség körében ott voltak Rainer főherczeg, gróf Thun miniszterelnök és a többi miniszterek majdnem mind, az udvari méltóságok, a tábornokok és képviselők, A földrajzi társulat elnökének megnyitó beszéde után Lueger üdvözölte a vendéget Bécs városa nevében. 8/8 órakor kezdte Nansen előadását, amely 9 1/2 óráig tartott. Sok helyütt perczekig tartó taps szakította félbe. A felolvasás végével cercelet tartott Nansen. Beszél Rainer főherczeggel, a miniszterekkel, a tábornokokkal. Nagy feltűnést keltett Nansen felesége, aki szintén ott volt a felolvasáson, amely után banket következett. Az itt elmondott számos toast közül a legmélyebb hatással volt Payer Gyuláé, a hirneves északsarki utazóé.

A román királyi pár utazása.

Volosca, május 6. A román király és királyné három heti ott tartózkodás után ma reggel eltávoztak Abbáziából és Fiumén keresztül elutaztak Bukarestbe. Bucuszásra megjelentek: a luxemburgi nagyherczeg-hadsegéddel, a hatóságok fejei és számos más személyiséggel, különösen sok nő. A királynénak valamennyi hölgy gyönyörű bokkrétát nyújtott át. A királyi pár a megjelentektől a legszívélyesebb módon elbucuzott, azután a román néphymnusz hangjai mellett a gőzhajóra szállott, mely nyomban elindult.

Zágráb, május 6. A román királyi pár Abbáziából jövet délután 1 óra 6 perczkor itt átutazott, a pályaudvaron Mosinsky polgármester üdvözölte őket és a királynénak bokkrétát nyújtott át. Az udvari váróteremben felszolgált reggelin a polgármester és dr. Barbulescu egy itteni egyetemen tanuló román fiatal ember is részt vett. Félórás időzés után a királyi pár folytatta utját, indulás előtt azonban még bemutattatta magának a vasuti tüzetvezető nejét és leányát.

Inség Olaszországban.

Róma, május 6. Páviából jelentik: Annak daczára, hogy megszüntették a községi lisztadót és hogy a városi hatóság által rendelt munkálatok megkezdődtek, tegnáp délután néhány száz asszony gyermekekkel összesereglett a városházi téren, az ablakokat beverte és a kerítet megrongálta. Egy karabiniért kövel megsebesítették. Este újabb zavargás volt. A zavargók rézsodronyokkal elzárták az utcákat és megakadályozták a lovasság mozgását. Több katonát kövel megsebesítették. Végre széteszlatták a tömeget. Három ember sérüléseket szenvedett, közöttük Mussi egyetemi hallgató, a kamara alelnökének fia.

Sesto Fiorentinoból érkezett jelentés szerint tegnáp este a kenyér drágulása miatt tüntetés volt. A tüntetők a katonaságot kövekkel dobálták. A csapatok megkísérlették a tér kiürítését, minthogy azonban a tömeg folytatta a ködobálást és a katonaságot körül akarta zárni, a katonaság fegyverét használta, melynek következtében egy tüntető meghalt, négyen pedig megsebesültek. A katonaságot megszaportították.

Henrik herceg Kinában.

Berlin, május 6. A Henrik hercegnek Kiao-Csauba történt tegnapi megérkezéséről szóló hírt hivatalosan is megerősítik.

Piquard panasza.

Páris, május 6. Tegnap megjelent Piquard volt alezredes az illetékes hatóságnál és személyesen panaszt emelt a „Jour“ ellen rágalmazás miatt. A „Jour“ ugyanis azt állította, hogy van egy fénykép, amelyen állítólag Piquard és Schwarzkoppen német katonai attaché épen abban a pillanatban vannak megörökítve, amidőn Piquard Karlsruheban Franciaországot elárulta Schwarzkoppennak. Piquard be akarja bizonyítani, hogy a fénykép hamisítvány, üldöztetni kívánja a hamisítót, mert kétségtelen bizonyítékai vannak az íránt, hogy Párisból abban az időben, amelyből a fénykép való, nem távozott.

A zavargások halottja.

Milanó, május 6. Tegnap este itt tudvalevőleg nagy zavargások voltak a kenyérrák emelkedése miatt. Ez alkalommal Mussi képviselőnek és képviselőházi alelnöknek egyetlen fiát, egy fiatal tanulót a gyonlítotték épen akkor, amikor édes atyja a tömeget le akarta csendesíteni.

HIREK.**Mária Krisztina.**

A világ legszerencsétlenebb asszonya, Mária Krisztina spanyol régenskirályné, tudvalevőleg Károly Ferdinánd főherceg leánya. Fiatal korában ő volt a bécsi udvar legszökebb és legszelidebb főhercegnője. Rajongott a zenéért s az operai premiekről sohasem hiányzott. Emellett legnagyobb szenvedélye volt a billiárd; úgy mondják, valamennyi főherceget legyőzte ezen a „zöld asztalon.“

Mikor XII. Alfonz spanyol király a bécsi udvart meglátogatta, rövid idő alatt elbolondított egy sereg szép női fejet. Legnevezetesebb hódítása volt azonban Mária Krisztina főhercegnő, aki az első percztől kezdve rokonszenvet érzett a Pyrenéek urához. De hát XII. Alfonz visszatért Madridba s rövid idő múlva nőül vette Montpensier herceg leányát, a szép Mercedes-t. A szép Mercedes azonban öt hónap múlva meghalt, XII. Alfonznak pedig súlyos dinasztikus érdekek parancsolták, hogy újra nősüljön. Most már komolyan Mária Krisztinára gondolt.

Arcában-ban találkoztak ismét. Mária Krisztina a Bellegarde-villában lakott anyjával, Erzsébet főhercegnővel. Mikor XII. Alfonz belépett a szalonba, gyönyörű, gyémántokkal kirakott keretben arcképet pillantott meg az asztalon. Az arckép tulajdonosát jól ismerte ő: elhunyt felesége volt, a szép Mercedes. A meglepetés oly váratlanul érte, a gondolatok oly hirtelen rohanták meg az agyát, hogy néhány percig szólanul, elfogódva, szinte álomba merülve megállt a terem közepén. Szelid kéz érintése zavarta föl révedéséből, amint egy gyöngy, reszkető hang alig hallhatóan suttozta a szavakat:

— Legforróbb vágyam, hogy mindenben hozzá hasonlítsak . . . ha örökébe lépnek. Hogy pótolhassam őt, remélni sem merem . . .

Szó nélkül, a könyekig megindulva, XII. Alfonz megragadta Mária Krisztina kezét és hosszú, hosszú csókban köszönte meg arájának a szíve gyöngödségét. A boldog szerelem aranyugrai ragyogták be a következő napokat, egészen az esküvőig, amikor is XII. Alfonz megszőktette a feleségét a násznép köréből. A madridi szép asszonyok irigykedve emlegették, hogy az ő uruk nem is király, hanem valósággal szerelmes bolond. XII. Alfonzot aztán utól is érte a szerelem bolondjainak sorsa: korai sírba fektűt Mária Krisztina válságos körülmények között magára maradt.

Iszonyu pártküzdelmek színhelye volt akkor Spanyolország, a régens-királyné pedig a jövő élet folytatását, a spanyol korona várományosát hordta szíve alatt. A spanyolok azonban lovagias emberek:

a tomboló szenvedélyek rövid időre elcsöndesedtek. Mária Krisztina a lehető legbölcsebben használta föl ezt a rövid időt: megtanult uralkodni. Néhány igen szerencsés körülmény a segítségére sietett. A legnagyobb madridi dohánygyár lángok martaléka lett, több ezer cigarrera kenyér nélkül maradt. Mária Krisztina közéjük siet, bejárja a füstölő romokat, vigasztalja, jutalmazza őket, a szegény munkások pedig körülveszik, a hála, a megindulás könnyeket csal a szemükbe, a kezét csókjaikkal árasztják el, boldog, aki ruhája szegélyét érintheti. Egy író lázító cikkei miatt száműznek Spanyolországból. Csalódja nyomorba jut s felesége kegyelmet esd számára a királynétól, meg is kapja. Az író, amint visszatér Madridba, első sorban is köszönetet mond a királynénak.

— Hány gyermeke van? — kérdi tőle Mária Krisztina.

— Hat.

— Ez nagyon sok. Tudja mit, osszunk meg egymás között.

És csakugyan három gyermeket a saját költségén neveltetett a madridi intézetekben.

Mikor a fia világra jött, a babonás spanyolok hallani sem akartak róla, hogy az újszülöttet Alfonsoz névre kereszteljék. Féltek a tizenháromas számtól. Mária Krisztina azonban nem engedte a keresztül is vitte akaratát. Röviddel a keresztelés után a madridi polgármester jelentette a királynénak, hogy férje halála óta épen ezerszer irták be Alfonsoz nevét a születések anyakönyvébe. Mária Krisztina erre az ezredik Alfonsoznak, egy szegény hivatalnok fiának nagyszerű ajándékot küldött ezzel az ajánlással:

„Az ezredik Alfonsoznak az az asszony, akit két Alfonso boldoggá tett.“

Mária Krisztina nem szép asszony, de ragyogó lelki tulajdonságai kárpótolnak szépségeért. Fián kívül két leánykája is van, akik közül az idősebbik neve Mercedes, a király első felesége emlékére. Anyira meg tudta magát szeretettni a világ legbüszkébb, leghajhatalanabb nemzetével, hogy még az osztrák származását is elfeledtette. Asszony voltát azonban nem tudják neki megbocsátani, mert ime őt okolják a spanyolok hadi-veszteségeikért. Böszült tömegek járnak be Madrid utcáit. Vért és életét kívánják annak a mindenföldi szorongatott, szerencsétlen asszonynak, aki ostromállapottal védi magát hü alattvalói ellen. Magát és azt a sápadt, vértelen, reszkető gyermeket, akit XIII. Alfonsoz a királyának neveznek . . .

Lapunk mai száma 22 oldal.

— Búbics püspök körlevele a nemzeti Ünnepekről. Búbics Zsigmond, a kassai egyházmegye püspöke tegnap küldötte szét legutóbbi püspöki körlevelét, amelyben egyházmegyéje területén évente három nemzeti ünnep megtartását rendeli el. A nagyfotosságu pástörlevél először rövid visszajelentést vet az 1848-iki nagy események jubileumának megünneplésére, azután a jelenkor materiális szellemével foglalkozik, mely a világpolgárság veszedelmes eszméjét viszi be immár a szívekbe és arra a következtetésre jut, hogy az intéző köröknek így helyzetben minden követ meg kell moztatniok, hogy megerősítsék a hazafiúi érzést ott, ahol az meggyöngyült és béplántálják oda, ahonnan kivészett. Erre pedig legalkalmasabb eszközül az ősök dicső emlékeinek föllevenítése kínálkozik. E célból tehát egyházmegyéje területen három nemzeti ünnepnap megtartását rendeli el. Az egyik Szent István király ünnepe, a másik az ország megalapításának, a harmadik pedig az 1848-iki korszak emlékének ünnepe lesz. Legnagyobb fénytel Szent István király ünnepét öhajítja megünnepeletetni, amikor is minden plébánia, szerzetesi és filialis templomban a lehető legnagyobb fényt és pompát kívánja kifejteni. Tartanak e napon a lelkészek szent beszédet, fejtegetnek Szent István országalapító érdemeit és mutassanak rá arra, mennyi haszon származott a nemzetre abból, hogy

Szent István király bevezette a kereszténységbe a magyar nemzetet. A másik két ünnep első sorban iskolaünnep legyen, melyre azonban úgy a hatóságok és testületek, mint a szülők is meghívandók lesznek. Istenisztelet előző meg ezeket az ünnepeket, melyre a tanuló ifjuság ünneplő öltözetben jelenjek meg és az egyházi szertartás után a nemzeti színű zászlókkal felszított iskolákban tartásuk meg. Énekelje el ilyenkor a növendékek kara a Himnuszt vagy a Szózatot, intézzen hozzájuk a lelkész vagy a tanító alkalmi beszédet és szavaljanak el a növendékek is hazafias költeményeket, hogy így a hazafias felbuzdulás már a zsenge gyermekkorban átitulje a magyar haza jövő polgárainak szívét és lelkét. Végül pedig imát mondjon a lelkész. A honfoglalás emlékének ünnepe minden évben május 15-én s az 1848-iki korszak emlékének ünnepe pedig örökre június 8-án, I. Ferenc József király koronázásának évfordulója napján legyen.

— A szerb miniszterelnök baja. Györgyevics szerb miniszterelnöknek csaknem minden nap meghozza a maga kellemetlenségét. A minap azzal gyanúsították, hogy a török szultántól értékes ajándékokat kapott s ezáltal fizeteti meg adósságait is; majd meg azt vetették szemére, hogy az újságokat vásárolta meg állami pénzekkel, hogy az azok az 6 politikáját magasztalják. Most egy újabb és Belgrádban nagy érdeklődéssel tárgyalt eset okoz kellemetlenséget a szerb miniszterelnöknek. Nemrég ugyanis a volt török-szerb attaché, Bogdanovics ezredes, leköszönt rangjáról. Bogdanovics Györgyevicsel együtt volt Konstantinápolyban; utóbbi tudvalevőleg ott a szerb állam képviselője volt. Mindenki a két férfi között levő folytonos egyenetlenségben kereste az ezredes leköszönésének okát. Midőn később kitudódott, hogy a volt attaché nyugdíj nélkül volt kénytelen leköszönni, a dolog erős polémiát idézett elő a belgrádi lapokban. Most pedig, hogy Bogdanovics a török hadseregbe belépett, nagy az ingerültség Györgyevicscel szemben, mert őt okozzák, hogy boszúművei miatt egy kitűnő katonát elveszít Szerbia.

— Halálozás. Kuba János, a vaskorona-rend lovagja, Szokolca szabad királyi város volt polgármestere, volt országgyűlési képviselő, Szokolca és Trencsén szabad királyi városok volt főispánja stb., életének 78. évében, május 4-én reggeli 2 órakor meghalt Szokolcán.

— A játék vége. Rákos-Csabán Herschmann vendéglősnél vidáman folyt május harmadikán este a kalabriász. A kártyajátékban négyen vettek részt: Goldmann Dávid, Raitinger Pál, Veszeli József és a vendéglős. Éjjeltájban Goldmann, aki veszteségben volt, kijelentette, hogy csak egy óráig játszik. Ez idő alatt kedvezett is neki a szerencse és 12 forint nyereséggel távozni akart. A vendéglős s a többi partner azonban visszakövetelte a nyereséget és ebből nagy civódás támadt. Herschmann, a felesége és Veszeli rárohantak Goldmanra, véresre verték és nemcsak a kártyanyereséget szedték el tőle, hanem 85 forintnyi készpénzt és aranyóráját, lánczát is elvették. Goldmann csak nagynehezen menekülhetett meg támadóitól és azóta betegen fekszik. A csendőrök másnap házkutatást tartottak Herschmannnál s a lopott pénzt és értéktárgyakat meg is találták. A kedélyes játéktársakat egyelőre szabad lábon hagyták.

— Csendélet Brüsszelben. Brüsszelben, a város közepén a minap éjjel olyan vakmerő rablótámadást követett el két, eddig még ismeretlen ember, amilyen csak vadon erdőkben és rémesekekben fordul elő. A rue des grands Carmes, a város legélénkebb utcáján lakik Bertongenné, egy idősebb özvegyasszony. Éjjel két órakor zörgettek a kapun. Az özvegy kinézett az ablakon és egy férfialakot látott a kapuja előtt állni. Azt hitte, hogy valamelyik lakója jön és ki akart menni a kapuhoz. A kapualatt találkozott is egyik lakójával és abban a hitben, hogy ő zörgetett a kapun, szépen visszament a szobába. Alig lépett be, újból megröszent a kapu, most már erősebben mint azelőtt, Bertongenné újból kiment a abban a pillanatban, mikor a kaput

kinyitotta, egy marczona férfi egyik kezével megragadta a két karját, a másikkal zsebkendőt tömött a szájába, egy másik férfi pedig kitepte az asszony kezéből a lámpást. A rablók elmondták aztán, hogy pénzért jöttek. Az asszony betámolygott a szobájába és egész vagyonát, hatszáz frankot, átadta a két gazembernek. Az egyik az arczába dobta az asszonynak a lámpást, aztán elfutottak. A lámpa természetesen explodált és Bertongenné ruhái egy pillanat alatt lángba borultak. Szerencsére sikerült neki a pongyolát lerántani magáról, mielőtt súlyosabb égési sebeket szenvedett volna. Ezenközben figyelmessé lett a zajra a ház néhány lakója és berontottak az özvegyhez, akit szánalmas állapotban találtak. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— Szegény gyermekek nyaralása. A szüneti gyermektelep-egyesület az idei nyárra is egész sereg iskolásfiút küld ki nyaraló-telepeire. Az egyesület elnöksége felhívta a fővárosi iskolák igazgatóit, hogy május 15-ig terjeszsek be a nyaralásra küldendő gyermekek jegyzékét. A jelentkezőket az egyesület orvosai megvizsgálják és csak a gyöngye, beteges gyermekeket küldik el a nyaraló-telepekre.

— Várkonyi működik. Mióta Várkonyi István a büntető igazságszolgáltatás kezei elől külföldre menekült, nem igen hallatott magáról. Senki sem tudott róla semmi bizonyosat, mindössze azt, hogy valahol Svájcban van és hogy letett a szociális elvekről. Az előbbi hír igaz, az utóbbi azonban valótlan. Várkonyi csöndben most is „működik.” Bizalmas elvtársaival folyton összeköttetésben van és leveleket meg utasításokat küld nekik, hogy mit csináljanak. Fűzes-Gyarmaton letartóztatták izgatás miatt egy Eke Imre nevű szociálistát, akinél izgató fölhívásokat találtak. Ezt az embert megmozdították és találtak nála egy boríték nélküli levelet, amelyet Várkonyi István irt alá. A levél április végén kelt, de hogy hol, az nem volt rajta. Ekét vallatóra fogták, hogyan került hozzá a levél, amely veszedelmes izgatást tartalmazott. Várkonyi azt írja a levélben, hogy a földművesek csak magas bér mellett álljanak munkába és föl is sorol több bérösszeget. A föl sorolt bérben alul ne szegődjenek el és írjanak névtelen leveleket a munkaadóknak, hogy ha nem adják meg a követeléseket, akkor úgy bánjanak el velük, mint Sámson a filiszteusokkal, tudniillik fölglyujtják. Eke Imre bevallotta, hogy ő a levelet Abonyi János nevű barátjától kapta. Erre Abonyit vonták kérdőre, de Abonyi épen ellenkezőleg azt mondta, hogy ő a levelet Ekétől kapta, de visszaadta neki. Most aztán Eke bevallotta, hogy ő a levelet Várkonyi társától, Pogány Istvántól kapta Szeghalmon, ahol a hetivásáron találkozott vele. Erre Pogányt vonták kérdőre, aki beismerte, hogy a levelet ő adta Ekének, hogy olvassa föl a földműves-egyesületben. Azt is beismerte, hogy a levelet Várkonyi küldte neki, egy budapesti embere útján. Tovább is faggatták, de egyéb fölvilágosítást megtagadott. Most mind a három szociálista ellen látítás miatt megindították a bünvádi eljárást, míg Várkonyi külföldön tovább „működik.” Várkonyi különben mindaddig külföldön marad, míg pórei el nem éválnak és aztán visszajön Magyarországra.

— A Robinsonok. Bordeaux városában tegnap két párisi fiatal embert tartóztattak le, akik mindössze csak 17 évesek és máris okot adtak arra, hogy a rendőrség oltalma alá kerüljenek. A két gyerekember fantáziáját elragadta a háborúskodás vágya, kalandokat akartak keresni és megszöktek hazulról, hogy a spanyol önkéntes csapatokba beálljanak. De a gyerekek tudták, hogy a háborúhoz pénz is kell, és mivel ők ezzel nem rendelkeztek, egész természetesen találták, hogy az édesatyjuk pénztárát veszik igénybe. Az egyik 22 ezer frankot, a másik pedig ezer frankot lopott el hazulról. A letartóztatás alkalmával a pénznek még csak kis része hiányzott, ellenben találtak náluk egy-egy ujdonatú revolvert, puskát és egy csomó töltényt; azonkívül orvosi műszerek is voltak a táskájukban. A fiatal kalandvágyó bűnösök szülei Bordeauxba mentek és visszavitték őket Párisba.

— A bűn útján. Egy alig tizenkilenc éves fiatal emberről szól az ének. Az atyja egy kerepesi-uti házban a gondozója és a fia jó módban nevelkedett. A könnyelműség és a meggondolatlanosság azonban bűnbe vitte. Tudta, hogy atyja pénztárában a májusi házbérből nagyobb pénzüsszegek vannak és ezt a pénztárt dezsálmalta meg. Atyja távollétében 600 forintot lopott ki a pénzzel aztán mulatozni indult. Bejárta a mulatóhelyeket, kocsikázott és elegáns ruhákat vásárolt. Az atyja ezalatt hasztalan kereste, míg végre a rendőrséghez fordult. A nyomozás azonban szintén eredménytelen volt, amikor tegnap az apa véletlenül maga találta meg a fiát. Meglátta egy sáros kocsi-ban — a fiu épen Rákospalotáról jött. Együtt aztán felmentek a rendőrséghez, ahol a fiatal bűnös sirva vallotta be a lopást. A pénz nagy részét még megtalálták nála, de ezenkívül egy revolvert is, amelyet valószínűleg azért szerzett be, hogy a mulatozás után agyonölje magát. A könnyelmű fiatal ember most az apai házbán várja büntetését.

— Kézfogó. Kohon Lajos Déváról eljegyezte Appelfeld Margit kisasszonyt Aradon.

— Egy poéta a borbélyok ellen. „Harmat-cseppek” cím alatt egy kötet költemény jelent meg Vásárhelyen, Farkas Károly írta, még pedig, mint előszavában is mondja, azért, hogy „Ki mit tud, álljon elő, hadd olvassa az emberiség.” A derék Farkas Károly nagy ellensége lehet a borbélyoknak, melynek bizonyosságául közöljük az alábbi hangulatteljes költeményt:

Hajnyiráskor.

Átkozott a borbély ollója,
Csak ez az új divat ne vóna; —
Oda minden díszem, koronám:
Göndör hajam hogy lenyiratám!

Öseinknek mily szép arczképe,
Dus hajzatuk vállukat érte.
Ez volt díszük — ez koronájok,
Hasonlók nem vagyunk hozzájuk!

Ott van Zrinyi, ott van Frangepán,
Elmerengék szép festett haján.
Ezennel hát most felfogadom:
Hajam többé le nem nyiratom!

Ha Farkas ur fogadását megtartja, akkor néhány év múlva Vásárhelytől Szegedig ér a haja, kivált, ha valami jóféle kenőccsel keni Frangepán Kristóféhoz hasonló fürteit.

— Ujabb botrány Szofiában. A bolgár fejedelmi udvar botránykrónikája ismét megszapordott. Már napok rebesgetnek holmi szabálytalanságokat, melyeket egy előkelő állású hivatalnok követett el. A gyanu alaposnak bizonyult. Perakovits, a fejedelmi testőrgárdába beosztott lovaskapitányt, ki az udvarnál a főistállómesteri teendőik végzésével is meg volt bízva, sikkasztás miatt hivatalától felfüggesztették és a már megindított vizsgálat oly adatokat hozott napfényre, melyek miatt tisztí rangját is el fogja veszíteni. A fiatal tisztet könnyelmű életmódja, költséges passziói sodorták a bűnbe.

— Egy Árpád-ivadék kézfogója. Croy-Dülmen Vilmos herceg, dragonyos főhadnagy, az Árpádoktól leszármazó Croyk ivadéka, aki rokonságban van Frigyes főherceg nejével is, eljegyezte Aradon Zombori-Rónay István pénzügyi tanácsos leányát.

— Pöstyén vendégel. L'Arroge Adolf, a híres vigjátékiró és dr. Seydel, a porosz köznigsbergi egyetem tudós tanára hosszabb furdóhasználatra Pöstyénbe érkeztek.

— Felrobbantott ház. Berlinből táviratozza tudósítónk: hogy a Moabit nevű elővárosban levő Jágon-utcában ma éjjel óriási robbanás következtében egy négyemeletes ház majdnem teljesen tönkre ment. A robbanás egy embert megölt, többet megsebesített. A robbanás Hahn 29 éves elektrotechnikus szobájában történt. Lehetséges, hogy gázrobbanás volt, de sokan egészen más okra vezetik vissza a szerencsétlenséget. A ház összes lakói ma este egy vendéglőben voltak, amelyet ugyane házban nyitottak meg ma és ahol

épen két egylet felavatását ünnepelték. 10 óra felé Hahn elment és állítólag azt mondta:

— Ma még történik valami.

Mások szerint azt mondta:

— Meg kell néznem, nem járt-e le az óráim!

Kévéssel azután, hogy felment Hahn, már meg is történt a robbanás. Az utcán nem lehet járnai a romoktól. Különbösen is tűzörség állta el az utcákat. A ház egyik fele a tetőtől le a földig teljesen semmivé lett, csupa törmelékkel látni csak a házból. Az épületvasak méternyi távolságra elrepültek az épülettől. Az egész utcában sem ablak, sem gázlámpa nem maradt meg egészben.

— Bökezü adakozás. Báró Hirsch Mórné, amint értesülünk, ismét növelte jótéteményeinek számát. Óriási pénzüsszeget tett le alapítványképen — protestáns emberbaráti és közművelődési célok előmozdítására. Alig van protestáns iskola, kórház, árvaház, amely az alapítványból néhány ezer forintot ne kapna. Az összeget a bökezü emberbarátnő dr. Hegedűs Sándorné kezébe tette le és felkérte, hogy a felosztás felől is gondoskodjék.

— Az aranyország asszonyai. Klondykeről, az aranyországról sokat beszéltek már az emberek. Nem is csoda, hiszen nap-nap után új hírek érkeznek ebből az országból és a legújabb hír az, hogy nemsokára asszony-expedíció indul Klondykébe. A klondykei férfiak ugyanis örökös panaszkodtak, hogy nincs az országban asszony. Most kelleme meglepetés készül a klondykeiek részére. New-Yorkba érkezett ugyanis miss Julia Widgery Slaughter azzal a szándékkal, hogy aláírásokat gyűjtson olyan hölgyektől, kik eltűrik a klondykei expedícióval járó nehézségeket és veszélyeket, csak hogy azután élvezhessék mindazokat az előnyöket, melyeket az aranyország, ahol a nőhiány annyira érezhető, nekik nyújtand. Slaughter asszonyság a Board of Trade di Tacoma társulat megbízásából a hölgy-expedíciót egészen Dawson Cityig szándékozik kísélni. Az utat New-Yorkból Dawson Cityig folytonosan vizen akarja megtenni. Az expedíció csak e hónap 15-én indul el, St-Michaelbe június 15-én érkezik és onnan Alaskán és Klondyken át Dawson Citybe megy. Slaughter asszonyság már számos vállalkozó szellemű hölgyet nyert meg az expedíció részére; ezeknek azt mondta, hogy mindegyikük, akinek sikerült Dawson Cityt elérnie, naponként 25—60 dollárt szerezhet.

— Pozsony fejlődése. A fővárosban kívül egyetlen városunk sem mutathat oly rohamos fejlődésre, mint Pozsony. Szinte mesés gyorsasággal tűnt elő az Újtelep gyönyörűbbnél gyönyörűbb villasoraival és egyik új utca nyílik meg a másik után. Legközelebb ismét három monumentális palotát fognak építeni. Az elsőt, a királyi főpostát a kereskedelmi kormány építteti, a másodikat a vármegei nyugdíjalap másfél-száz ezer forinton, a harmadikat, a városi vigadót pedig a pozsonyi első takarékpénztár. De nagy az építési kedv a magánosoknál is, főként amióta a téli kikötő kiépítése gyors léptekkel közeledik a befejezéshez.

— Szerencsétlenség a bányában. Lócséi tudósítónk táviratozza: Waternik Antal zakárfalvi bányász, a dinamitrobbantás alkalmával nagyon közel volt a robbanás színhelyéhez és így olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid pár percnyi kintlódás után meghalt. A szerencsétlenül járt bányamunkás iránt nagy a részvét.

— A lovornó balesete. A czirkuszi művészek merész és ügyes produkcióit megtapsolja a közönség, de azért az ő életük sem szinarany. Szegény Tauber kisasszony is, aki ma este a Wulff-czirkuszban sok tapsot kapott ügyességéiért, az utolsó számban lebukott lováról, amely egyik lábával a lovornó mellére hágott. Tauber kisasszony elájult, de mikor fölmosták, kíváncsorgott a közönségre, hogy megmutassa: nincsen semmi baja!

— Ettűnt ezer forint. Ma délelőtt, a VII. kerületi előjáróság adóhivatali pénztáránál Schmid Gyula pénztári tiszt 100 darab tízforintos bankjegyet tett az asztalra. Alig fordult egyet-kettőt, mire visszanezett, a pénznek már hire-hamva sem volt. Szigorú vizsgálatot indítottak a gyorskezü tolvaj kinyomozására.

— A közjegyző-jelölt tragédiája. T h u r y József volt közjegyző-jelöltet egy rendőr kóborlás miatt bevitte a rendőrségre. Az ügyeletes tisztviselő ki akarta hallgatni, de ekkor kiderült, hogy a szerencsétlen ember örült. Telefonoztak a mentőkért, akik a lipómezei tébolydába szállították a megzavarodott elméjű fiatalembert.

— A magyar czimer jogtalan használatát. A rendőrséghez a legutóbbi időben tömérdek följelentés érkezett a fővárosi aranyművesek ellen, hogy aruczikkeiken jogtalanul használják a magyar czimert. A rendőrség nyomozást indított, amelynek az lett az eredménye, hogy a fővárosi ékszerész- és órászállítóajdonosoknál tömérdek órát foglalt le, amelyekon a magyar czimer látható. A kereskedők ellen a rendőrség megindította a kihágási eljárást.

— Legjobb minőségű és színtartó harisnyák és sportruházatok a legnagyobb választékban *Heyek Adolfnál* IV., Szervita-tér 8. „Vadászúthoz”.

— Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A budai zeneakadémia hangversenye. A budai zeneakadémia ma este a Vigadóban hangversenyt rendezett, melyre nagyszámú és válogatott közönség gyűlt. A műsoron zene- és énekkari számok szerepeltek, amelyek közül főként *Corelli* „Adagio és Allegro”-ja (vonós zenekarra), *Rubinstein* két vegyeskara, „Az ebredt rózsza” és „A manók”, valamint *Liszt* 137. számú szoltára tetszettek. Ez utóbbi szoprán-szólóra, női karra, hegedűre, hárfára, zongorára és orgonára van írva; a magánrészt *Pálma* y Károlyné igen csinosan énekelte. A program valamennyi számát *Szaute* r Zsigmond tanította be és dirigálta. Gondosságáért teljes elismerést érdemel. A közönség nem fukarkodott tetszésnyilatkozataival.

* Vendégszerelés. A Magyar Színházban a „Sztrogoff Mihály” holnapi, szombati előadásán Szangaria szerepét *Horváth Irén* fogja játszani.

* A tárlat. Miután a tavaszi nemzetközi kiállítás az esteli órákban feltűnően kevesen látogatták, hétfőtől, május 9-dikétől kezdve csak este 7 óráig tartják nyitva. Ugyanebből az okból a vasárnapi sétahangversenyeket is megszüntetik, úgy, hogy május 8-dikán lesz az utolsó vasárnapi hangverseny. A csütörtöki sétahangversenyeket azonban, amelyeket nagy közönség látogat, ezentul is megtartják.

* Negyven éves kislány. Ez a czime *Guimbou* r g Albert bohózatának, amely ma este került bemutatásra a budai színpadon. Meséje azon fordul meg, hogy Paul Martinnek van egy fiatal neje és fiatal ö maga is, de ennek dacára van egy „negyven éves kislánya.” Ez a természeti csuda oly módon esett, hogy Martinnek azelőtt volt egy matróna felesége, ennek pedig egy Angélique nevű leánya, aki ma negyven esztendő. Martin rösteli fiatal neje előtt (aki eszerint második hitestársa), hogy olyan tisztas kora hölgy, amilyen a mostoha-leánya, egyre papuskának szólítja, tehát igyekszik Angélique létezését eltitkolni. Szerencsétlenségére azonban épen az apósa, aki véletlenül özvegyember, belé talál szeretni Angéliquebe és feleségül veszi. Így aztán Angélique Martin urnak leánya is, anyósa is! Aki elvben nem ellensége a vaskosságnak, még akkor sem, ha a kellemnek egyetlen egy sugara sem esik rája, ezen a darabon is elmulathat. Mi a magunk részéről májusban is szeretjük, ha a litteratúrában van egy kevés izlés és elmésség, — főként, ha még olyan hüvös a színpad, amilyen ma este volt. A szereplők különben jó kedvvel játszottak.

* Bűnhődés. Schüller és Mozart, akik tizenkét esztendő korukban a kollegium padjain suttymban igen jó verseket és daljátékokat írtak, a későbbi nemzedékekre nézve aggasztó praecedenset teremtettek. Azóta a kis diákok nagyon sokat vétének a muzsa ellen. Ebben az évszázados bűnlajstromban, amelyet azonban besugároz az ifjúkor kedves, öntudatlan naivsága, föl leszen jegyezve az a dráma is, amelyet ma este az ó-budai Kisfaludy-színházban előadtak. Ugy halljuk, hogy szerzője még csak tizenöt esztendő és valamelyik reáliskolába jár. A családja be akarván mutatni az ismerősöknek ezt az irodalmi kísérletet, az ó-budai direktorral

előadatta a „Bűnhődés”-t, egy tele házát nyújtván érte cserébe. Többször nem is kerül színre a darab; holnap már ismét a Dankó Pista népszínművét játsszák. A Grachusok anyja óta minden szülő boldog, ha gyermeke az ismerősök előtt elzongorázza Clementi etude-jeit vagy elszavalja a „Megfagyott gyermek”-et: miért ne mutathassa be a szülő a gyermeke színműveit is? A családi érzések ellen nem izgatunk. Sokkal több poézis nyilvánul meg bennök, mint a Nemzeti Színház darabjaiban, — sokkal több poézis, mint amennyit ezek a rossz gyermekek egész életükön át felfogni képesek.

* A zenepiaczról. *Szommer* Endrétől hét eredeti „Szegedi népdal” jelent meg. A füzet *Gönczi Józsefnél* Szegeden 1 forint 50 krajczárért kapható.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Új akadémikusok. A Magyar Tudományos Akadémiának ma délután volt a tagválasztó nagygyűlése, amely iránt már hetek óta nagy az érdeklődés. El is jöttek az akadémikusok csaknem teljes számban. A szavazás csöndesen folyt s csak az eredmények kihirdetése idézett elő nagyobb mozgalmat. Azután ismét csönd lett. A következő jelöltek szavaztak. A főtítkárt egyenként szólította az akadémikusokat az urnához s a gummigolyók zajtalanul peregettek hol az igen, hol a nem jelzéssel ellátott oldalra.

A választások eredményét a következőkben adjuk:

A tagok választását megelőzőleg megejtették az elnök és alelnök választását. Elnöknek egyhangulag újból báró *Eötvös Lorándot* választották. *Pulszky* Ferencz volt alelnök helyét töltötték be ezután. Az első szavazásnál *Wlassics* Gyula kultuszminiszterre 16, *Kautz* Gyulára 12, gróf *Széchenyi* Bélára 4 és *Schwartz* Gyulára 2 szavazatot esett.

A döntő szavazásnál *Wlassics* Gyuláé lett a többség (2), míg *Kautz* Gyula 14 szavazatot kapott.

A tagválasztás eredménye a következő:

Az I. osztály rendes tagja *Bartal* Antal lett, aki 39 szavazatot közlül harminczháromat kapott; levelező tagnak *Gyomlay* Gyulát választották 29 szavazattal. *Kont* Ignác, aki kültagnak volt jelölve, kisebbségben maradt.

II. osztály: Tiszteletbeli tag gróf *Apponyi* Albert (29). Rendes tag *Mátyás* Flórián (34). Levelező tag gróf *Andrássy* Gyula (31) és kültag *Jirecek* Konstantin (37).

III. osztály: Rendes tagok: *Kherndl* Antal (30) és *Klein* Gyula (33). Levelező tagok: *Farkas* Gyula (36), *Steindl* Imre (28), *Apáthy* István (33), *Jendrassik* Ernő (38) és *Staub* Mór (27).

A nagygyűlés elfogadta azt az előterjesztést, hogy *Pulszky* Ferencz és *Volf* György arczképét megfesteti a képes terem számára.

FŐVÁROS.

(Kartell a város ellen.) A főváros a szénszállításra nyilvános árlejtést hirdetett. Négy ajánlatot adtak be, de valamennyi vállalkozó más üzemhez szükséges szén szállítására tett ajánlatot, úgy, hogy a főváros nem választhat az ajánlatok között, mert minden üzemre csak egy ajánlat van. A szénszállítók kartellit kötöttek s így akarták maguknak biztosítani a szénszállítást. A tanács most úgy akarja biztosítani a szénszállítást, hogy az árlejtés mellőzésével magánúton érintkezésbe lép a bányatulajdonosokkal.

(Zala György műterme.) A főváros az epreskert-utczában műterem czéljára mérsékelt áron telket adott Zala Györgynek. A szerződésben kikötötte a főváros, hogy Zala a telket csak festőnek vagy szobrásznak adhatja el s hogy a telken csak műterem lehet. Zala több ízben kérte a fővárost, hogy nagyobb telket adjon neki, mert mostani műtermében nem tudja megcsinálni a milleniumi és az Andrássy-szobrot. A főváros a kérelmet mind-

annyiszor elutasította. Zala ma bejelentette, hogy az epreskert-utczai telket, amelyen műterme van, Vajda Zsigmond festőnek eladta. A telkeseladó bizottság az eladást tudomásul vette, de kijelentette, hogy ragaszkodik a szerződésnek ahhoz a pontjához, mely szerint négyszögölenként három forintért visszaveszi a telket, ha nem műteremnek használják.

(Adókiivetés.) A fővárosi adókiivetési bizottságok e hónap hetedikén, szombaton, tárgyalni fogják a VI. és VII. kerület a külön meghívottakra, a IV. kerület az 561—581, a IX. kerület a ferenczvárosi 9329—9341, 9344—9347 helyrajzi számú házakban összeirt adókötelesekre vonatkozó hármas osztályu adókereseti javaslatokat.

Az elemi iskolák felügyelete.

Régóta érzett nagy hiányt fog pótolni az a javaslat, melyen most a főváros tanügyi osztálya dolgozik. Az elemi iskolákban gyakorlandó szakfelügyelet szabályozásának kérdése ez, mire nézve a tárgyalások már tíz esztendővel ezelőtt megindultak ugyan, de azóta egy lépéssel sem haladtak előre.

A jelenleg főnálló szabályok értelmében az iskolaigazgató, illetőleg vezetőtanítója volna hivatalos a szakfelügyeletet gyakorolni, csak hogy az igazgató minden egyébre ráér, csak a szakfelügyelet gyakorlására nem és így az utasítás papíron megvan ugyan, de a gyakorlatban semmiféle felügyelet nincs.

El kell ismernünk, hogy az igazgató-tanítók jórésze a legjobb akarat mellett nem is képes ebbeli hivatásának kellőképpen eleget tenni. Van olyan igazgató, aki 37 osztályt adminisztrál, maga is tanít és e mellett halomszámra irkálja a jelentéseket a tanácshoz, tanfelügyelőkhöz, tanügyi osztályhoz, iskolaszéki elnökhöz, kerületi előljáráshoz, írja az iskola statisztikáját, gondozza az épületet, dirigálja a szolgálkat stb. Ennyi teendő mellett mennyi ideje marad a 37 osztály látogatására? Az egész esztendőben alig van több 180 szorgalmi napnál s így ha egész nap egyebet sem tenne, mint osztályokat látogatna, akkor is alig szentelhetne egy-egy tanítóra öt napot, ami pedig távolról sem elegendő az illető tanító képességének megítélésére, még kevésbbé volna elegendő arra, hogy ott, ahol esetleg hiányt fődöz föl: megreperálja.

Van azonban a dolognak egy más bibije is. Ez az: hogy az igazgatók egy része nem is volna képes a közfelügyeletet kellőképpen gyakorolni. Elismerjük, hogy az igazgató urak egytől-egyig jó tanítók, jeles adminisztrátorok, a város vagyonának hű sáfárjai, szóval minden tekintetben kifogástalan, kötelességtudó emberek, de a szakfelügyelet gyakorlásához mindez nem elegendő. Ez valami speciális tudomány, mihez sok előtanulmány, kiváló pedagógiai ismeretek, nagy olvasottság, hosszú gyakorlat szükséges, amit minden igazgatótól kivétel nélkül megkívánni nem is lehet.

Pedig hogy milyen nagyfontosságú dolog a helyes szakfelügyelet, ezt bővebben magyarázni sem kell. Az elemi iskolai oktatás alapja az összes későbbi tanulmányoknak sőt a legtöbb embernél alapja az egész tudásnak. Ha a tanító helytelen rendszer szerint tanít, avagy elhanyagolja az oktatást, oly mulasztást követ el, mit alig lehet helyrehozni. — De rendkívül fontos a szakfelügyelet magukra a tanítókra nézve is. Jelenleg az igazgató informál egyedül egy a megerősítéseknél, mint az előléptetésnél s minden más egyéb ügyes-bajos dologban; nincs ugyan okunk kételkedni, hogy az igazgató mindenkor teljesen részrehajlatlanul a legjobb meggyőződése szerint referál, mégis nem zárkozhatunk el ama föltevéstől, hogy az igazgató legjobb meggyőződése esetleg nem a legjobb.

Tény tehát, hogy a tanítók nincsenek maguk sem teljes biztonságban, mert hisz egy jóhiszemű, de téves információ tönkre teheti egész jövőjüket.

Ily körülmények között igaz örömmel vesszünk tudomást a tanügyi osztály akciójáról és csak azt óhajtanók, hogy az ige mielőbb testté váljék.

A szakfelügyelet helyes szervezésével nyerne a főváros, nyernének az igazgató-tanítók, nyerne az egész tanítószemélyzet és főleg nyerne az oktatásügy.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A lazuhant zászló. Az ezredéves kiállítás idejében, 1896. május 13-án, nagy szerencsétlenség történt a Haas-palota előtt. Az épületre erősített nagy ünnepi zászlót a szél leszakította a lecsapta a járdára. A ház előtt sétálgatót a szerencsétlenség pillanatában Neoschill Alajos fővárosi kereskedő. A szerencsétlen embernek fejére zuhant a nagy, nehéz zászló és agyonütötte. A vizsgálat kiderítette, hogy a zászló gondatlanul volt a tetőzethez erősítve s kiderült az is, hogy Bittermann József kárpitossegéd hanyagsága idézte elő a katasztrófát. A budapesti királyi törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt hat havi fogságra ítélte el Bittermann. A királyi tábla szigorúnak találta az első fórum ítéletét s két hónapra szállította le a büntetést. Ma foglalkozott ezzel az ügygel a kuria s Szentimrey Jernő kuriai bíró előadása alapján a táblai ítéletet helybenhagyta.

— Letartóztatott gavallér. A rendőrség ma szállította át az ügyészséghez Oltéanu Sándort, akiről megirtuk, hogy egy bukaresti kereskedő panaszára váltóhámisság miatt letartóztatták. A királyi ügyészség a bűnvádi vizsgálat elrendelését indítványozta.

— A monori hitvesgyilkosság. A pestvidéki törvényszék máj 12-én fogja tárgyalni Berkes József monori kádármesternek és szeretőjének, Goldberger Emmának gyilkossági bűnperét. Berkes, mint azt annak idején részletesen megirtuk, a vád szerint megölte a feleségét, hogy hozzá jusson annak vagyonához, és Goldberger Emmát nélkül vehesse. Már a múlt hónapban akarták tárgyalni ezt a bűntudást; de a tárgyalást akkor Goldberger Emma betegsége miatt elhalasztották annak felgyógyulásáig. Goldberger Emma állapota azonban egyre rosszabbra fordult, s néhány nappal ezelőtt a fogságban meghalt. A végtárgyaláson Rény Kanül táblai bíró fog elnökölni, a vádhatóságot pedig Gegus Gusztáv királyi ügyész fogja képviselni.

— Risum tenentis! R. Paula asszony válópárt indított a férje ellen és egy rettenetes váldokot hozott föl. Megcsalta a férje? Nem. Hülsenül alhagyta? Dehogy! Nem tett eleget a férfi-kötelességeknek? Sőt! Tettelességre vetemedett? Az sem. Az asszonyka azért akarja föl bontani a házasság kötélkötét, mert a férje nem eszmébernek adta ki magát s csak az esküvő után tudta meg, hogy ágról az akadt szegény legény. Természetes, hogy a törvényszék elutasította kérelmével a szép asszonyt, a királyi kuria pedig kimondta, hogy az a körülmény, hogy a fölperes férje nem nemes, a házasság alakulására szükségképen hátrányos befolyást nem gyakorolhat.

SPORT.

— A Károlyi-memorial. A holnapután döntésre kerülő gróf Károlyi emléktversenyben a következő kétévesek fognak bizonyosan indulni:

Ladra	lovagolja	Boorer
Gyöngyvér	"	Adams
Illusion	"	Ibbet
Bo-Jamm	"	Gilchrist
Románéz	"	?

— Makó. Szemeré Miklós Makó-ja, mint a „Kincsem-Sportlap” írja, valószínűleg indulni fog az Alagi-díjban.

— A Start című versenyjelentés ma megjelent; tartalmazza az 1898. évi magyarországi és ausztriai lóversenyek hivatalos versenyjelentéseit bezárólag május 2-ig. Ára egy korona. Kapható minden tőzsdében.

— Megérkezett lovak. A mai napon a következő lovak érkeztek Budapestre trainereikkel:

Ball:

Jason, Véletlen, Bora, Veloce, Jufalom, Cid, Bonum, Kreta II., Becses.

Smart:

Tip-Top, Billnitz, Zote, Gehst wira, Sardelle, Weyer, Brodler.

Ch. Planner:

Morny, Jasmin, Peccadille, Spinster, Enying, Monplaisir, Praterlee, Játék, Ajour, Illusion, Györgyike.

Richards:

Hebe, Forgószél, Próba, Kisasszony, Ékes, Szesély, Töreknök.

Butters:

Lulu, Or-dur, Gaspilleur, Per pedes, Vert-Vert, Leader, Passable.

Boorer:

Abgar, Csipke, Sándor, Ladra, The Winning. Win some money, Parázs, Radcliffe.

Waugh:

Doge, Malmaison, Elly, Diadal, Crampon, Heretica, Hortobágy, Murillo, Nerissa.

Hesp:

Eigentlich, Sorgenkind, Baccillus, Palota, Raund the corner, Back, Mesébe való, Counti Kildare, Harmat.

Hitsch:

Furfang, Zsuzsi, Dezső, Fáklyás, Tianon, Fogaras, Portás, Verdi Mia Teresina, Románéz, Frou-Frou, Deart chap.

Hanzi:

Streber, Malteser, Tamina, Aranybánya, Ladro, Tambur, Castagnette.

Rohonczy istállójából:

Esterfi, Rtuska, Árviz, Arkadia, Tiszagyöngye, Belladonna.

Milne:

Ignác, Darlington, Kárpát, Phylie, Meltona, Chryseis, Ivonne, Nickerl.

A. Planner:

Néni, Morgó, Hozom, Marilla, Poroszló.

Budapesti tavaszi meeting.

(Első nap.)

Hosszu szünet után újra megkezdődnek a budapesti versenyek, újra megélnék a városligeti versenytér. Mozgalmas napok, tenyésztési szempontból fontos események és a sportkiválmaknak megfelelő eredmények gazdag változatai ígérkeznek a magyar lovaregylet által kiírt programmon.

A budapesti lóversenyek népszerűsége messze földön ismeretes. Közönségünk már akkor hálás turflátogató volt, amikor még kisebb dotációjú háromnapos meetingek voltak és amikor még a magyar lovak győzelmét a hazafias érzület igaz lelkesedésével kísérték.

A Kincsem-idők óta versenyügyünk rohamosan fejlődött. A futamok szaporodásával azok pozíciói különféle változatokban léptek életbe, úgy, hogy a tenyésztési korszakát egy új aera: a handicap-korszak váltotta fel. Ez idők óta nemcsak a tenyésztők futtattak, hanem olyan sportsmanok is, akik a díjak nyereségéből remélték fenntartani a versenyanyagot.

A hálás budapesti közönség jóvoltából a magyar lovaregylet abba a helyzetbe jutott, hogy gazdag dotációi által alkalmat nyújthatott a kisebb-nagyobb istállótulajdonosoknak a prosperálásra.

Az ideai budapesti tavaszi meetingre 10 napot írt ki a magyar lovaregylet. A tavaszi meeting tehát a múlt évihez képest egy nappal bővült. Összesen 453,002 korona és 900 arany tiszteletdíj kerül kiosztásra a meeting alatt. Az érdekes futamok a 100,000 koronás királyi-díj köré csoportosulnak. Ez 1800 méter távolságu versenyt a millennium esztendejében alapította a lovaregylet, amikor Dandár vitte győzelemre a Blaskovich Ernő népszerű színeit. E meeting alatt kerülnek még döntésre az Órégi Nemzeti-hazafi díj, amelyben Kincsem, Fénék, Zsupán, Urambátyám és még sok jeles ló kellett nagy lelkesedést győzelmével. E derby-számba vett verseny sokat veszített jellegéből, amióta az alagi-díjat alapították.

A háromévesek azelőtt csak a Nemzetiben márkóztak meg egymással s nyújtottak támpontot arra nézve, hogy a derby kék-szalagjéért kilátással állhatnak-e a fehér zászló elé. Nemcsak a Trial-Stakes és Alagi-díj, de a megnyitó napon, holnap futandó Báro Wenckheim Béla-emléktverseny is alkalmat nyújt Derbylovak megjelenésére. Az említett futamokon kívül még a Kancza-díj, az Ivadéktverseny, a kétévesek számára 1890-ben alapított Károlyi-Memorial a vonzóbb számok.

A holnapi program főfutama az említett Wenckheim-emléktverseny is rendkívül érdekesnek ígérkezik, mert azóf Festetich Tasziló sokat-

ígérő derbylova, Crampon, fog megjelenni startjánál s futásával bizonyára beigazolja a hozzá fűzött várakozásokat. Mindenesetre nem megvetendő ellenfélre fog akadni Makó-ban, a Trial Stakes győztesében.

Veszedelmesnek nem tarthatjuk, de kicsinyelni sem lehet, mert a Trial Stakes-ben mégis első volt Maikönig, Busserl, Lulu és Áruló előtt. E futamban különben a következő hároméveseket várják a starthoz:

Gagerl vagy Tick-Tack lovagolja	Smith
Crampon	Park
Véletlen	Gilchrist
Dainty	Cleminson
Gaspilleur	Hyams
Makó	Cleminson

E mezőnyben a többi lovak nem számottevő konkurensnek, kivéve Gagerl-t, mely a Kincsem-handicap-ot aránylag nagy súlyyal, nagy stílusban megnyerte. Mindazonáltal annyira nem becsülhetjük e győzelmét, hogy képes lenne Makóval vagy Cramponnal elbánhatni.

Küzdelmében sokkal érdekesebbnek mutatkozik a májusi handicap, melyben az esélyek annyira ki vannak egyenlítve, hogy legalább tíz ló várható a starthoz. A valószínű indulók ezek:

Tip Top lovagolja	Smith
Álmos	Huxtable.
County Kildare	Adams,
King Amphion	Barker,
Gohér	Wilton,
Néni	Griffiths,
Kárpát	Sharpe,
Elly v. Doge	Marsh,
Honfi	Sydenham,
Malteser	Slack.

A legjobb formát e társaságban Gohér mutatta. Az April-versenyben második volt Zászlós mögött, melynek 2 1/2 kilogrammot czedált, de maga mögött hagyta egyenlő súly alatt Anot, mely Regent-el egy izben holtversenyt futott. Ez mértéket szolgáltat arra nézve, hogy Gohér esélye jobb a Kárpáté-nál. Igaz, hogy utóbbi ugyszólván matchban kapott verést Regent-től s hogy e vereség 1200 méteres futamban történt, mindazonáltal alig hisszük, hogy Kárpát e kudarcot holnap jóvátehesse. Inkább azt hisszük, hogy a rövid távra igen jó Festetich-lovak, Elly és Doge tehetik kétévesessé a Gohér győzelmét.

A megnyitó futamban Or-dur, a királyi-díj helyezettje jelenhetik meg a startnál, indulása esetén alig hisszük, hogy leverőre akadna.

A nyeretlenség eladó handicapjében Fogaras, Palota és Fair-Play indulhatnak legtöbb esélyyel.

A Sándor-díj, a meeting egyetlen gátversenye is rendkívül érdekesnek ígérkezik. A benevezettek között látjuk Rache-t, mely Bécsben megmutatta, hogy nagyon kevés hozzá hasonló gátlovunk van a monarchiában. Ha nem a megnyitó sikerszenyhen, hanem itt indulna, győzelme biztosra vehető. Jól fognak futni még: Jasmin és King Amphion.

A hatodik és hetedik futam kétéveseknek van szánya, melyek esélyeit csak az istálló-hírek alapján lehet megállapítani.

Az eladó-versenyekben futandók közül jóknak mondják Radcliffe-t és Passable-t, az utolsó futamban szereplők közül pedig Zsuzsi-t és Bonvivant-ot.

Tipjeink tehát a holnapi napra a következők:

- I. Or-dur—Üchtrtz-Istálló.
- II. Fogaras—Palota—Fair play.
- III. Crampton—Makó.
- IV. Rache—Jasmin.
- V. Gohér—Festetich-Istálló—County Kildare.
- VI. Passable—Radcliffe.
- VII. Bonvivant—Zsuzsi—Drift.

Lapunk hirdetési rovatában a részletes programot közöljük.

Verseny-naptár.

Tavaszi meeting.

Május hó.

Budapest: 7., 8., 10., 13., 14., 15., 17., 19., 21., 22.
Bécsben: 24., 26., 29., 30.

Junius hó.

Bécs: 2., 4., 5., 7., 9.
Alag: 5., 7., 9., 11., 12.
Krakkó: 18., 18., 19.
Kassa: 19., 20., 21.
Sarajvo: 26., 29.
Lemberg: 29., 30.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Máté Sándort, a budapesti magyar királyi tudomány-egyetemi könyvtár I. osztályának jelenlegi minőségében a VII. fizetési osztályba, a kereskedelemügyi miniszter dr. Baross János vármegyei szolgabíróját, a magyar királyi központi statisztikai hivatalhoz ideiglenes minőségű miniszteri segédfogalmazóvá, a földmívelésügyi miniszter Rászó Imre gazdasági tanintézeteti intézőségét a magyar-óvári növénytermelési kísérleti állomáshoz segédde, az igazságügyi miniszter Koncz Károly váci királyi országos fegyintézeteti fegyőrt ugyanazon fegyintézethez főfegyőrré nevezte ki.

Magyar név. Grosz Ernesztine és Emilia gödöllői lakosok Garóra, Rosner Sámuel budapesti lakos Bartara, Goldberger Sándor budapesti lakos, valamint kiskoru Mór, József és Paula gyermekei Nagyra, Gabler Róbert budapesti lakos Domokosra, Parezlauer Miksa széprémi lakos Pálira, Kohn Ferencz újpesti lakos Kozmára, Neumann Vincze kassai lakos Neményire, Kohn Sámuel mezőturi lakos Kovácsra, kiskora Augedzky Lipót budapesti lakos Dezsőre, Löwy Albert gyulafehérvári törvényszéki aljegyző Lányira, Schlesinger Sándor csongrádi lakos Sebestyénre, Reisz Dávid csongrádi lakos, valamint kiskoru gyermekei Manó, József, Sámuel, Ilona, Johanna, Ella, Gizella, Róza és Julia Rónara, Perlfuszter Dávid csongrádi lakos, valamint kiskoru fia Zsigmond Pintérre, Hacker Mátyás csongrádi lakos, valamint kiskoru gyermekei Julia és Ferencz Horváthra, Holczer Adolf csongrádi II-od jegyző Hollóra, Fischer Sámuel (Sándor) kun-szent-mártoni járásbírói irnok Halászra, Steuer Ferencz pankotai kántor-tanító, valamint kiskoru gyermekei Dezső és Szeréna Arányira, Sinkler Árpád budapesti lakos, valamint kiskoru Gyula és Mária gyermekei Altörjaira, kiskoru Dollencz Béla és Géza nagykikindai lakosok Hajnikira, Haberezzel Antal busági lakos, valamint kiskoru gyermekei Eleonóra, Karolina, Ida, Mária és Róza Hajnikra, Czienemann György losonczyi m. kir. állomási forgalmi hivatalnok, valamint kiskoru Emma, Aladár, Erzsébet és Géza gyermekei Czeglédre, Singer Miksa budapesti lakos Székelyre, Friedmann Mihály gyulafehérvári lakos Békésre, Schacheris Ármán budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Irma, Dezső, Lujza és Lipót Zalara, Weisz Vilmos budapesti lakos Vermesre, kiskoru Steuerman Miksa budapesti lakos Kertészre, kiskoru Grósz Lajos budapesti lakos Györgyre, Bergi Zsigmond újvidéki lakos Hegyire, dr. Fischer László czeglédi lakos Halászra, Fuchs Fábán Fülöp magyar államvasuti raktárnok zólyomi lakos, valamint kiskoru gyermekei Erzsébet, Dávid, Tivadár, Mór Fenyőre, Haksch Ágoston ó-dombóvári magyar államvasuti mozdonyvezető, valamint kiskoru Lajos, Jenő és István fiai Hegyire, változtatták vezetékneveiket a belügyminiszter engedélyével.

NYILT-TÉR.

Gleichenberg-gyógyhely.

Stájerországban

Gyógyeszközök: Alkális-muriatikus források, savó, tóhé- és kecsketej (szarvaskarmány), kelyf, lenyó és gyögybélzések, forrás-só, porlasztás magán-kamrában, pneumikus-kamra, szénasavas aczálhűtők, pezsegő-fürdő, hidegvíz-gyógyintézet.

Idény: május 1-től, szeptember végéig.
Felvilágosítás és prospectus ingyen. Lakásmege-
déseket elfogad.
a Gyógyigazgatóság Gleichenbergben.

Magyar kir. szab. osztályosorsjáték.

Huzás már f. hó 11. és 12-én.

A sorajegyek árából 6 frt, 1/2 3 frt, 1/2 frt 50 kr., 1/4 75 kr.
Videki megrendelések rögtön eszélyesülnek.

Budapest-Terézvárosi bank- és váltó-üzlet

(WEIL F.)

A magy. kir. szab. osztályosorsjáték főnyitkahelye, Budapest,
VI., Andrássy-ut 7. Sörgőrczim.: Terézvárosi Bank. 1015

PÖSTYEN
FÜRDŐ

Világhírű kőszőlő-
fürdők. 1898. megnyitá-
nak a Ferencz József-für-
dőhöz, a tisztviselőik
Modern berendezések az
újkor minden hig. vívmá-
nyainak alkalmazásával.
FELMÉRŐSÍMLIST NYÚJT A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Nagy helyiség

1-6 emeleten, mely egy nagy tereméből és több szo-
bából áll, augusztus 1-ére kiadó. Különösen alkalmas:
irodának, divatszalonnak, műhelynek,
egyleti helyiségnek, vivóteremnek, ma-
gániskolának, vagy nagy lakásnak.

Bővebbet a kiadóhivatal után tudhatni.

Dr. Baumgarten Samu

Stefánia-ut 55. szám alatti SANATORIUM
sebész-főorvosa osztályán **sebészeti és nagy-
szervi beteg**ek külön szobára, kifund. ellátás, gon-
dos ápolás és állandó orvosi felügyelet mellett napi
frögtet vétetnek fel. Bővebbet 12-1/2-ig járóbeteg-
rendelőjében Budapest, VI., Teréz-kört 22.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, május 6. (C. T. B.)

	május 6. cents	május 5. cents
Buza májusra	143 ³ / ₂	145
„ júliusra	109	109 ³ / ₄
„ szeptemberre	90 ³ / ₈	91 ¹ / ₄
Tengeri júliusra	39 ³ / ₈	39 ⁷ / ₈

Chicago, május 6. (C. T. B.)

	május 6. cents	május 5. cents
Buza szeptemberre	83 ⁷ / ₈	85
Tengeri szeptemberre	34 ⁷ / ₈	35 ³ / ₈

A vetések állása Ausztriában.

Az osztrák földmívelésügyi miniszter által kiadott hivatalos jelentés szerint: a múlt őszy folyamán a rövid ideig tartott októberi hideg időjárásra enyhe, száraz tél következett; csak január hó végén és februárban volt nagyobb havazás, minek következtében az alpesi tartományokban a vetések védő hótakarót kaptak, de a sík részeken hótakaró csak szórványosan képződött. Általában az egész tél folyamán a fagyás csak rövid ideig tartott s így még a nagybárra hótakaró nélkül maradt vetésekben is csak kevés kár esett.

Márczius hó folyamán nagybárra szép meleg és száraz időjárás volt és különösen a sík vidékeken szórványosan esett csapadék a vegetációra kedvező hatással volt. Márczius végén és április első felében az időjárás rosszra fordult. Majdnem mindenfelől szelekkel és éjjeli fagyokkal párosult hideg esőkről tesznek jelentést, az alpesi tartományokban pedig a különben is nehezen olvadó hótömeg nagymennyiségű friss hóval szaporodott. Leginkább érezhető volt az időváltozás Bukovinában és Kelet-Galicziában, hol április első felében majdnem szakadatlanul alacsony hőmérséklet mellett részben havazással kísért fagyos szelek dúltak.

Az őszyi vetések annak ellenére, hogy a kedvezőtlen őszy időjárás következtében nagyrészt későn voltak elvetettek és a tél folyamán többnyire védő hótakaró nélkül állottak, mégis kielégítően telelték ki és főleg a korai vetések túlnyomó részben kedvezően állanak, jól megbokrosodtak, úgy, hogy azok, főleg Szilézia és Csehország egyes részeiben igen jóknak mondhatók. A késői vetések azonban sok helyen gyengék; mindamellett remélhető, hogy kedvező tavaszi időjárásban ezek is megerősödnek. Téli kifagyások leginkább csak a hegyes vidékeken és a lapályos részeken történtek és e miatt nevezetesen Morvaország-, Szilézia- és Bukovinában a vetések egy részét ki kellett szántani. Egér-károkat majdnem az összes tartományokból jelentenek, de leginkább Morvaországban és Alsó-Ausztriában pusztítottak az egerek, míg Csehországban kevesebb kárt okoztak, mint a múlt évben. A csiga is több helyen károsította az őszyi vetéseket. Rovar- és főlegkárókat csak szórványosan észlelték.

A repce jó áll és helyenkint már virágzik. A tél folyamán csak a birodalom keleti részeiben fagyott ki a repce egy része; de különösen Galiczia keleti részében, hol azt helyenkint ki is kellett szántani.

A lóhere nagybárra jól telelt, de az egér sok helyen ebben is tetemes kárt okozott, néhol pedig a csiga is pusztította. Kifagyás csak szórványosan és főleg a lapos talajon fordult elő. Az utolsó heti dús csapadék hatása alatt a lóhere erősen hajt, sőt Dalmácia egyes részeiben mihamarabb kaszálható is lesz.

A rétek dúsan hajtának, általában kedvező és korai szénatermésre van kilátás, — főleg a központi tartományokban és Morvaországban.

A tavasziak vetése a márcziusi kedvező időjárásban korán megkezdődött, amennyiben márczius hó első felében, sőt egyes helyeken pedig már február végén elvégezték a tavaszi vetéseket. Az elvetett mag jól kelt ki. Az áprilisi időváltozás a déli részeken és a központi tartományokban a róza és halmos vidékeken leginkább gyenge éjjeli fagyokkal párosult esőzésben nyilvánult, a hegyek közt azonban fagyott és havazott. Ennek következtében az alpesi tartományokban a tavasziak vetése csak a védett részeken volt megkezdhető s így a vetés túlnyomó részben még befejezésre vár. Galiczia keleti részében és Bukovinában a hűvös, szeles áprilisi időjárás a növényzet fejlődését néhány héttel visszavetette; a vetési munkálatok többször szüneteltek és csak a homokos földeken lehetett azt akadálytalanul folytatni. Csehországban is többször

megakasztotta a kedvezőtlen idő a mezei munkálatokat. Isztriában helyenkint a drót-féreg pusztít. A kukoriczát a déli vidékeken már elvetették, de a központi tartományokban a vetés még folyamatban van.

A burgonya ültetése a központi tartományokban javában folyik, a keleti és északi részeken azonban, hol a talaj előkészítését az esőzés sokszor megakasztotta, a munkát még csak most kezdték meg.

A cukorrépa vetést nevezetesen Csehországban az eső ugyan szintén hátráltatta, mind amelleit a vetést részben már mégis befejezték s az elvetett mag szépen kel. Csehország és Morvaország egyes részeiben a cukorrépa területe valószínűleg csökkenni fog.

Ipar és kereskedelem.

Kamerai választások. A kisiparosok kamarai választásának nagybizottsága ma este 8 órakor tartotta utolsó értekezését a „Sashában”, amelyen Cserna Lajos elnökölt. A bizottság bizalmiférfiakban való megállapodás után, a holnapi választás iránt tett több intézkedést, melyek után bizonyossággal néz a győzelem elé.

A szövetségi törvényjavaslat. Az országos iparegyesület tegnap Matlekovits Sándor elnöklése alatt együttes ülést tartott, amelyen dr. Horváth János tartott felolvasást a szövetségi törvényjavaslatról. Előadásában ismertette a gróf Károlyi féle szövetségeket és bejelentette, hogy a törvényjavaslat ezeket a létező intézményeket kodifikálja. Kiemeli, hogy úgy az országos iparegyesület, mint az összes iparos kongresszusok foglalkoztak az ipari szervezetek ügyével, de eredményt még az 1884. évi ipartörvényben biztosított adókedvezményvel sem igen tudnak felmutatni. Felolvasó az 1896. év elején indított meg egy iparszövetségi akciót, mely a kezdeményezést az államtól és az állami segínytől várta. Báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter ezt az alapelvet el is fogadta, de az ipari szervezeteket, habár önállóan, a gróf Károlyi-féle szövetségeket utján és ezek felügyelete alatt akarta szerveztetni és az állami segínyt is a hazai szervezetek központi hitelintézete utján akarta az ipari szervezetekhez juttatni. De az 1896. évi július hó 23-án tartott szakértekezleten az iparosok a miniszter terve ellen nyilatkoztak és nem akarták az agráriusokkal együtt menni. Előadó részletesen ismertette a javaslatnak a központi és a vidéki szervezetekre vonatkozó rendelkezéseit. Különösen kiemelte, hogy a tagok ötszörös felelőssége nem egyetemes, hanem korlátozott felelősség. Különben is úgy a fővárosban, mint a vidéki városokban a keletkező gazdasági és ipari szervezetekben az iparosok többségben lesznek. De a községekben is dominálhatnak az iparosok a kisgazdák fölött érdekeltségükkel és így az ipari érdekeket mindig érvényre juttathatják.

Az Országos Iparegyesület a bécsi kiállításon. Az alsó-ausztriai iparegyesületnek a bécsi jubileumi kiállításra szóló meghívására a napokban küldte el válaszáat az Országos Iparegyesület. Ebben megemlékezve a két egyesület között a politikai és gazdasági ellentétek közben is mindig fennállott jó viszonyról, mely az ausztriai iparegyesületnek az 1885. és 1896. évi országos kiállításunkon és az Országos Iparegyesületnek az 1888. évi jubileumi iparkiállításán való kölcsönös látogatásában is megnyilatkozott, köszönettel igéri meg az Országos Iparegyesület ezuttal is a bécsi jubileumi kiállításán való testületi részvételét.

Kőbányai sertésplacc, május 6. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül sulyban) 57—58 krajczár. Közép (páronként) 300—400 kilogramm sulyban) 56—57 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 61—62 krajczár. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő sulyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban; 59¹/₂—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felül sulyban) 59¹/₂—60 krajczár. Közép (páronként 240—260) kilogramm sulyban) 59—59¹/₂ krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 58¹/₂—59 krajczár. Sertésalétszám: 1898. május 4. napján volt készlet 88.097 drb, május 5-én felhajtott 582 drb, május 5-én elszállított 282 darab, május 6-ára maradt készletben 88.397 darab. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 6. A ferenczvárosi petroleumraktárnál lévő székesfővárosi konzum-sertésvására 1898. május 5-én érkezett 425 drb. Készlet 469 darab, összes felhajtás 894 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 490 drb, elszállított maradt 404 drb. Napi árak: 120—180 kilós 50—60 kr., 220—280 kilós 57—60 krajczár, 320—380 kilós 58—60 krajczár, öreg nehéz 55—58 krajczár, malacz 39—42 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Pénzügy.

Az államjegyek forgalma április végével következő volt

1 forintosokban	692.907 forint
5 " "	108.881.400 " "
50 " "	7.516.550 " "
Összesen	117.394.157 forint

A sóbányautalványok összege: 65.280.700 forint

Együtt 182.674.857 forint

A közös függő adósságnak közös költségen beváltandó 312 millió forintnyi összegéből április hó végeig 1, 5 és 50 forintosokban összesen bevonatott 199.307.094 forint

ellenben még törlesztetlenül maradt 112.692.906 forint

Nevezetesen az 1 forintos jegyekből, melyekből 1894. évi július hó 24-én, mint az 1894: 24. törvényzikk életbelépésének napján még 57.883.361 forint forgalomban volt, folyó évi április hó végeig bevonatott 57.190.454 forint

ellenben még forgalomban maradt 692.907 forint.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 6.

Tegnap este a szeptemberi buza 10 forint 70 krajczárt, a május-juniusi 14 forint 30 krajczárt jegyzett, ma 10 forint 56 krajczárt, illetve 14 forint 18 krajczárt tesznek a záróárfolyamok, tehát 12—14 krajczárral csökkent e határidők ára. Bizonyára nem elégitették ki a spekulációt a külföldi jelentések, gondolhatná az elfogulatlan szemlélő. De hogy! Épen ellenkezőleg, a nemzetközi piac távolról sem lanya.

New-Yorkban például a készáru 146 1/2 centset, a májusi határidő 145 centset jegyez, tehát a tegnapielőtt nálunk megjelent hivatalos árfolyam óta huszonegy és fél cent-sel emelkedett a buza ára. Ez a mi számításunkban mintegy 2 forintnyi javulásnak felel meg, ami egyszerűen ritkítja párját a tengerentuli és az európai piacok történetében.

Azonban a kontinentális vásárok is kitétek magukért. Többek között Londonban ma újabb két shilling, Liverpoolban 4 1/2 pence a hausse eredménye, míg Párisban csak 50 centimessel emelkedett a buza ára és 55 centimessel a liszté. A vámfelfüggesztés okozta. Az olcsóbbodás Franciaországban csak pillanatnyi volt. A régi árak csakhamar helyreálltak. Ez az egész vámfelfüggesztés hatása hasonlít némileg a részvények ármozgalmához a szelvényesedékek idejében. Az nap, amikor a szelvényt levágyják, a tőzsde annak értékével lejjebb szállítja a papír árát, de már néhány nap múlva ismét felszínre kerül a régi teljes árfolyam.

De hát mégis mire véljük, hogy nálunk ily tűneményes hausse egyáltalában nem talál visszahangra?

Hiszen azt nem is mondhatjuk, hogy teljesen ignoráltak volna nálunk ez ármozgalmat. A kora reggeli órákban jóformán torlódás volt a távirati hivatalban. Ezrivel mentek szét a sürgős táviratok, jelezve az árrevolúciót, amely tegnap este az Océánon túl végbement és sejtette, hogy a szeptemberi buza 11 forint 50 krajczáros árfolyama ma ismét látható lesz.

A vidék erre azzal válaszolt, hogy — nem válaszolt. Annak a gazdának, kereskedőnek, vagy spekulánsnak, aki maga előtt látja reggelenkint a vetések állásának feltűnő javulását, annak csak nehezen demonstrálhatják, hogy a buza ára még tovább is fog emelkedni. Azok az ügyesek tehát, akik „előre vették” a búzát 10 forint 70—90 krajczárral, ezuttal rosszul kombináltak, mert vételmegbírásk helyett eladásra szóló rendelkezések érkeztek, amint halljuk, többek között a bácskai óriási latifundiumok gazdái, illetve jószágkormányzóiságától. Így aztán mintegy 35 krajczárral szállt le uttig a szeptemberi határidő árfolyama.

Igen ám, de hát a május-juniusi terminus, e nagyreményű és fényes jövőjű határidő, amelynek — eddig legalább azt mondták — semmi köze a

terméshez, amely tehát lényegben használó jelleggel bír, mint Leiter József kedvence, az amerikai májusi buza. E határidőért ugyancsak véres harcot vívhattak a gabonátözsde? Nem egészen! Hanem sajtószzerűen úgy alakultak a dolgok, hogy az amerikaiak bukfenczei és a nyugat-európaiak költeltánczai daczára órákosszat sem akadt keresője a május-juniusi búzának, noha egyesek mélyen a bevásárlási áron is kínálták.

Valami megfoghatatlanul józan felfogás kezd nálunk érvényesülni. Vannak szentségtörők, akik azt tartják, hogy nekünk mindezekhez a különféle vámleszállításokhoz és kiviteli tilalmakhoz édes kevés a közünk. A hátralevő rövid időn át a magunk emberségünkkel fedezhetjük szükségletünket; kivitelről az ujig úgy sem beszélhetünk; az amerikai búzára szükségünk nincs; de már be sem hozhatnánk.

Tehát — mindig kedvező terméskilátásokat feltételezve — tulajdonképen mi is legyen a buza, a liszt ára? Mi ösztönözzön valakit arra, hogy 14 forint 50 krajczárral búzát vásároljon? A legjobb esetben a fél forintos nyereségi chance? Ez bizony nem igen csábitthat, szemben az x forintos veszteségi eshetőséggel.

Jóllehet az osztrák kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a vámfelfüggesztés tárgyában a magyar kormányval már folyamatban vannak a tárgyalások, mérvadó körökben itt lehetetlennek tartják, hogy a magyar kormány ebbe beleegyezését adja. Ellenben az a hír terjedt el, hogy a kormány a hadügyi hatóságokkal tárgyalásokat folytat az iránt, hogy miként lehetne esetleg a katonai sütődék segítségével olcsó kenyérhez juttatni a szegényebb sorsu népet, mert a tulajdonképeni drágaság nem is annyira a buza és liszt, mint inkább a kenyér árában nyilvánul.

A készáruüzletben különben ma nálunk kevés forgalom volt; az árak alig változtak. A rozs-, zab- és tengerihatáridők pedig egyenlegként valamivel olcsóbbak.

Ma ismét 20.000 métermázsa tengerit jelentettek szállításra. A fizetési nap minden zavar nélkül mult el, épügy, aminthogy az utóbbi napokban sokat emlegetett leszámítoló árfolyamok megállapítása sem járt valami különös emócióval.

Az e tárgyban felszínre került nézeteltérések ugyanis már tárgytalanokká váltak. Minapában bővebben foglalkoztunk e dologgal és ismertettük a contremine abbeli törekvését, hogy az utolsó liquidacionális kurzus alapján befizetendő differenciák egyelőre a giró és pénztár egyletnél maradjanak letében, mivel azt remélte a baisse-pártja, hogy a mai leszámoló ár legalább is egy forinttal alacsonyabb lesz; és nem akarta kitenni magát annak az eshetőségnek, hogy a vevők egyike-másika a folyó hó 9-ére kitűzött újabb fizetési napon esetleg nem szolgáltatja vissza a ma befizetett összegeket.

Eltekintve azonban attól, hogy az áruleszámoló iroda igazgatósága kijelentette, hogy nem térhet el a fennálló szabályzattól, az irányzat is segítségére jött a haussier-eknek, mert a mai árfolyamok és a multkoraiak között kevés az eltérés.

Az illető bizottság ugyanis a következő leszámoló árfolyamokat állapította meg:

	ma	folyó hó 2-án
buza	14.40 frt	14.45 frt
rozs	9.10 " "	9.10 " "
zab	7.50 " "	7.50 " "
tengeri	6.05 " "	6.25 " "

Egyéhként érthetetlen, mily alapon követelhet magának a contremine ily kiváltságokat a hausse-párttal szemben. Hiszen anélkül is számtalan előjogot biztosítanak a szokványok az eladóknak.

Hogy csak egyet említsünk, a vevőnek már május elsején rettegnie kell attól, hogy valami fiktív felmondással (fiktív lehet a felmondás akkor is, ha megvan ugyan az áru, de az eladónak nincs szándékában azt tényleg szállítani), hogy tehát szinleges bejelentéssel épen a legkedvezőtlenebb pillanatban kizavarják pozíciójából, míg az eladó június 25-ig háborítatlanul és kényelmesen spekulálhat. De hát mi nem vagyunk spekulánsok, mondja a contremine, mi árutulajdonosok vagyunk és akkor szállítjuk eladott gabonáinkat, amikor akarjuk il-

letve amikor módunkban van, semmi közünk tehát az árdifferenciákhoz.

Erre az okoskodásra nem is lehetne ráfogni, hogy híján van a logikának, de nem a formáját, hanem a lényegét tekintve az üzleteknek, mondhatjuk, hogy a contremine nem fest valami különösen jól, amidőn holmi agrár velletésekkel kaczerkodik akkor — amidőn fizetésről van szó. Tudja azt mindenki, hogy a contremineur-nek nem a szállítás és a haussier-nek nem az átvétel az intenciója, hanem az első nyereségre számít az árak eséséből, a másik meg a jegyzések emelkedéséből.

Ily körülmények között pedig a két párt egymással szemben semminemű kedvezményt igénybe nem vehet.

Megemlítjük még, hogy a Cincinnati Price Gourrent szerint az Unioban a vetések fejlődése tartósan kedvező, valamint azt, hogy az amerikai corner tegnap 2.750.000 bushel készbuzát adott el európai számlára (közte 2.000.000 bushelt Franciaországnak) és hogy ma, pénteken, körülbelül 2 centimessel olcsóbb kurzusok mellett indult meg a forgalom New-Yorkban és Chicagóban.

Buza.

Elkelt 18000 métermázsa buza 10—15 krajczárral magasabb áron.

Előfordult eladások búzában.

Mennyiség minőségben	új vagy vj	származás	alkütszón-kiadó helye	minőség megjelölés	átadási hely	ár, netto 100 Kgr-ig	Kész. vagy 3 óra
150	uj	tiszavidéki	77	—	Budapest	15.20	8 hó
400	"	"	76	—	"	15.10	"
700	"	"	75	—	"	14.90	"
100	"	"	75	kevert	"	14.80	"
100	"	pestvidéki	79	—	"	15.10	"
150	"	"	77	—	"	14.95	"
100	"	"	76	—	"	14.85	"
100	"	"	78	—	"	14.85	"
2500	"	vásárhelyi	77	—	"	15.20	"
2100	"	"	78	—	"	15.10	"
2100	"	"	75	—	"	15.10	"
300	"	bácskai	74	—	"	14.70	"
4000	"	oláhországi	78	transzito	"	12.85	"
100	"	"	78	—	"	12.10	"
100	"	"	72	—	"	12.10	"

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Minőség	100 kilogr. kősp. ára	Minőség	100 kilogr. kősp. ára
	frtől	frtől	frtől	frtől
Tiszavidéki	74	14.55	75	14.75
"	78	14.85	77	15.10
"	78	15.15	79	15.80
"	80	—	—	—
Pestvidéki	74	14.50	76	14.70
"	78	14.80	77	14.95
"	78	15.10	79	15.25
"	80	—	—	—
Fajtánnyal	74	14.55	75	14.80
"	78	14.90	77	15.05
"	78	15.20	79	15.80
"	80	—	—	—

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 66.800 métermázsa buza és 49.400 métermázsa liszt, a nyugotiban 15560 métermázsa buza és 545 métermázsa liszt. A Silosban 4000 métermázsa buza.

Határidőüzlet búzában: Májusi és őszi buza szilárdan kezdődött, később nagyobb realizációkra tetemesen ellanyhult.

Előfordult határidőkötések búzában.

Határidő	Délkeleti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
május	14.50	14.50-55-60-64-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100	14.41	14.40	14.88-85-80	14.20
szept.	10.87	10.88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100	10.78	10.78	10.75-70-85	10.50

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárás				Leszámlázó árfolyamok
	május 6.	május 5.	május 6.	május 5.	
	frt	frt	frt	frt	
május szept.	14.40	10.45	14.20	14.38	14.40
	10.78	10.75	10.68	10.68	

Rozs.

Készáruüzlet. Elkelt néhány kocsiromány 5 krajczárral magasabb áron.

Előfordult eladások rozsbán.

Mennyiség minőségben	új vagy vj	származás	minőség megjelölés	átadási hely	ár, netto 100 Kgr-ig	Kész. vagy 3 óra
100	uj	pestvidéki	—	Budapest	10.10	8 hó
100	"	"	—	"	10.05	"

Boroszló, május 6. Szesz (50-es) pr. májusra 72.60 márká = 42.60 frt; szesz (70-es) pr. májusra 52.80 márká = 31.04 frt. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.00 frt.

Hamburg, május 6. Szesz májusra 25.25 márká = 14.85 frt; május-juniusra 25.25 márká = 14.85 frt; június-juliusra 25.25 márká = 14.85 frt. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 forint.

Páris, május 6. Szesz folyó óra 49.50 frk = 26.18 frt; júniusra 49. — frk = 25.91 frt; július-aug.-ra 48.50 frk = 25.65 frt; 4 utolsó óra 43.75 frk = 23.13 frt. Az árak 10.000 liter százalékonként 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Czukor.

Prága, május 6. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.65 frt, okt.-decz. szállításra 12.67 forint.

Hamburg, május 6. Nyers cukor f. o. b. Hamburg Azonnali szállításra 9.27, augusztusi szállításra 9.57, okt.-deczemberi szállításra 9.55 márká-irányzat tartós.

Páris, május 6. Nyers cukor (88 fok) készáru 30.50—31. — frk, fehér cukor júniusra 32. 1/2 frank, július-aug.-ra 32. 3/4 frk, okt.-től 4 óra 31. 1/2 frk, 4 óra máj.-tól 31. — frk. Finomított készáru 104.50 frank.

London, május 5. Jávacsukor 11 1/4 shilling, nyugodt.

Petroleum.

Hamburg, május 6. Petroleum helyben 5.40 márká = 3.17 frt.

Antwerpen, május 6. Petroleum fin. helyben 16. 1/2 frank = 7.69 frt.

Bréma, május 6. Petroleum fin. helyben 5.50 márká = 3.23 frt.

Newyork, május 6. Petroleum fin. 70 Abel test. Newyorkban 6.75 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.70 cents; United Rife Line Certificates májusra 75. —; nyers petroleum májusra 6.40 cents.

Olajok.

Páris, május 6. Repceolaj folyó óra 56. — frk (= 26.44 frt); júniusra 56. — frk (= 26.44 frt); július-aug.-ra 56.75 frk (= 26.56 frt); 4 utolsó óra 56.75 frk. (= 26.80 frt). Árak 100 kőnőnkint értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, május 6. Repceolajhelyben 53. — márká (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Köln, május 6. Repceolaj helyben (hordóval) 57.50 márká (= 33.82 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 6. A New-Yorkból érkezett óriási áremelkedés sem okozott nagyobb változást, mivel a bizonytalan politikai helyzet korlátozta a forgalmat. Előfordult kötések: buza tavaszra 16—15.90, buza május-júniusra 14.75—14.66, buza őszre 10.83—10.74, rozs őszre 8.45—8.40, tengeri május-júniusra 6.35, tengeri július-augusztusra 6.43—6.40 forinton.

Hivatalosan jegyztetett:

Buza tavaszra 15.80—15.90, május-júniusra 14.67—14.69, őszre 10.77—10.79, rozs tavaszra 10.—10.10, rozs őszre 8.35—8.40, tengeri május-júniusra 6.36—6.38, július-augusztusra 6.43—6.45, zab tavaszra 7.80—7.83, zab május-júniusra 7.78—7.81, zab őszre 6.27—6.32, repce augusztus-szeptemberre 12.90—13 forinton.

Boroszló, május 6. Buza helyben 23.10 márká (= 13.58 frt) sárga. Buza helyben 23. — márká (= 13.52 frt). Rozs helyben 17.10 márká (= 10.05 frt). Zab helyben 17. — márká (= 10. — frt). Tengeri helyben 14. — márká (= 8.23 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, május 6. Buza holsteini 248—258 márká (= 14.58—15.17 frt). Rozs meklenburgi 178—186 m. (= 10.17—10.84 frt.). Rozs orosz 136—137 márká (= 8. — 8.06 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Páris, május 6. (Megnyitás.) Buza folyó óra 31. — frank (= 14.79 frt). Buza júniusra 30.90 frank (= 14.74 frt). Buza július-aug.-ra 30.10 frank (= 14.36 frt). Buza 4 utolsó óra 25.40 frank (= 12.12 frt). Rozs folyó óra 21.50 frank (= 10.25 frt). Rozs júniusra 21.50 frank (= 10.25 frt). Rozs július-aug.-ra 17.75 frank (= 8.46 frt). Rozs 4 utolsó óra 16.25 frank (= 7.75 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 6. (Zárlat.) Buza folyó óra 30.40 frank (= 14.51 frt). Buza júniusra 30.40 frank (= 14.51 frt). Buza július-augusztusra 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza 4 utolsó óra 25.40 frank (= 12.12 frt).

Pétóvár, május 6. Rozs helyben 8.50 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 6. A sima prolongációra, valamint kedvező külföldi hírekre az előtőzsdén kedvező hangulat uralkodott. A déli tőzsde elején azonban némi gyengülés állott be, melyet később a német trónbeszéd, továbbá az osztrák hitelintézet fuzionális hírei következtében ismét szilárdabb irányzat követett.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.75—359.35, Anglo-bank 158.75 Union-bank 298.50—297.50, Magyar jelzálogbank 254.25—254.50, Magyar hitelrészvény 335—337, Osztrák-magyar államvasut 359.25—358.50, Déli vasut 71.75—72, Osztrák földhitel 470.75—470, Ländlerbank 229.50, Alpesi bányá 167.30—166.10, Rimamurányi 253.50, Elbe-völgyi vasut 262.75—263.25, Dunagőzhajózási társ. 474.50—475, Magyar aranyjárdék 120.80, Magyar koronajárdék 99.25, Török sorsjegy 61.80—60.90, Német márká 58.83, Májusi járadék 102.10, Osztr. koronajárdék 102. —, 20 frankos 9.54, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 105.25, Dohányrészvény 130.50—130.75, Fegyvergyár 318—322, Észak nyugati vasut 249, Tramway 515—517, Brüxi kőszénbánya 302—305, Északmagyarországi bányá- és kohó 108—108.50.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359. —, Magyar hitelrészvény 386.75, Ländlerbank 229.50, Osztr.-magyar államvasut 358.50, Déli vasut 72. —, Alpesi bányá 166.25, Májusi járadék 102.10, Török sorsjegy 61.10, Brüxi kőszén 304, Fegyvergyár 321.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.50 357.50, Magyar hitelrészv. 386.75, Anglo-bank 158.50 Bankverein 269. —, Union-bank 297.50, Ländlerbank 230. —, Osztrák-magyar államvasut 358.22—358.25, Déli vasut 72. —, Elbe-völgyi vasut 262. —, Eszáknyugati vasut 249.25, Török dohányrészvény 130.50, Rimamurányi 254. —, Alpesi bányá 165.70, Májusi járadék 102.15, Magyar koronajárdék 99.25, Török sorsjegy 60.80, Német márká 58.83, Fegyvergyár 320, Magyar aranyjárdék 120.80, Osztrák koronajárdék 101.90, 20 frankos 9.54.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.85, Magyar koronajárdék 99.20, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.25, Magyar földterhermentesítési kötv. 97.15, Magyar hitelrészvény 386.50, Magyar nyeménnykölcsön sorsjegy 160.50, Kassa-oderbergi vasut 190. —, Magyar kereskedelmi bank 1405. —, Magyar vasuti kölcsön ezüsten 100. —, Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Magyar leszámítóló és pénzváltóbank 255. —, Rimamurányi vasrészvénytársaság 253.60, 4.2% papírjárdék 102.10, 4.2% ezüstjárdék 101.90, Osztrák aranyjárdék 121.10, Osztrák koronajárdék 101.90, 1860. sorsjegyek 143. —, 1864. sorsjegyek 197.50, Osztrák hitelsorsjegyek 200.50, Osztrák hitelrészvény 359. —, Angol-osztrák bank 158.25, Union-bank 296.75, Bécsi Bankverein 268.75, Osztrák Ländlerbank 229.75, Osztrák-magyar bank 914. —, Osztrák-magyar államvasut 357.50, Déli vasut 71.87, Elbe-völgyi vasut 261.75, Dunagőzhajózási részvény 471. —, Alpesi bányarészvény 165.80, Dohányrészvény 130. —, 20 frankos 9.54 1/2, Cászári királyi vert arany 5.70, Londoni váltóár 120.80, Német bankváltó 58.80, Az irányzat nyugodt.

Bécs, május 6. (Utőtőzsde.) A déli tőzsde zárlatá után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 359.25, Magyar hitelrészvény 387. —, Anglo-bank 158.50, Bankver. 268.75, Union-bank 296.50, Ländlerb. 230. —, Osztrák-magyar államvasut 375.75, Déli vasut 71.25, Elbe-völgyi vasut 262.25, Északnyugati vasut 249. —, Török dohányrészvény 130.25, Rimamurányi vasut 253.50, Alpesi bányá 165.90, Májusi járadék 102.10, Magyar koronajárdék 99.20, Török-sorsjegy 60.70, Német márká azonnali szállításra 58.83, Német márká ultimóra 58.85.

Berlin, május 6. Ezüstjárdék 101.70, Osztr. aranyjárdék 102.80, Magyar aranyjárdék 102.60, Magyar koronajárdék 99.75, Osztrák hitelrészvény 224.60, Osztrák-magyar államvasut 152. —, Déli vasut 31.60, Bustiehrádi vasut 305.50, Osztrák bankjegy 169.95, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratu váltó Párisra 81.05, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.51, Orosz bankjegy 216.75, Olasz járadék 91.90, Laura-kohó 190.80, Harpeni 185.60, Olasz központi vasut 132.50, Török sorsjegy 115.80.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225. —, Osztrák-magyar államvasut 152.30, Déli vasut 31.60, Magyar aranyjárdék 102.60, Disconto-társaság 197. —.

Páris, május 6. Új 3% francia járadék 101.60, 3%-os francia járadék 102.92, 3 1/2%-os francia aranyjárdék 106.30, Osztr.-magyar államv. 766. —, Ländlerbank 489. —, Osztrák aranyjárdék 102. —, Déli vasut elsőbbség 389.50, Alpesi bányá 364. —, Török dohányrészvény 281. —, Török sorsjegy 109. —, Olasz járad. 92.45, Spanyol kölcsön 29.87, Meridional 671. —, Otomanbank 547.50, Rio Tinto 655. —, Debeers 684.50, Kastrand 190. —, Chartered 66.50, Randfontein 42. —, Osztrák földhitelintézet 1292.

Frankfurt, május 6. (Zárlat.) 4.2% papírjárdék 86.85, 4.2% ezüstjárdék 86. —, 4% osztr. aranyjár. 103. —, 4% magy. aranyjárdék 102.55, magyar koronajár. 99.75, osztr. hitelrészvény 304.75, osztr.-magyar bank 777. —, osztr.-magyar államvasut 308.37, déli vasut 63.75, elbe-völgyi vasut 228. —, bécsi váltóár 139.90, londoni váltóár 20.512, párisi váltóár 81.0:5, bécsi bankverein 228.25, villamos részvény 138. —, alpesi bányarészvény 141.50, 3% magy. aranykölcsön 91.10, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 6. (Utőtőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.50, osztrák-magyar államvasut 307. —, déli vasut 63.63.

Frankfurt, május 6. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 305. —, Osztr.-magy. államvasut 307.37, Az irányzat csendes.

Hamburg, május 6. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86. —, osztrák hitelrészvény 304.50, osztrák-magyar államvasut 769. —, déli vasut 150. —, olasz járadék 91.70, 4% osztr. aranyj. 102.50, 4%-os magy. aranyjárdék 102.80, Az irányzat szilárdabb.

Hamburg, május 6. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 304.70, Az irányzat gyenge.

London, május 6. (Zárlat.) Angol consolok 111. 1/2, déli vasut 7. —, spanyol járadék 39. 1/2, olasz járadék 91.25, 4% magy. aranyjárdék 101. —, 4% rupia 62.50, Canada pacificvasut 85. 1/2 leszámítolási kamatláb 3 1/2, ezüst 26. —, bécsi váltóár 12.25, Az irányzat szilárd.

New-York, május 6. Ezüst 56. 3/8.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. május 6-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius skálán, Csapadék mm. Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius skálán, Csapadék mm.

A magas légnyomás Európa nyugati és keleti szélét borítja. Az alacsony nyomás csak az északnyugati részeken van és lenyűlik Németországig.

Eső volt nagyobb mértékben Európa északi részén, helyenkint Közép-Európában is és legkevésbé keleten. A hőmérséklet eloszlása változatlan.

Hazánkban a tegnapi eső javarésze ismét az ország nyugati felében esett; az Alföldön is volt helyenkint eső, de az északi felében és Erdélyben az idő száraz maradt. A hőmérséklet sülyedt és az éjjeli lehűlés főleg Erdélyben fokozódott. Egerben tegnap zivatar volt; az északnyugati megyékből reggeli köd jelentek. Változóan felhős, enyhe idő várható, pászta esővel és zivataros hajammal.

VIZÁLLÁS.

— Május 6-án. —

Table with columns: Feljő, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Feljő, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás.

↑ = emelkedés; ↓ = csökkenés; + = 0 felett; - = 0 alatt

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

A legszebb Magyar Könyv!

Az összes magyar műkritikusok egyhangu véleménye szerint a legszebb magyar könyv a

RÉVAI TESTVÉREK

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

kiadásában megjelent

Kiss József költeményei

illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb negyedrés alakú, pompás díszkötésű mű, tizenöt éves fémnyomtatást (Heliogravur), tizenkét autógyilkos színű műnyomtatást és harminc aranybetűt foglal magában.

A képeket a nagybanval művészoklónia tagjai festették:

FERENCZY KÁROLY, GRÜNWARD BÉLA RÉTHY ISTVÁN, HLL OÓSY SIMON és THORMA JÁNOS.

A pompás díszmő ára fényes vászon-díszkötésben

24 forint.

A sajtó nyilatkozata a műről:

A könyv formájáról, az gondolat, szó nélkül elismerjük, hogy ez a legszebb magyar könyv. A Franklin-Társulat a müncheni híres Meisenbach cég remekelt ezzel a munkával, melyben a szöveg nyomásánál csak a képek gondosabb és eredeti köpekkel csak a réprodukcziójuk szövege. Ezek a köpek meg fogják látni mindenkit, mint ahogy a Révai-ék külön kiállításán meg is lápták a meghívottakat, akik első nap idegenül fordultak el a gyönyörű külön-gyönyörűtől, másnap azonban elfétek rájuk beszélni.

„Ez a kiadás igazán művészi alkotás és a magyar irodalmi kiállításra való.” Budapesti Hirlap.

A kötetben nincs rajta az írá. Megér ez a perget. Függetlenség.

Kiss Józsefnek összes költeményeit adták ki Révai Testvérek egy olyan kötetben, aminőhöz hasonló fényeset talán még nem produkált a magyar könyvészet.” Országos Hirlap.

Jó volna ezt a művet a költőre vinni. Orman vizsgáljuk a híre s az ilyen viszonyok könyveiben hisz a közönség, mint az eredeti szöveg. Új Műk.

„Diadala és büszkesége a magyar irodalomnak, hogy a kiadók becsüregyát ily magas fokot láthatjuk Mintha költői ábrándot valószínűleg meg ez a munka, egy irodalmi lelkesen csüggő nemzet ábrándját, mely költőt a díszesség fényében öhajja látni. — Ezzel az érzéssel forgattak a Révai Testvérek kiadásában megjelent díszes könyvet, mely elegancia és művészet érték tekintetében páratlanul áll a magyar könyvpiaczen s mely a világ legelőkelőbb könyvpiaczaiban is megkülönböztetett tiszteletre tarthat számot.

Magyarország.

Mint hogy az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatala módot akar nyújtani, hogy előfizetői ezt a legszebb magyar könyvet könnyű szerrel megszerezhessek, a kiadóhivatal oly megállapodást létesített a mű kiadóival, mely lehetővé teszi lapunk t. olvasóinak, hogy a művet csekély havi részletfizetésre megrendelhessek.

Egymásután fizetendő 2 frtos havi részletfizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos Hirlap” előfizetői, ha a munkát az alábbi rendeléslapon megrendelik és a megrendelő lapot az „Országos Hirlap” kiadóhivatalába beklülik.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP” kiadóhivatala Budapest, VIII., József-körút 65.

Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadótól Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságtól

Kiss József költeményei

Illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 forint és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadónak Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás utján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők.

Hely és kelet: Név és cím:

Ezen rendeléslap levelező-lapra ragasztandó és az „Országos Hirlap” címére küldendő.

V. Májusi handicap. 8000 korona a győztesnek, 1000 korona a 2-iknak. Táv. 1000 méter.

Table with 3 columns: Name, Race, and Result. Lists winners and runners-up for the V. Májusi handicap.

Jelöltjeink: Góhér — Festetich-istálló — County Kildare.

VI. Kötészek eladáversenye. 2000 korona. Táv 900 méter. (Egyenes pálya.)

Table with 3 columns: Name, Race, and Result. Lists winners and runners-up for the VI. Kötészek eladáversenye.

Jelöltjeink: Passable — Radoliffe.

VII. Kötészek versenye. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a 2-iknak. Táv 1000 méter.

Table with 3 columns: Name, Race, and Result. Lists winners and runners-up for the VII. Kötészek versenye.

Jelöltjeink: Bonvivant — Zeuzsi — Drift.

Czimbalom advertisement. Large stylized text 'Czimbalom' with a description of the instrument and contact information for Appel Ig. Gróf Károlyi-u. 24.

Az Esketési Ügyvivőség advertisement. Text describing the services of a notary public, including document preparation and legal advice.

Pollitzer Mór és Fia advertisement. Text describing orthopedic products and a photograph of a man in athletic wear.

„KOLOP” kénésfürdő és gyógyviz advertisement. Text describing the benefits of the Kólop thermal water and spa, including contact information for the Kólop-Árnyék Hotel.

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK.

Tavaszi meeting.

Szombat, május 7.

I. nap.

Délután 3 órakor.

I. Megnyitó verseny. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másadiknak. Táv 2000 méter.

Table with columns for horse name, jockey, and trainer. Includes entries like Dreher A. ur 46 p k Gohst vira, Ugyanaz 46 p k Raabe, etc.

II. Nyeretlenek eladó handicapja. 2000 korona. Táv 1600 méter.

Table with columns for horse name, jockey, and trainer. Includes entries like Söllinger R. sráz. 46 s h Adept ap Abonnet, Gr. Bathfány E. 36 p m Fair play, etc.

III. Br. Wenckheim Béla emlékverseny. 4000 korona a győztesnek, 1000 korona a másodiknak. Táv 1600 méter.

Large table with columns for horse name, jockey, and trainer. Includes entries like Gr. Andrassy T. 36 p k Véletlen, Ugyanaz 36 p k Veloce, etc.

IV. Sándor díj. Gátverseny. 100 arany értékű tiszteletdíj. Táv 3200 méter.

Table with columns for horse name, jockey, and trainer. Includes entries like Dreher A. ur 46 p k Raabe, Kinsky Zs. 46 p k Haza, etc.

M. kir. folyammérnöki hivatal Zomborban.

665. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kisközeg-vörösmarti dunapartnál 1898. évben szükséges 14862 m³ kőanyag... hó 14-én, délelőtt 10 órakor...

Zombor, 1898. évi május hó 2-án.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

érdeklőm oly annyira van felhalmozva cipőárukkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni.

Table listing various types of shoes and boots with prices. Includes items like 'Czagos cipő', 'Borjábőr kutyabőr-szárral', 'Dívalos barna színű', etc.

Advertisement for 'Költöztetési Bútorszállítási Vállalat' (Moving and Furniture Transport Company) with contact information.

Advertisement for 'AUFRICHT GYULA' (AUFRICHT GYULA) furniture store, located at Budapest, Andrassy-ut 50.

Advertisement for 'Butorcsarnok' (Furniture Store) featuring a large illustration of a dining table and chairs.

Advertisement for 'SEFFER ANTAL' (SEFFER ANTAL) furniture store, located at Bpest IV., Károly-laktanya.

Advertisement for 'Üdvös tanács' (Useful Advice) regarding health and medicine, mentioning 'Mellpasztillái'.

Advertisement for 'FOGAK' (Teeth) and 'Fogorvos dr. NEUFELD' (Dentist Dr. Neufeld) located at Budapest, Kossuth Lajos-u. 4.

Advertisement for 'Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot' (Dr. Lengyel's Fir Balsam) with a circular logo and detailed text.

Advertisement for 'Hungária-kávé' (Hungary Coffee) and 'Szalady Antal gyárosnál' (At Antal Szalady's factory).

MINDENFÉLE

A japáni udvarból. A Revue des Revues érdekes részleteket közöl a japáni udvarról. A japáni császár — Mutsu Hito — ki jelenleg 35 éves, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy országába bevezesse az európai viseleteket és szokásokat, miben nagy segítségére volt a császárné — Hayo Sama is. Két évvel házasságuk után a császárné nyitott kocsiiban egyedül kocsikázott a japán főváros utcáin, míg a császár más kocsiiban, szintén egyedül követte; 1890-ben azonban a császárné elég vakmerő volt, hogy már a császárral karongva mutogassa magát. Ha tekintetbe vesszük, hogy az előtte uralkodott császárné soha, semmi alkalommal sem mutogatták magukat nyilvánosan, könnyen megérthető, mekkora bátorságra volt szükség, hogy ő ezt megtegye. Egy időben a császárné japáni nemzeti viseletben járt, most azonban párisi és londoni divat szerint öltözködik. Az európai ruhaviselet bevezetése azonban nem volt könnyű dolog, mert a szabóknak tilos volt a felsőes személyhez közeledni avagy azt érinteni. Ezen a nehézségen úgy segítettek, hogy kiválasztottak egy, a császárnéhez hasonló, megfelelő leányt és aztán erről vették a mértéket. A császárné igen kis asszonyka és az európai ruha nem sokat mutat rajta. Az arca azonban rendkívül nemes vonású és kellemes kifejezésű. Ő felsége a császárné líres a jótékonyágáról; számos kórházat, menhelyet és hasonló intézményt létesített.

A nagyoló yankeek. A yankeek nem hiába a reklám nagymesterei; ők a háború céljaira is felhasználják a reklámot. Eddig csak a háborúról szóló távirati hírekkel nagyoztak, most már más eszközökhöz is folyamodnak, hogy akármi módon imponálhassanak a világnak, de főképp a spanyoloknak. Ujabbán a következő dolgokkal állottak elő az ellenség megrémítésére: 1. Edison egy olyan gépezetet talált föl, mely egy folyam víztől működésbe hozva, öt perc alatt a legnagyobb és legerősebb ellenséges tábort is elpusztítja. 2. Egy amerikai mérnök kitalálta a módját, hogy a szárazföldről a nagy tengerek bármely pontjára lehet vezeték nélkül telefonozni. A villamos áramot — a nap vezetné. 3. Egy holland mérnök a zsebében hordja egy olyan, tenger alatt járó hajónak a tervét, amely egyéjben három Whitehead-féle torpedót tud ártalmatlanná tenni. A hajón olyan lövegek lennének, amelyek egy 80 fontos dinamitöltényt tudnak kiröpíteni, másfél mértföldnyi távol-

ságra. 4. Egy amerikai ember olyan műszemet talált föl, amelylyel 150 méter lábnyi mélységből meg lehet látni a víz színén járó hajókat és a víz alatt járó torpedókat, ami éppen elég jó eszköz a tenger alatti kémiszolgálatra. 5. Olyan léghajók vannak az amerikaiaknak, amelyekről öt mértföld magasságról meg lehet figyelni az ellenséges hadsereg minden apró részének mozdulatait és egyenes irányban olyan robbanó eszközöket lehet ledobni az ellenségre, amelyek borzasztó pusztítást vihetnek végbe.

Az eszkimók sajtója. A sarkvidéki lakók jelenben a civilizáció minden áldásaiban részesülnek. Már három lap jelenik meg az északi sark vidékén. Az „Eskineo-Bollettin“ kis távolságban Wallis-foktól a Behring-kerületben levő egyik faluban jelenik meg, ahol az angol misszionáriusok iskolát alapítottak. Ez évente csak egyszer jelenik meg, még pedig az évente egyszer oda ellátogató s a világi híreket hozó hajó tiszteletére rendezett ünnepélyek alkalmából. E lapot kemény, kartonszerű papírra nyomják. A Grönlandban levő Gottlaabban jelenik meg a 14. század ujság, hasonlóan egyszer évente. Ennek címe magyar fordításban: „Valami olvasnivaló, mindennemű érdekes hírek.“ E lap némely évben illusztrálva is megjelenik. A harmadik ugyancsak Grönlandban jelenik meg „Kaladlit“ cím alatt. Erről azonban nem lehet határozottan tudni, hogy havonként vagy kéthavonként jelenik-e meg.

Emberáldozatok Afrikában. Az összes, vagy majdnem az összes néger fajnak van némi fogalma a halhatatlanságról; ezt azonban úgy képzelik, hogy a halál csak közvetítő a jövőbeli élethez, mely körülbelül olyan, mint a jelenlegi. A főbb emberek meg vannak győződve, hogy ha akkor, midőn át lépik a jövő élet küszöbét, bizonyos számú rabszolga-kíséret fölött rendelkeznek, akkor abban is a jelen élet pozíciója szerint fognak élni; e hit aztán a kegyetlen emberáldozatokat követeli. Midőn tehát egy főbb ember hal meg, kiválasztanak bizonyos számú rabszolgát és leölik azokat, hogy ezek lelke kísérje aztán a főembert a más élet útjára. Ha a gazdának harmincz férfi és husz nő-rabszolgája van, akkor ezek közül hét-nyolcz férfit és hat-hét nőt ölnek le. A férfiakat lefejezik, a nőket pedig felakasztják. Midőn nőt áldoznak föl, akkor rikiütő színű ruhába öltöztetik, kifésülük s amennyire csak lehet, fölcifrázzák. A bakó aztán hátraköti a kezét, nyakára hurkot vet és egy közeleső fára felhuzza. A férfiakat fehér lepedőszerű ruházatba öltöztetik és a lefejezést a bakó kardszerű késsel hajtja végre.

A debreczeni diákok életéből.

Ha a régebbi magyar diákság életére gondolunk, úgy tűnik föl az előttünk, mint egy kietlen pusztán, melyen egy-egy ismeretlen madár repül keresztül. Ugyanis a régi magyar diákság belső életéből keveset tudunk. Sem a történelem, sem az irodalom, sem a sajtó nem méltatta azt eddig olyan figyelemre, amelyet a gazdag tárgy megérdemelt volna. Inkább csak képzeletbeli diákalakok maradtak fenn. Mint például a garabonciás diák legadás alakja. Aránylag legtöbb adatot a debreczeni kollegium több száz éves könyvtára őriz a régebbi diákeletről. Ottani levelezőnk most egy 230 év előtt történt eseményt elevenít föl. A tisztelt regény- és szindarabcsináló urak talán fölhasználhatnák e témát, mert csupa mozgalom, pezsgő élet és csupa drámai elevenség ez. Innhol a régi, igaz diáktörténet:

1648-ban a debreczeni tanulóifjúság — vagy amint akkoriban neveztek, a kis tudós tanoda növendékei — meg ültek a Szokolyai István igazgatótanár ellen pártoskodást kezdének forralni, olyan tartozást tulajdonítván neki, amivel — állítólag — nem volt adós s így nem is akarta megfizetni. Szokolyai értesült — amint ő mondta — az „ármánykodás felől“ és panaszt tett a városi tanács előtt, segélyt kérvén a baj orvoslására. A tanács meg is kísérlette közbelépése által a dolgot eligazítani s éppen keddi nap lévén, vásári alkalomra több lelkész bejött a vidékről, mikor a város főbírája, Kerekes Mihály tanácsgyűlést hívott össze, hová a környékbeliségekből begyülekezett papok és tanítók is hivatalosak voltak, hogy egyenlő akarattal vessenek véget a pártütésnek, úgy, hogy a zendülés indítóit és vezetőit, kik a nagy diákok közül valók voltak, kipuhatolván, kérdőre (examenre) vonhassák és az iskolából kitiltásák.

De csakhamar megtudta a tanács a szándékát az ifjúság s a coetus azonnal az izgatott részére állt és a főbb bünösöket a tanács hívására nem bocsátották ki körükből. Ha a hegy nem jött Mohamedhez, Mohamed megy a hegyhez — gondolta a tanács. Felmennek azért a tanácsteremből a téns karok és rendek az iskolába, magukkal vive egy csapat felfegyverzett polgárságot, azon szándékkal, hogy ha szép szerivel nem engedelmessé válnak, fegyveres erővel törik meg makacsságát. Az ifjúság látván ezt, elhatározza, hogy teljes erőből ellenszegül e durva támadásnak s bezáratják az iskola kapuit a hatalmaskodók előtt és belől, fegyveres kézzel, mindenre készen állanak. A

Damjanics Szolnoknál.

Irta: Mentaller Lajos.

(Folytatás és vége.)

Nézzük Görgeinek következő levelét:

Damjanics tábornok urnak, a IV-ik hadtest parancsnokának.

Kelt Tisza-Füreden, 1849. márczius 8-án.

Épen most értesülök, hogy Vécsey tábornok, személyes ügyében, Debreczenbe utazott. Ezáltal tulajdonképen a III. és IV. hadtestek főparancsnoksága további kinevezés nélkül is Önt illeti meg.

És minthogy én ismervén Klapka ezredes bajtársunknak szerény, tapintatos lelkületét, meg vagyok róla győződve, hogy Önnek sohasem lesz alkalma őt azzal vádolni, hogy egyenetlenségre szolgáltatott okot. Vécsey tábornok urnak a harmadik hadtesttől történt önkéntes elutazása nekem elegendő biztosítéknak látszik arra nézve, hogy csapatának hadműveletei Szolnoknál sohasem fognak a vezérek egyenetlenségén hajótörést szenvedni, mihez is a jó ügynek, melyért küzdünk, Önnek, tábornok ur, sőt mindnyájunknak, akik a haza sorsát igazán szívünkön hordozzuk, örömteljesen szerencsét kívánok.

Az én hadműveletem főirányát a helyi viszonyok miatt nem lehet Poroszlón át eszközölni. Ha Poroszlónál torkolok ki, akkor némi tekintetben folyvást sakkba tartatom és pedig első sorban az által, hogy az ellenség mindent felemészített és kifosztott, lehetetlen sereget élelmezni; azonfelül, hogy egyetlen esős nap az utak feláztatása által

azonnal véget vet minden jelentékenyebb hadműveletnek; egy felsült vállalat esetén pedig nincs más hátrálási vonalam, egy, óráig tartó fedezetlen szorulónál. Ezért Tokajnál szándékozom átkelni a Tiszán és csak akkor szólítani fel a Szolnok mellett álló hadat arra, hogy saját hadműveleteit a 7-ik hadtestével kombinálja, mikor majd nekem sikerült Poroszló-val és Szolnokkal azonegy színvonalra, tehát körülbelül Miskolcra érnem.

Azalatt a 2-ik hadtest Aulich tábornok alatt itt marad Tisza-Füreden s az ujra felszabadult Poroszlót megszállva tartja, az én Tokaj felé való mozdulatomat Heres és Füzés-Abony irányában való tüntetések által leplezgetvén.

Hogy Szolnokon időközben mit lehessen tenni, azt egy oly derék tábornok mint ön, a helyszínen helyesebben ítélheti meg, semhogy ebben én sikeres tanácscsal szolgálhatnék. Görgei.

A Damjanicsnak a fenti levélre adott válaszára Görgei Arthur a következőket felelte:

Az I., III. és IV. hadtest parancsnokának, Damjanics tábornok urnak.

Kelt Tisza-Füreden, 1849. márczius 10.

F. hó 7-éről kelt becses levelének hangja biztosít Ön hősi lelkének legnemesebb gondolkozására felől. Örömmel ragadom meg az ide nyújtott jobbot. Maradjon jelszavunk: A haza megmentése!

Én önt felülemelkedettnak tartom, minden sücsceptibilitáson, csak úgy, mint Klapkát, Aulichot és önmagamát. Ez megnyugtat a legközelebbi jövő

iránt; ha az aligmult, — mitől isten óvjon, — akadályt nem gördít jószándékaink elé.

Az országgyűlés gyanakszik a hadseregre! A hadügyminiszter a multnak szoborképe, képtelen helyesen fogni fel a jelent, avagy csak hinni is benne. Vetter, a mi főparancsnokunk, válságos percekben két izben nem vállalta el a fővezényletet.

Egyedül Kossuth hisz a forradalomban, a hadseregben s önnönmagában. Egy antik, tisztá jellem, kár, hogy nem katona!

A hadsereg, voltaképen annak egyes részei, többnyire mindegyik saját vezéréhez ragaszkodik s ezért a haza sorsa ezek kezében van. Ezért egyre van szükségünk és ez: egyetértés egymásközt s az elnökkel! Én részemről szilárdan el vagyok határozva ezen egynek érdekében minden áldozatra. S ez ime, hitvallásom. Görgei.

A szolnoki győzelem híre márczius 5-én este érkezett Tisza-Füredre, ahol a magyar sereg főhadiszállása volt.

Dembinszky altábornagy, a fővezér, látván, hogy állása tarthatatlan, Damjanics Jánost ajánlotta maga helyett fővezérnek s Mészárosnál sürgette Damjanics mielőbbi kinevezését. A hadügyminiszternek kijelentette azt is, hogy Damjanics oldala mellett, ha ez lesz a fővezér, ő kész a tábori főnökség vezetését elvállalni s magát Damjanicsnak alárendelni.

Mészáros Lázár nem fogadta el Dembinszky ajánlatát s nem Damjanicsot nevezte

kívül hékétlenkedők közül egy tanácsnok beküldte az ifjuságnak, hogy hosszúságú beöket s a lázongókat szolgáltatassák kezükhez, de belülről semmi válsz nem érkezik. Hiába igéri a tanács az ifjuság irányában továbbra jó akaratát, mézes-mázos beszédek nem hatnak a diákság felháborított indulatjára... És még dorgáló intelmeikkel sem boldogulnak. Így, mivel egyik fél sem engedett, nem lehetett az ügy jó kimenetelét várni. A fiatalság szorososan ragaszkodott az iskola szabadságához és azt mondta, hogy ezen dolog elintézése nem a tanácsot és az általa összegyűjtött eszélelék-népet illeti, hanem a felettök egyedül remélkező praedicatori generális gyűlést.

Ezen helyes okok sem voltak képesek eltávolítani a tudományok szent oltárától a jogtalanul támadókat.

Ezek sem akarván bosszúlatlanul hagyni a rajtok elkövetett gyalázatát, felszaladnak az iskolába, hirt adnak az ifjuságnak és szavokra fegyveres kézzel rohannak az őrárat ellen. Ezenkívül a város népét, bárhol találkoztak is vele, kik talán az egész dologból mit sem tudnak, nagyzó természetűknél fogva üldözik, ütözik, verik: némely polgár házára rárontanak, mint valami haramiák. Sok garázdaságot vittek végbe. Több embert meg is öltek.

Rémítő zaj támadt ebből. A lakosság, mint-hogy ekkortáiban idegen nép uralmától rettegett, az ellenség betörését gyanította; mennyivel dühösebbek lettek, midőn látták, hogy majdnem saját fiaik háborognak ellenük.

Bőszülten tör azért a sokkal nagyobb számú polgárság a diákokra, némelyiket keményen megsebesítenek, az egészet pedig visszaverik az iskolába.

Igy lecsendesült a zaj.

Azokat a diákokat, akik a verekezésben résztvettek, végkép kiűzték, hanem a két jurátusféle, mielőtt az ügy iskolai széken tárgyalás alá került volna, félméltán megugrott Debreczenből, bucsut mondván a kapufélfának.

Az ifjuság, mint az avult íráskökből kitudható, voltaképp nemcsak Szokolya, hanem az összes téns tanár urak vaskalapossága ellen harcolt. Ez a harc, sokkal szelidebb formában ugyan, de harmadfélszázad óta sokszor megújult és ép úgy nem lehetett legyőzni a vaskalaposságot (egészen a legújabb időkig, amikor az magától elmúlt), amint-hogy a tanári kar is vagy kétszáz évig oly hiába küzdött az ifjuság rendkívüli szilajsága ellen, amelyt ma már a műveltség magától megfékez.

ki fővezérnek, hanem Vettert s e kinevezéssel újra elhintette a vizsálykodás magvát.

Utólag, Emlékirataiban, elismeri Mészáros, hogy hibázott, mikor nem Damjanicsot, hanem Vettert nevezte ki. És bűnbánólag teszi hozzá: „Mi sok történet volna másként, vagy egyáltalán nem történik”, ha Damjanics lett volna Vetter helyett a fővezér.

És Mészáros Lázárral együtt méltán vehetem talán fel én is azt a kérdést: ki tudná megmondani, mi lett volna szabadságharcunk végeredménye, ha 1849 márczius elején Damjanics, a hírkoszorúza vezér áll a győztes honvédsereg élére s lelkét, szellemét, egész tetterejét a haza függetlenségének szenteli, melyet annyira bálványozott? Mi lett volna, ha nagyhírtelen Damjanics katonai neve ép úgy összeforrott volna a haza függetlenségének eszméjével, mint ahogy össze van azzal forrva Kossuth Lajos szent neve ma is?

Hisz tudjuk a történelemből, hogy vannak olyan idők, midőn egy ország egyes ember szeszélyének, jó- vagy rosszakaratának van kiszolgáltatva.

A nemzet ez emberben győz vagy bukik!

Hogy igazam van, arra legnagyobb bizonyíték a hatalmas amerikai köztársaság, melyt csak az emelt mai nagyságára, hogy első polgárában, Washington Györgyben, megvolt a hazafi és polgár minden erénye.

Pedig bizony-bizony sokkal nehezebb volt az Egyesült-Államok függetlenségét kivívni, mint Világosnál a honvédekkel letétetni a fegyvert.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(14)

Írta: CROKER M. B.

— Oh, ennek a védencnek van magához való esze, szemmel fogja kísérni Waringet. azaz a tanítvány ügyelni fog a tanítóra, azonkívül reményem, hogy Clarendonnak is megjött már az esze.

— Adja Isten! — volt a kissé tamaszkodó felkiáltás.

Jervis Mark, mielőtt Bombayba érkezett, azonnal felkereste Boston és Bell ügyvédöket, hogy atyjának címét megtudja, ami csak nagy nehezségekkel sikerült. A főnök magánbeszélgetésben nagyon a lelkére kötötte, tartsa titokban a címet, különben neki, az üzletembernek, komoly kellemetlenségei támadnak; mert Jervis őrnagy a maga ura és az ügyeit, melyek egyébként ezidő szerint teljesen valami Cardozo urra vannak bízva, nagyon titkolja. Az ő célgükkkel Jervis őrnagy már nincsen egyenes összeköttetésben. Azután a főnök egy kártyára firkált valamit és ezt átnyújtotta Marknak. A fiatal ember olvasta:

— Mr. Jones Hawal-Ghat, via Shirani.

A legközelebbi posta erre a címre az apának a fiu levelét vitte.

XI.

Márczius vége felé forró, holdvilág nélküli való éjszakán, Bombay és Kalkutta között a szabadban hirtelen megállott a postavonat. A gép izzó parázsának és a kocsi lámpáinak világánál nem lehetett mást látni, csak néhány kísértetiesen a magasba emelkedő távirópóznát, egy poros kaktuszokrot és a közeli bozót körvonalait. Az ablakokból megrettenve tekintettek ki az emberek a sötét éjszakába és a nagyobbára nem európai hangzású beszéd izgatott hangjai örületes lármává olvadtak össze. De mindezt tulharsogta a gép zugása, prűszkölése és a sip sikító fűtje.

— Mit jelent ez? — kérdezte egy ezüstös hang, miközben az egyik első osztályú női szakasz ablakán csipkekendőbe burkolt fej volt látható.

— Semmi rosszat! — felelte alulról az utról kellemes tenorhang. — Nem sokkal előttünk összeütközött két tehervonat és most el van zárva az út.

— De emberéletben csak nem esett kár?

— Csak néhány néger pusztult el — felelte könnyelműen a kellemes hang.

— Ébren vagyok-e vagy álmodom? — kiáltotta hirtelen élénkséggel a hölgy. — Ön az Waring kapitány, vagy nem?

— Hát miért ne legyek én az? — felelte Waring, aki felbágyott a kocsi lépcsőjére és bepillantott a kocsi, amelyben sok podgyáson kívül két hölgy, egy majom és egy kis zöld papagály volt. — És ha én nem csalódom, akkor Bellett asszonyhoz van szerencsém.

— Honnan kerül ön ide? — kérdezte csodálkozva a hölgy. Azt hittem, örökre elhagyta Indiát. Hát mi hozta ismét közénk?

— Az itt átelt boldog napok emléke és a postagözös.

— Ugy-e, nem kell attól félnünk, hogy egy utánunk következő vonat belénk ütközik? — kérdezte most aggodalommal a másik hölgy, aki a szakasz ellenkező oldalán ült.

— A legkevésbé sem, mi veszélyen kívül vagyunk.

— Waring kapitány, a nővérem Coote asszony — végezte Bellett asszony a különös bemutatást. — De most már talán megmondhatja, hol vagyunk és mi lesz velünk.

— Hol vagyunk? Körülbelül másfél órányira Okara állomástól. És mi lesz velünk? Sajnálom, de vigasztalóbbat nem mondhatok, mint azt, hogy eddig az állomásig valószínűleg gyalogolnia kell. Az én védelmem alatt, ha ezzel megtisztelt.

— Másfél órai gyaloglás! — kiáltotta a hölgy megijedve. — Jóságos ég, ennyit évek óta nem gyalogoltam! És hozzá, olyan vékony cipőim vannak. Nem utazhatnánk inkább a gépen?

— Igen, ha a gép át tudna ugrani néhány száz teherkocsit. De a csillagok kibújtak.

lámpást viszünk magunkkal és mindig a vasúti töltés közepében maradunk. Már táviratoztak segélyvonatért, mely Okaruban vár ránk, és azon utazunk tovább, Legfeljebb, ha egy-két órát várniuk kell.

— Akkor hiába minden. Legjobb, ha kedélyesen fogjuk fel a dolgot, úgy, amint azt mások teszik — jegyezte meg a másik hölgy, amikor egy sereg vidáman beszélgető bennszülöttet látott, akik vállakon cipelték a podgyászt.

— Csak azt kívánom, hogy Okaruban valami harapni valót kapjunk, mert ekkora mars kiéhezleti az embert, de tudom, hogy ott nincs más, csak kecskecotelette és tegnapelőtt készült, felmelegített rizs. Szerencsére elhoztam a teát forraló készülékemet.

— Én még jobban el vagyok látva; nekem kosaram van, amely jégbe hűtött pezsgővel, hideg nyelvel, fogolylyal, gyümölcsessel és hasonló jökkal van tele.

— Már az elmondásával is étvágyat csinál nekem. De hogyan akarja mindezt Okaraba vinni?

— Reményem, kapok erre egy kulit. De ha arra kerül a sor, inkább magam a fejemen viszem Okaraba a kosarat, de itt nem hagyom. A pénz különben csodát művel és így nem kétkedem, hogy ötven rupiáért akad nem egy ember, aki a kosarat is, meg az ön podgyászt is elviszi — mondotta Waring nevetve. Ezeket mondván, eltűnt.

— Ezt nevezem szerencsének, Nettie! kiáltotta Bellett asszony. — Ki hitte volna, hogy így találkozni fogunk! Én Mussuriban jó barátságban voltam Waringgal. Időközben alighanem vagyonra tett szert. Akkoriban gyakran voltak pénzzavarai, most pedig, amint látszik, csak úgy dűskál a pénzben. De most gyorsan, szedjük össze a sok czókmókot.

A vonat valamennyi utasa szedelőzködött. Néhányan lámpákkal ellátva, csoportosan utnak indultak és nemsokára egy tucatz kulival Waring kapitány is megjelent. Bellett asszony szakasza hamar kiürült. A kiürítéssel egy fiatal ember, aki valószínűleg Waring kíséretéhez tartozott, segédkezett és néhány perc múlva a négy személyből álló kis társaság vidáman elindult.

Alig haladtak ötven lépésnyire, lihegve utánuk futott az egyik kalauz:

— Boesánatot kérek — mondá Waringnak — az én kocsimban egy egyedül utazó hölgy van, nem venné-e azt a pártfogásába?

— Hol van! — kérdezte türelmetlenül Waring.

— Az utolsóelőtti kocsi első osztályú külön hölgyszakaszában.

— Nos Mark, ha külön szakasza van — akkor önhöz illik — mondotta Waring nevetve. Ez a fiatal ember tudniillik nagyon ijedős — magyarázta a hölgyeknek, azután Mark felé fordulva folytatta: A segítségre szoruló hölgy remélhetőleg öreg s mivel önnek szenvedélye az öreg hölgyek, fusson vissza érte és hozza el. De lehetőleg gyorsan hozza ám el azt az egyedülálló hölgyet, hiszen az egész história nem tarthat tovább öt percznél.

A fiatal ember, anélkül, hogy csak egy szót is szolt volna, megfordult és lassan elment a hosszú kocsisor előtt, míg végre elérkezett a vonat végéhez. Itt az egyik kocsiajtóban magános, fehér alakot pillantott meg.

— Maga a kalauz? — kérdezte egy nagyon fiatal hang.

(Folytatása következik.)

A világhírű
CHICAGO-kerékpár
BUDAPESTEN,
VII. kerület,
Erzsébet-teret 19. sz.
Perl és Löwinger.
Részletezett képe is kapható.
Képes kéjgyűjtők 10 kr. postabélyeg beküldésére ellenében küldeti le.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szombat, 1898. május 7-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 102. Havi bérlet 8.

Válás után.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Bissón A. Fordította Paulay.

Személyek:

Duray Henri Nádai
Bourganouf Vizvar
Champeaux Zilahy
Corbulon Gabányi
Egy napzamos Nácisz
Bourvarde Vizvarine
Liane Nagy Iboya
Gaurélie Pabóczy P.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Evi bérlet 16. Havi bérlet 4.
Broulik Ferencz ur vendékfel-
leptévei:

Tannhäuser

és a wartburgi mester-
dalnokok.

Regényes opera 3 felvonásban.
Szöveget és zenéjét írta Wagner
Richard. Fordította id. Abrányi
Kornel.

Személyek:

Hermann Ney D.
Erzsebet Vasquez
Tannhäuser Broulik F.
Wolfram Takacs
Walter Kertész
Biterolf Várady
Henrik Kias B.
Reimar lovag Kornay
Venus Kacsér M.
Pásztorfi Abrányiné

Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Először.

A két tacsó.

Színjáték 2 szakaszban, 8 képpel.
Írta Decourcelle Pierre. Fordi-
totta Komor Gyula. Zenéjét szer-
ezte Ij. Bokor József.

Személyek:

Korlor Georges Szirmai
Helene neje P. Lukács J.
Jean gyermekük Gyűrkő F.
St. Hyriex Armand Lühinszky
Carmen, neje Z. Hardy G.
E. Alboize Kóbert Raskó
Brisquet, az inasa Kiss M.
Vernier, orvos Szerdahelyi
Boutin Lendvai
Humbert Pál Kocsis
Simplice Ujvári
Boisdu Gazsi M.
Claudinet Kürty Klára
Fanfán Solymosi
Molot Tollagi
Fadart Tollagi

Kezdeté fél 8 óraker.

BUDAI SZINKÖR.

**Negyven éves kis
leány.**

(Une fille encombrante.)

Vígjáték 3 felvonásban.

Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ

682. szám. 682. szám.

**Mozgó fény-
képek.**

Bohózat 3 felvonásban. Írták:
Blumenthal Oszkár és Kadel-
burg Gusztáv. Magyar-
szöveg: Heitai Jend.

Személyek:

Kapor Kálmán Tapoczkai
Mariska Dedi E.
Göncz Bélint Hegedűs
Ruzsa Niko L.
Kázar Vilma Kalmár P.
Kaján Tibor Gál
Mészky Boris Góth
Ladányi Alajos Szerényi
Gumbos Szóke
Julius Munkácsy M.

Kezdeté 7 és fél óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Loie Fuller k. a. mint vendég.

Sztrogoff Mihály

utja Moszkvától Irkuczig.

Látványos színmű 9 képpel.
Jules Verne hasonló című re-
génye után írta Csépreghy F.

Személyek:

A czár Bala K.
Rendőrnagy Szilágyi
Kissóff tábornok Odry
Strogoff Mihály Molnár
Juliet Fűrésy
Biant Boross
Ogareff Halasi
Marfa Csetényi
Szangaria Hettyey
Nadia Somló
Rendőrkapitány Mátrai

Loie Fuller k. a. a szerpentia-
láncz feltalálója „A tatar kirá-
ny udvara” cz. képpel lép föl.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Derső.

Czigányszerelem.

Népszínmű (a czigány életéből) 2
felvonásban. Írta és zenéjét szer-
ezte Dankó Pista.

Személyek:

Tollas Zeiga Iványi
Dadó Ruzsi Latabárné
Lajos Moray
Marsca Kápolnay
Darázs Etel Guthi
Lajoska, fia Latabár
Csicsó Gyula Krémer
Dudrai Matyi Kiss
Szűcs Abris Horváth
Figyelmes Lejtényi
Emil, főpéczér Ardai

Kezdeté 7 és fél óraker.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. Kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház	Budai Szinkör	Nefelejcs Színház
Vasárnap d. u.	—	—	—	1848 Hadak utja	Aranylako- dalum	—	—
Este	Folt a mely tisztit	Romeo és Julia	Mozgófény- képek	A két tacsó	Sztrogoff Mihály utja	A csikós	Czigányszer- elem

**Szt.-Lukácsfürdő
kávéház és
vendéglőjének
megnyitási jelentése.**

Van szerencsém a n. é. közönséget, tisztellettal értesíteni,
hogy a Szt.-Lukácsfürdő részv. társulattal az éttermeket, a kerti
vendéglőt és a kávéházat berbe vettem s az összes helyiségeket

vasárnap, május 8-án, megnyitom.

Minden lehetőséget kihasználva, hogy a helyiségek a legdívato-
sabb kényelemmel legyenek berendezve, kitűnő magyar és francia
konyhárol és különleges elsőrendű borozórol gondoskodva van és
figyelemmel leszek a leggyelmebb kiszolgálásra.
A Szent-Lukácsfürdő helyisége a következőkből áll:
Egy nagy étterem egy gyönyörű balkonnal, 500 személyre elegendő
hely, gyönyörű kilitással, egy divatos kávéház, a világlegolvasottabb
újságjaival, nagyszerű kert, egész napon át arnyékkal és portmentes
levegővel, gyönyörű sátrakkal, kisebb és nagyobb társaságok részére.
Rosz idő esetére 1000 személyre fedett helyiség.
Reggeli zene és délutáni katonai zenehangverseny. Ellátás
hetekre és hónapokra. Dejeuner, diener, lakodalmak és bankettek a
házon kívül is. Magyar borok: Teleký Adám gróf, Stubenberg gróf,
Horváth Odón báró, Friesz gróf uraságok pinczéiből. Francia borok
a világ legnevezetesebb czegeitől. Valódi magyar, francia, német
perszók, eredeti hollandi és angol liqueurök, kőbányai udvari sör,
mindentelje asványvíz poharankint is.

Számos látogatást kér
Fodor L. J.
vendéglős és kávé.

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség és t. vevőim szive
tudomására adni, hogy **Rózsa-téren** és **Kossuth
Lajos-utczában** 1854-ben alapított üzleteimet be-
szüntetem és

Csakis Kigyó-utca 1. szám alatt

összpontosítottam esőernyő és nap-
ernyő árulimat. Ez alkalomból azon helyzetben
vagyok, hogy **nagymegnyitási nap- és eső-
ernyőket a legjutányosabb árákon**
adhatom.

Tisztelettel
Láng Ágoston, Kigyó-u. 1. sz.

Tavaszi és nyári
kalapok
a legnagyobb választékban és legegységesebb kivitel-
ben mérsékelt árákon.
A. LEGRAND
IV. ker., Váci-utca 25., I. em.

Finom női felhőneműeket és
menyasszonyi kelengyéket
jutányos árában, legnagyobb választékban ajánl
Kanitz Ferencz és Tsa
szepességi vászonraktára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Alkalmi vételek.

Remekszép
selyem-, plüsch- és
posztó-
függönyök
modern műhímzéssel, egy-
mint gobelin-bordűrök-
kel, továbbá

menyezetes égy
selyemből, dupla ágyterít-
tővel együtt, bámulatós
olcsó árában eladatik
Markovics
kártyos és díszítő.
VI., Teréz-körut 34.

Kávé
olvasolva és hőmentve
házhoz szállítva.
4 1/2 kg. Kuba 6.50
4 1/2 kg. Mocca 6.50
4 1/2 kg. Jáva 6.50
4 1/2 kg. Gyöngy 6.80
valóságos garanzírozva.
Marsner-féle

pezsgő-limonádé
100 ár 2 kros . . . 1.40
140 " 1 " . . . 1.—
hőmentve küld a Budapesti fő-
raktáros
Belák István
Budapest, VII., Rottenbiller-
utca 4. Fiume, Mlaka 115.

100.000 sorsjegy
50.000 pénznyeremény
I. huzás
folyó évi
május hó
11-én.

II. osztálysorsjáték
május hó 11-től — október 13-ig
50.000 nyeremény,
melyek közül a legnagyobb
esetleg
EGY MILLIÓ
korona
lehet

A II. magy. kir. szabadalmazott
Ösztálysorsjátékhoz
eredeti sorsjegyeket ajánl
BOGDÁNY S.
főelárusító fővárosi sorsjegy-irodája
BUDAPEST, IV. ker., Váci-utca 11. sz.
a kinél a legutóbbi I. osztálysorsjátéknál számos
főnyereményt nyertek, a többek között a
25534 számú sorsjegyre
200.000
koronát.
Vidékre pontos szétküldés utánvé-
tellel vagy a pénz előleges
beküldése ellenében.

Az első
május 11-iki
huzáshoz a sors-
jegyek árai:
Egy egész sorsjegy 8 ft
Egy fél " 3 ft
Egy negyed " 1 ft 50
Egy nyolczad " 75 kr

Az összes
hat osztály
sorsjegyeknek árai:
Egy egész sorsjegy 80 ft
Egy fél " 40 ft
Egy negyed " 20 ft
Egy nyolczad " 10 ft

Zavaszi Nemzetközi Kiállítás
az új műcsarnokban
az **Andrássy-utvégén**
1898. április 15-től június 15-ig.
Nyitva reggel 9 órától este 7-ig.
Csütörtökön este 7—11-ig séta hangverseny.
Buffet.
Belépő-díj egy korona. s
Vasárnap délután 1 órától 20 krajczár.

Barokaldi Nép-aréna!!
VÁROSLIGET.
Ma és mindennap délután 3 órától este 9 óráig mű-
vész-előadás nagy változatosságu, különleges műsorral.
Naponta az esti előadás záróadékaul 919
A tüzoltók
Előadva kutyák és majmok által Idomítva és elővezetve
Barokaldi György ur által.

NEMZETI KASZINÓ
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5. szám.
Kovács E. M. nyilvános vendéglője.
Előkelő étterem, a vidéki előkelőségek találkozó-
helye. Kitűnő magyar és francia konyha és jó borok.
Reggeli- és déli-ebéd 1/12 órától fogva két
forintért szolgáltatik.
Étlap szerint rendez vendéglői árak.
Friss konyha éjfélig.
Asztali bor házhoz, szállítva, 50 kr. literje.

HAZAI IPAR:
Wein Károly és Társai

szepességi vászongyárosok
ajánlják hírneves kasmárki és bussóki vászon- és kamuka- (damast-) gyártmányukat. — Főraktár:
Budapest, Koronaherczeg-utca 8. sz.

Herbster-Velodrom
Tattersaal.

Kerepesi-ut, a keleti pályaudvarral szemben. 5000 négyszögméter fedett és 6000 négyszögméter nyílt

kerékpáriskola.

Legnagyobb kényelemmel és kerékpárgondozási istállóval berendezve. Az iskolából hetenként ketszer saját vezetésem alatt kirándulások rendeztetnek. Beiratások egész napon az városi rakta-ranban elfogadjatnak. 978

HERBSTER KÁROLY nagy kerékpár-raktára
Budapest, Károly-körút 9.

AZ „ANGOL SZABÓHOZ”.

Figyelmeztetés.

Altalánosán ismert és megtisztelő bizalomnak örvendő cégünk jó hírnevét kihasználni szándékozó konkurrensaink közül többen a t. vevőközönség félre-vezetésére cégünkhöz hasonló hangzásu elnevezést használnak. Midőn a t. vevőközönség figyelmét e körülményre felhívjuk, egyttal kérjük, hogy be-vásárlásainál cégünkre

az „Angol szabóhoz”

elsőrangú férfi- és gyermekruha-áruház
Károly-körút **12. sz.**,

a Forst-féle ujonan épült házban, a Huszár-házzal szemben ügyelni kegyes-kedjék. A t. vevőközönségnek további bizalmát kérve.

Kiváló tisztelettel

KOHN HEILMANN és FIAI

az „Angol Szabóhoz”

Károly-körút **12. sz.**, a Huszár-házzal szemben.

Felülmulhatatlan!!

A DIADAL magyar ékezzel ellátott kézi nyomda.
A DIADAL nélkülözhetetlen minden művelt egyének.
A DIADALT ki egyszer bírja, tovább ajánlja.
1 szám 71 betű 1.90
2 „ 130 betű és szám 2. —
4 „ 235 betű és szám 3. —
6 „ 420 betű és szám 4.80

A DIADAL készlet oszias bádorgozolemezében állandó festékpárnával, csipetű-és betűtartóval van ellátva, mely külön nem számítottatik.

A DIADAL magyar ruggyanta kézi-nyomda egyedül gyártó!

BIENENSTOK LIPOT és FIA
Budapesten, csak Deák Ferencz-utca 17. sz.
Ruggyanta-Bélyegző gyárában

készülnek a legtartósabb, kétszeresen vulkanizált bélyegzők. (950)
Ruggyanta-keletbélyegzők forgatható kerekkel (nem szalag.)

Véső-intézete
peosétnyomók, dombornyomó-sajtók, érobélyeg-zők stb. készítésére.

Himzőminta-gyára.
Monogrammok, minták és előnyom-tató sablonok.

Teljes előnyomdák 10 frittól, bármely összegig berendeztetnek, sőt részletfizetésre.

ÁLLANDÓ FESTÉKPÁRNA a legjobb minőségben
9 1/2 x 5 cm. 60 kr., 11 x 7 cm. 80 kr., 16 x 8 cm. 1 ft 20 kr.

Peosétbélyegzők és számozó-gépek osakts a legjobb kivitelben, egyedül **BIENENSTOK LIPOT és FIANÁL**, Budapesten, csak Deák Ferencz-utca 17. sz. Vidéki megrendelések postafordultával, az összeg beküldése mellett postadíjmen-teszen. Ügyadók felvétetnek.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.
Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól 1/2, kocsin 3/4 órai távolság. Május-augusztus hóna-pokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradra). Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírh 49° C. meieg természetes hévíis javulva van: az itteltek és izmok ceusos bántalmánál, idült s különösen savas ittellet loboknál, csonttörések és különösen viszamaradt vastagodásoknál, kézcsénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheuma-tikus atapon keletkeztek (sacháánál); különös borbajoknál, végre a női teveszervek bizonyos bajainál, különösen a méhmögötti és közötti tszadmájgyökérnél; belsőleg: hevony és idült gyom-bántalmánál, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos: **Dr. Kazay Kálmán**. A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 ft között válto-kozik. Gyógyterem (Coursalon) hirdapokkal és tokeasztállal. Terrázkok szép kilátással. Éttermek, séta-helyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az orlóben jó tekepálya.
Hat tükör-fürdő, osalád- és kádfürdőkön kívül másfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradal.
Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elle-mert jó konyhája és pinczéje kétsen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket.
Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezzel fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.
Kiváló tisztelettel
KERNÁTS JÁNOS, bérliő.

Bank- és Váltóüzlet Részv.-társaság
Budapest, V., Dorottya-utca 12. sz.

A magy. kir. szab.

Osztálysorsjáték
főelárusítója.

A legközelebbi húzáshoz 1898. má-jus 11. és 12-ére ajánljuk a sors-jegyek mielőbbi megrendelését.

A sorsjegyek árai:

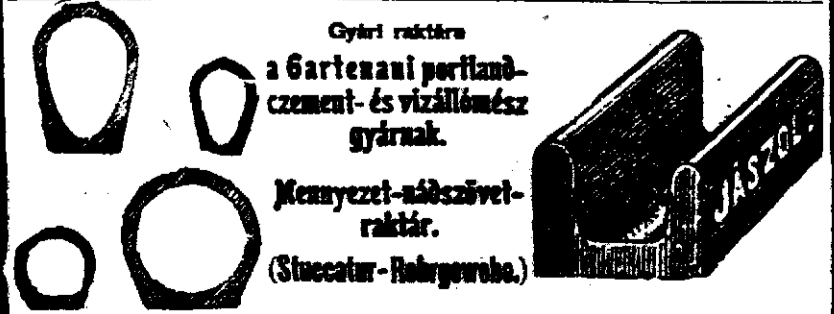
A május 11-12-iki húzásra:	Mind a 6 húzásra:
Egész sorsjegy 6 ft — kr.	Egész sorsjegy 80 frt.
Fél sorsjegy 3 — „	Fél sorsjegy 40 „
Negyed 1 . 50 „	Negyed 20 „
Nyolczad sorsjegy 75 „	Nyolczad sorsjegy 10 „

ME Tervezetek kívánatra ingyen.

WALLA JÓZSEF
mozaik- és cementáru-gyára
építési anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 13. szám.

Vállalkozik: Gránit-terazzo Betontrozások Medenczék Cement-lapok és Mozaik-lapokkal kö-vezések elkészítésére Fáyencsa-lapokkal falburkolások stb.	Csatornázások Szökőkutak Jászolók Cementvízelők Raktárt tart: Kerámilapok Keltetmi-lapok Terracotta-árak	Mozaik-lapok, mett-lachi módra Aszfalt tető-lemez Aszfalt elszigetelő-lemez Tűzálló-téglák Kőagyag-cedvek Kémény-toldalékok kőagyagból stb.
---	---	--

Gyári raktára a Gartnerani portland-cement- és vízállómész gyárnak.
Mennyezet-ábszűvel-raktár.
(Stuccatur-Rohrgewebe.)

Ezen rendelőlévél kivágandó!

Török A. és Társa uraknak

BUDAPEST.

Sziveskedjék a m. kir. szab. sorsjáték első osztályához.....
eredeti sorsjegyet részemre küldeni.
A befélt összeg: } utárvendé }
} postautalvánnyal küldöttk. }
frt (A nem kívánt túlvendé.)

Pontos címet kérünk.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY
LEGSZERENCSEBBESETBEN
1.000.000 KORONA

Minden
második sorsjegy
nyer!

1. JUTALOM
600.000 KORONA

Folyó évi
május hó 11. és 12-én
lesz ismét a
második nagy
magy. kir. szab.
osztálysorsjáték

első osztályának nyereményhuzása.

Ujból

TIZENHÁROM MILLIÓ

és
százhatvanezer korona

sorsa kerül biztos döntésre épuj, mint az első sorsjátéknál. — Általánosan tudva van, hogy az előző sorsjáték első osztályának sorsjegyei gyorsan elfogytak a nagy vételkedv folytán, ennél fogva kérjük a megrendeléseket minél előbb hozzánk juttatni.

Az első osztály tervszerű betétjel:

1 egész sorsjegyet frt 6.— | 1 fél sorsjegyet frt 3.—
1 negyed sorsjegyet frt 1.50 | 1 nyolczad sorsjegyet frt —.75

Török A. és Társa főelárú-
stók
BUDAPEST, Váci körút
4/B.

EGY FŐNYEREMÉNY
200.000 KORONA

ÖSSZESEN KISORSOLTATIK
TIZENHÁROM MILLIÓ
160.000 KORONA

100.000
sorsjegy

KÉT FŐNYEREMÉNY
400.000 KORONA

1. FŐNYEREMÉNY
1.000.000 KORONA

50.000
pénznyeremény!

Tüzmentes
pénzszekrényeket,
kazettákat,
vill. jelző-pénzszekrényeket, pánczélpénzszekrényeket és másológépeket szállít szolidan és olcsón
Hesky Testvérek
cs. és kir. szab. **bazal**
pénz-szekrény-gyára
Budapest,
VI. Szabolcs-utca 4.

Maga
jutalék, esetleg fixizetés
érhető el bárki által, ki
reálitívum eladásával foglalkozna. Ajánl. intézkedők
FUCHS H.
váltóháza
Egpest, Kecskeméti-utca 1.
Alapítottott
1896.

Plisé sés Gouvré-
intézet.
Wald Gyula
BUDAPEST,
VII., Király-utca 21.
Legpontosabb és leggyorsabb munkálása minden e szakmába vágó munkáknak. Vidéki megrendelések postafordultával. 565

Előfizetések
és
Hirdetések
felvételnek lapunk kiadó-hivatalában,
VIII., József-körút 65. szám

DÉLI VASÚT.

Közvetlen kocsik Budapest déli vasutról.

A nyári menetrendben, azaz 1898. évi május hó 1-től 1898. évi szeptember hó 30-ig Budapest déli vasúti pályaudvarról és viszont naponta a következő I. és II. osztályú közvetlen személykocsik közlekednek a gyorsvonatoknál:

Budapest d. v.—München Centralbahnhof és viszont Pragerhof—Marburg—Franzenfeste—Kufsteinon át.
Ind. Budapest d. v. 8 óra — percz este,
érk. München Centralbahnhof 9 „ 57 „ „
menettartam 26 óra.
Ind. München Centralbahnhof 11 óra 28 p. d. e.
érk. Budapest d. v. 9 „ 50 „ d. e.
menettartam 22½ óra.

Budapest d. v.—Velenze (Venezia) és viszont Pragerhof—Nabresina—Cormonsen át.
Ind. Budapest d. v. 8 óra — p. este
érk. Velenze 2 „ 15 „ d. u.
menettartam 19¼ óra,
Ind. Velenze 2 óra 10 p. d. u.
érk. Budapest d. v. 9 „ 50 p. d. e.
menettartam 19½ óra.

Ezen közvetlen kocsik minden gyorsvonatra érvényes I. és II. oszt. menetigazolvánnyal használhatók.
Budapest d. v. pályaudvaron Velenzébe közvetlen menetjegyek adatnak ki. Az utazás Ausztria-Magyarországban egyszer megszakiható.

Budapest d. v.—Fiume és viszont Pragerhof—St. Péteron át.
a) ind. Budapest d. v. 8 óra — p. reggel
érk. Fiume 9 „ 15 „ este
menettartam 13¼ óra,

b) ind. Budapest d. v. 8 óra — p. este
érk. Fiume 9 „ 38 „ d. e.
menettartam 13½ óra,
a) ind. Fiume 7 óra 45 p. reggel
érk. Budapest d. v. 9 „ 20 „ este
menettartam 13½ óra,
b) ind. Fiume 7 óra 55 p. este
érk. Budapest d. v. 9 „ 50 „ d. e.
menettartam 14 óra.

Budapest d. v.—Villach és viszont Pragerhof—Marburgon át.
Ind. Budapest d. v. 8 óra — percz reggel
érk. Villach 8 „ 12 „ este
menettartam 12¼ óra.
Ind. Villach 6 óra 12 p. reggel
érk. Budapest d. v. 9 „ 20 „ este
menettartam 15 óra.

Budapest d. v.—Pakrácz-Lipik és viszont Kanizza—Barconon át.
Ind. Budapest d. v. 9 óra 25 p. este
érk. Pakrácz-Lipik 1 „ 20 „ d. u.
menettartam 16 óra.
Ind. Pakrácz-Lipik 2 óra 50 p. d. u.
érk. Budapest d. v. 6 „ 29 „ reggel
menettartam 15½ óra.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Első szentendők közepében, levélbélyegekben vagy postautóval.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető ezimét is közli a hirdetésben, vagy a vállalt postautóval, akkor minden közlés után még 30 krajczár kinttartásdíj illetéke is fizetendő. — Célország az apróhirdetést postautóval beküldeni, s a szöveget az utólevél szövegére írni; esetleg különleges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket befejezni. Mindenki könyve kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

22

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Balasovits György** nagykönyvtár
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatti **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Márk** dohányüzeme
- IV. „ Farsich-bazár **Dóval József** dohányüzeme
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Komlóczy A. J.** dohányüzeme és újságárda
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. **Löwinger Gyula** fűszerkereskedése
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos** dohányüzeme
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moravcs Janka** dohányüzeme
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Leizmond** dohányüzeme
- VI. „ Jeréz-körút 54. szám **Breuer nővérek** dohányüzeme
- VI. „ Andrássy-út 48. szám **Hohenszky Hanna** dohányüzeme
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Hofstler Róza** dohányüzeme
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frenk J.** dohányüzeme
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohányüzeme

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

LEVELEZÉS.

Szörakozás czéljából óhajtok egy intelligens fiatal ember, egy csinos bakfival megismerkedni. Ajánlatokat P. H. jelleg alatt a kiadóba küldeni. 4060-1

Amália! Nagyon leköteleztem, ha megírja, hogy ki által tudta meg távoznom, kegyetlenül nézem szemmi közkeletűségeit, mitán ez az egész dolog nem éri. Különben hogy van? Kéréssem megújítása mellett maradok Andor. 4064-1

Sándor. Mi az, hogy még téged nem láttalak? Ha tényleg e pár sort olvasod, hát gyere el azonnal, mert valaki megbeszélésünkre lenne. Különben majd másképp is értesítek. Tegnap beszéltam a másik doktorral, a ki monda, hogy a tyúkok fáj. Remélem, hogy már jobban vagy és azért mellesleg elvár. 4069-1

Hölgyeim! Ki volna hajlandó egy csinos, szőke, ezüsteres úrral levelezésbe állani. Leveleket „Hangulat” czim alatt a kiadóhivatalba. 4104-1

HÁZASSÁG.

Vidéki kereskedő, kinek évi 1400 frt jövedelme van, násztársaságát el akarja adni, czéljából egy katolikus hajadon ismeretséget keres, kinek 2-3000 frt hozománya van és aki a háztartást és az üzletet tudja vezetni. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Boldog Jövő” jelleg alatt. 4041-2

Jgen jó nevelésű háziasan nevelt árva leány, kinek 2000 frt hozománya és nagyon szép külseje van, férhez menni óhajtok komoly gondolkodású és biztos egzisztenciájú biró uriemberhez. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Árva leány” jelleg alatt. 4072-1

Egy gépgyári tisztviselő, 1500 frt évi jövedelemmel, házasság czéljából óhajtok megismerkedni egy csinos, előkelő családból származó hölggyel, ki 10-12000 forint hozománnyal rendelkezik. Levelek „Komoly ember” jelleg alatt a laphoz intézendők. 3904-2

Csinos, előkelő családból származó 20 éves leány férhez menni akar, ki részletben kint van, kinek hozománya van, hanem igazán szeretni tudó és a kereset felelőre vagy. Levelek „Csinos barna” jelleg alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3773-2

ALLÁST KERES.

Gazdatiszt. Ki 20 éves korától gazdaságban működött jó sikerrel, s 20 évi tapasztalattal, s nagyobb gazdaságokat önállóan vezetett, ity minőségben alkalmazást keres azonnali belépésre. Szíves megkereséseket kérek Mohácsi „Jó siker” czim alatt. 3912-3

Intelligens özvegy asszony, ki szeretni gyermekeit és gyermekek mellett a háztartást vezetni szeretné. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Özvegy asszony” jelleg alatt. 4068-2

Özvegy nő, ki a háztartást terén nagy jártassággal bír, a tejszártya készítését különösen érti, mint gazdaságos kiváló alkalmazást. Czim a kiadóhivatalban. 4023-3

Egy czégyező, ki részletben hosszabb idő óta működött, hasznosítani vagy más megfelelő állást keres. Esetleg elvállalja egy jobb üzlet képviselőjét is. Agilis és ha más lehet egyén. Szíves megkereséseket „Családapa” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. 3990-3

Fiatal kisasszony, ki a kereskedelmi szakmájában kitűnő sikerrel végzett, a magyar és német nyelvet teljesen bírja és egy helybeli vállalatnál jobb végzettségű, inoai állást keres. Szíves megkeresést „Magyar gyönyörű” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. 3866-3

Házvezetőnőnek ajánlok egy magányos idős néni, a háztartás minden ágában kitűnő jártassága van. Szíves megkereséseket „Jó főzőnő” jelleg alatt a laphoz kér in érem. 3936-3

Egy német kisasszony, ki most Jól Berninből Budapestre, intelligens családból ajánlatok gyermekek mellett. Házi dolgokat is végez és a főzéshez is ért. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Bernini” jelleg alatt. 4068-3

Fiatal leány ki a legjobb bizonyítványokkal és némi örvényekkel rendelkezik elárulást állást keres. Czim a kiadóhivatalban megadható. 4070-3

Egy nő ruhavarrónak, munkát keres. Czim a kiadóhivatalban. 3770-3

ALLÁST KAPHAT.

Intelligens urinó özvegy asszony társnőt keres egy igen jól jövedelmező vállalatához, szükséges 2-300 frt Czim a kiadóhivatalban. 3980-4

6 éves fiam mellé, vidékre, keresek egy tanítót, ki magyarul, németül és franciául tökéletesen beszélt, továbbá az elemi tantárgyakon kívül héber oktatást is tud adni. Fizetés teljes ellátás és 10 frt havonként. Ajánlatokat „Nevelő 518” alatt a kiadóhivatalba továbbít. 4048-4

Magyar nevelőnő keresetek három gyermek mellé, ki a zongorát és az elemi osztályt is taníthatja képes, előnyben részesül. Ajánlatokat „Magyar nő” jelleg alatt a kiadóhivatalba továbbít. 4080-4

Nagyobb uridiváztlet keres azonnali belépésre segédet. Irábeli ajánlatokat a kiadóhivatalba továbbít „Segéd” jelleg alatt. 4040-4

Nagy termény- és szesz-kereskedésben teljesen szakavatott könyvelőt, esetleg más is azonnali felvételre megvárhatók, hogy magyar és német nyelvet tökéletesen bírja. Ajánlatokat „Dicső Berninből Berettyó-Ujfalu” küldendők. 1247-4

Élvirágüzletembe keresek egy fiatal hölgyet, ki már ilyen üzletben alkalmazva volt és ki képes esetleg ezen üzletet egyedül is vezetni. Levelet a kiadóhivatalba „Kerek „Megbízható” jelleg alatt. 4.02-4

OKTATÁS.

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak a családból származó intelligens hölgyek. Hol megmondja a kiadóhivatal. 3874-6

A francia és német nyelv oktatására keresek egy tanítónőt, ki legnyom mellet, naponként 2-3 órára. Ajánlatokat kérem a lapoz intenzi „Okítás” czim alatt. 4078-5

Intelligens fiatal ember, hivatalnok, delután órákban tanít. Szíves megkereséseket a kiadóba kér „Kifutó” jelleg alatt. 4062-5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általánosan használt legújabb és legkönnyebb magyar rendszer (methodus) szerint, házánál és lakón kívül, ugyancsak vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat úján (postai fordulat). Czim a kiadóhivatalban. 2650-5

Házitanítóknak ajánlok VIII-ik gimnáziumi tanuló, kinek a terep már jártassága van. Szíves megkeresését a kiadóhivatalba továbbít „Jó tanuló” czim alatt. 3038-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

160-250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép urilakkal, a főváros és vasút közelében. Ajánlatokat „Vétel” czim alatt. 3886-6

Az Alföldön nagyobb birtokot keresek mellesleg megvételre. Ajánlatokat „Alföldi birtok” czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 3930-6

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Elköltözés miatt óhajtok eladni újpesti házamat, mely a befejezett tőke 10%-át hozza. Közvetlen a villamos megállóhely mellett a legzseb helyen épült. Czim a kiadóhivatalban. 3784-7

Egy 5 szobából álló nyaraló kerttel, Bpestől vasúton egy órány távolságra fekvéssel, eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3954-7

Tátra-Somnicz nyaralótelepen, a Lomniczi-csúcs tövében, két év előtt épült villa négy szobával, előszobával, verandával, külön konyha-épülettel, pincével, vízvezetékkel, szökőkúttal, egy holdas fásított, bekerített parkkal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3707-7

Villát keresek a Stefánia-úton 60-70.000 forint. Közvetlenül díjaztatnak. Ajánlatokat „Villa” jelleggel ellátva e lap kiadóhivatalába intézendők. 4087-7

ELADÁS.

Butorvevők becses figyelmű ajánlok. Nemes és Lomnyai, Belváros, Egyetem-tér 5. I. em. lény nagy birtok-raktárban a ház lerombolása miatt a butor kizárólag minden áron eladtnak. 6481-3

Honvédtiszt atilla és család, majdnem új, olcsón eladó. Érdeklődés k irjanak a kiadóhivatalba „30” jelleg alatt. 3864-8

Alig használt, teljesen jó karban levő kerékpár eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3819-8

Bösendorfer zongora teljesen jó karban jutányos ár mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 3818-9

A fővárosban egy jóformájú helyen egy három kamestűzű fehér- és fekete, pékség, hol naponta 8 fr. árú kenyér is van forgalomban azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3862-9

Hentes üzlet kitűnő forgalommal, betegség miatt eladó. Venni szándékozók irjanak a lapoz Hentesüzlet czim alatt. 4049-9

Dohányüzem a főváros legelőkelőbb helyén, sürgős családi körülmények miatt, mellesleg olcsón eladó. Leveleket a kiadóhivatalba küldendők „Belváros” jelleg alatt. 14056-9

Valódi Quedlinburgi takarmány-repamag, elsőrendű természetű, áruval, 15 frtjával 100 köntő helyen eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2866-4

A Belvárosban egy régi jövedelmű örvendő, kitűnő jövedelemmel bíró vendéglő mellesleg, közbejött akadályok miatt, olcsón eladó. Leveleket a kiadóhivatalba továbbít „Jemni vendéglő” jelleg alatt. 2769-3

6 frtért készült elegáns utcai női ruhákat egy igen ügyes szabónő. Házhoz is eljari napi 1 frt 50 krajczárért. Czim a kiadóhivatalban. 3850-4

VÉTEL.

Kerékpár keveset használt, jó gyártmány megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 3990-4

A fővárosban jó formájú helyen nagyobb pékség megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 3862-9

Veszek jókarban levő kerékpárokat. Ajánlatokat a kiadóhivatalba továbbít „Kerékpár 30” czim alatt. 4068-9

Egy jóformájú és nagyobb kiterjedésű fűszerüzem megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 3862-9

Élénk forgalmu helyen levő virágüzletet keresek megvételre azonnali készpénztérítés mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatalba továbbít „Üzlet” jelleg alatt. 3862-9

KIADÓ SZOBÁK.

A Baross-utca közelében, a Szigetvári-utczában, külön álló kis garzonlakás, amely egy kétáblakos csinos szobából, előszobából áll, külön kapukalocsával, butorral, nagy butor nélkül azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3932-10

Egy csinosan butorozott szobába egy szobatisz kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4000-10

Elegánsan butorozott kétáblakos utcai szoba külön bejárattal a Váci-körúton kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3888-10

Tisztességes családnál egy tisztességes kisasszony lakást, esetleg teljes ellátással a József-utczában, kénytelen részeseit oly hölgy ki egész nap elvan foglalva. Czim a kiadóhivatalban. 3972-10

Intelligens fiatal nő, kinek szépen berendezett lakása van, keres idősebb intelligens lakótársnőt. Czim a kiadóhivatalban. 3706-10

Különbejárattal, butorozott szoba, fürdőszoba, használatlan, teljes felszereléssel, havi 18 forintot kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3863-10

SZOBA KERESTETIK.

Keresek Budán a Császár-fürdőhöz közel egy szobából és konyhából álló lakást a nyári hónapokra, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Nyári lakás” czim alatt. 4010-11

Nyaralásra keresek két szobából álló lakást a főváros közeli vidékén. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Nyaraló 20” jelleg alatt. 4068-11

Keresek egy vagy két szobát a löpcőúthoz közel külön bejárattal, teljes felszereléssel lakást. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Alkalmos lakás” czim alatt. 3984-11

LAKÁS KERESTETIK.

A városligetben óhajtok egy különbejárattal szobát, butor vagy a nélkül azonnal kivenni. Ajánlatokat az ar kitételeivel e lap kiadóhivatalba „K. J.” jellegre kérek. 4006-12

Butorozott családnál, fürdőszoba használatlan és esetleg teljes ellátással. Leveleket a kiadóhivatalba küldendők „Tiszta szoba” jelleg alatt. 4009-12

A Belvárosban intelligens gyermektelen családnál keresek teljes ellátással egy különbejárattal szobát, világos szobát. Ajánlatokat az ar megjelölésével „S. S. 20” jelleg alatt a kiadóba kérek. 4074-12

Intelligens fiatal nő, hivatalnoknő, szobát és teljes ellátást keres egy intelligens családnál, ki esetleg öt gardurozná is és a hol nagyon jó bánásmódban részesül. Leveleket a kiadóhivatalba küldendők „Hivatalnoknő” jelleg alatt. 4034-12

Butorozott szobát két vagy lépesházhoz. A bérbeszédet és tartalmazó ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Vidéki ur” 1225-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Nagy helyiség 1-ső emeleten, mely agynagyteremből és több szobából áll, augusztus 1-ére, kiadó Kőölkőseu alkalmos tőrdőnek, dívtársalonnak, műhelynek, egyleti helyiségnek, stb. érdeklődés k irjanak a kiadóhivatalba. Bővebbet a kiadóhivatalban megkérdezhet. 3862-13

Nyári lakás Visegrádon élénk helyen propeller-hajó-állomáshoz közel egy szép kertben fekvő kényelmesen és csinosan butorozott 8 szobából álló lakás úgy szintén szép konyha, veranda és pince. Ára 200 frt. Czim a kiadóhivatalban. 3834-13

Csinos kis udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Czim a kiadóhivatalban. 3802-13

Balatonfüreden a fürdőteleptől hegydőlányra, gyönyörű kilitással az egész Balatonra, 8 szoba, konyha, pince, padlás, a fürdőszobára 200 frtért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 1238-13

Olcsó lakás a Lipót-városban. A Vadász-utczában két különbejárattal szoba és konyhából álló lakás május 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3862-13

Nyaraló, Tornalja, vasúti állomás közelében, erdős helyen 8 szobás nyaraló, verandával, május 15-től kiadó. Ezen nyaraló egy kis fürdőtelepen fekszik. Czim a kiadóhivatalban. 1193-13

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre L. II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlenül a legközelebbi idő alatt, előkelő fővárosi ingóingatlan, esetleg utólagos honorárium fejében. Teljeskörnyvi kivétel a kölcsön birtokir szükségére. Érdeklődés k irjanak a kiadóhivatalba. 850-14

Előkelő hölgy kellő és teljes biztositások nyújtása ellenében 2-300 frtót óhajtatna, részletfizetésre felvenni. Szíves megkereséseket „Diskrét 26” alatt kérek e lapoz nézni. 4002-14

KÖNYVEK.

Veszek jókarban levő elsőrendű írók műveit, jutányos árában. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Készpénz fizetés” czim alatt. 9333-15

Könyvtáram berendezéséhez jó regényeket keresek megvételre készpénz fizetés mellett. Leveleket az ar megjelölésével „Jó könyvek” jelleg alatt kérek. 4038-15

Eladók könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának műhelynek, dívtársalonnak, egyleti helyiségnek, alkalmos nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3862-17

KÜLÖNFÉLE.

Elegáns női ruhákat készit jutányos árában egy kitűnő szabónő. Czim a kiadóhivatalban. 3896-13

A legjobb magyar éleláp az „Östökös”. Most sorra közli pompás karikatúrákban a népszerűbb írókat és művészeket. Varrónak munkát keres. Czim a kiadóhivatalban. 4080-18

Jgen. egyes keresek kariznyak javítására. Czim a kiadóhivatalban. 8970-18